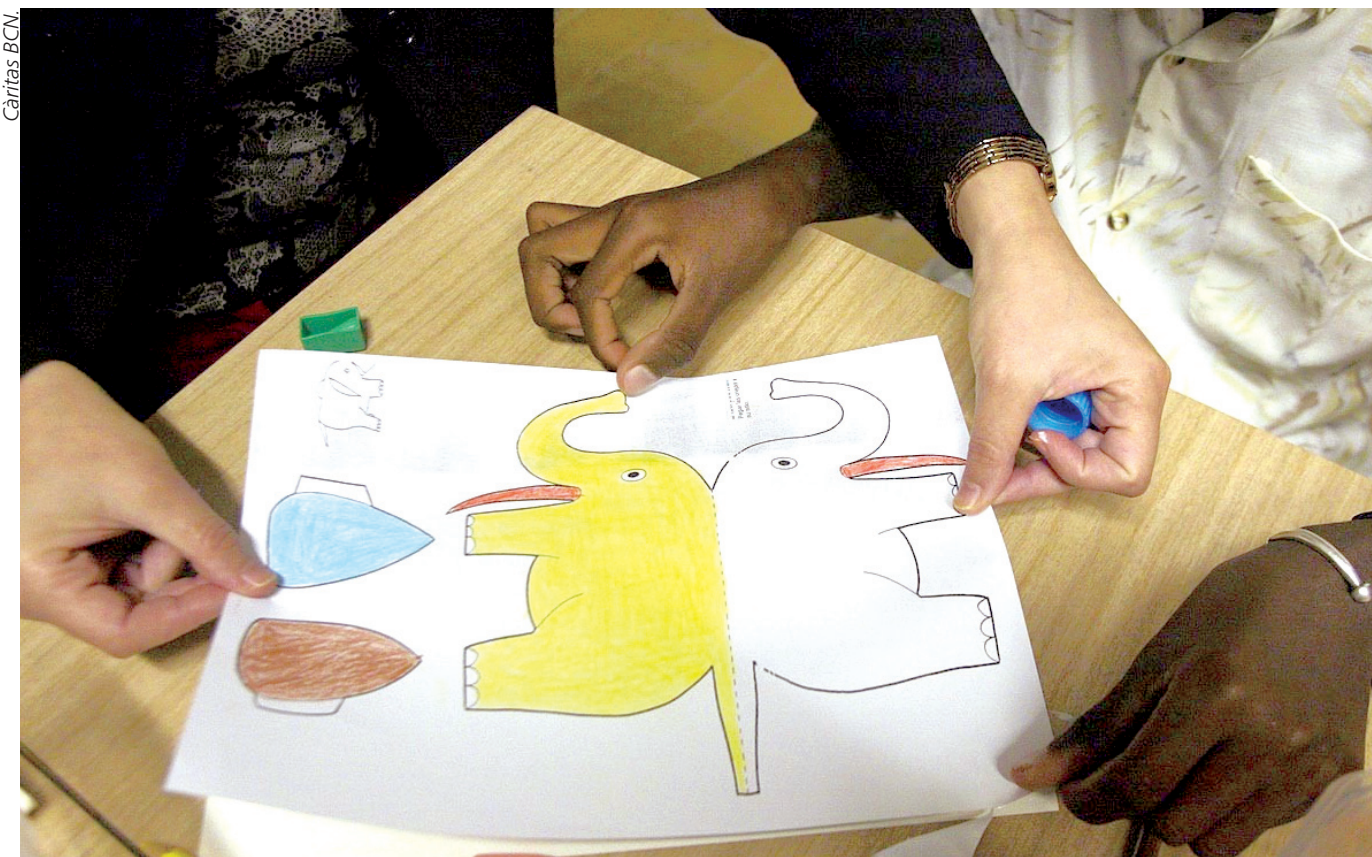

ENTITATS COM CÀRITAS ALERTEN DEL RISC DE FRACTURA SOCIAL PER L'ACCÉS DEL DISCURS XENÒFOB A LA TRIBUNA POLÍTICA

Per una societat inclusiva

Càritas BCN

Persones i entitats cristianes que viuen en el seu dia a dia en contacte directe amb els immigrants i que malden per afavorir la cohesió social i una societat inclusiva s'han mostrat clarament preocupades per l'entrada del discurs populista en campanya electoral i, ara, pel rèdit obtingut a les urnes. «Fa temps que determinats grups mantenen un discurs exclouent que fa molt de mal a la convivència; la novetat ara és que tenen tribuna política i s'expressen en les institucions», afirma Manel Ros-sell, director de Càritas diocesana de Vic i president de la Comissió d'Immigració de Càritas Catalunya.

P 2-5

FRANCESC-XAVIER MARÍN:

«El nostre món es juga el seu futur en la capacitat d'obertura i de reconeixement de l'alteritat»

Benet XVI visita Croàcia

Del 4 al 5 de juny Benet XVI va visitar Croàcia, en el viatge número 19 del seu pontificat. «Junts en Crist» va ser el lema d'aquesta visita que va tenir com a moment culminant la missa en la qual 400.000 persones van participar en la primera Jornada de les Famílies catòliques croates a l'hipòdrom de Zagreb. L'altre gran esdeveniment va ser la Jornada de la Joventut de Croàcia, amb la participació de 500.000 nois i noies que van fer un «temple» a cel obert de la plaça central de la capital croata. El viatge a Croàcia ha esdevingut una nova etapa d'un autèntic humanisme obert a la transcendència, davant del relativisme que rebutja la possibilitat de conèixer la veritat. P 7-9

XAVIER PUIGDOLLERS,
director general d'Afers Religiosos
de la Generalitat, reivindica la
transcendència pública
del fet religiós

P 22-23

El bisbe Piris dóna suport als «indignats»

«A mi em sembla positiu que una societat desperti, més enllà de les formes i els detalls.» Amb aquestes paraules el bisbe de Lleida, Joan Piris, ha manifestat el seu suport a les concentracions dels coneguts popularment com els «indignats». El bisbe ha demanat respecte per aquestes manifestacions que sorgeixen d'un clamor popular: «Les imatges del desallotjament que s'han vist són feridores. La violència mai no és una solució.» P 26

El «pintor de Déu» a la catedral de Toledo

El Capítol descobreix en un DVD els tresors d'El Greco a la Sagristia Major de la catedral toledana

P 20-21

Sumari

P 24 El cardenal Ruini recorda Joan Pau II

P 29 Braval, a favor de la cohesió social

P 30 Homenatge al filòsof Jaume Bofill

P 32 Certamen de l'Acadèmia Mariana de Lleida

P 33 El Crist d'Escunhau torna a la Vall d'Aran

Editorial

Ús partidista del fet migratori

Sembla que els immigrants a Europa ho tinguin cada vegada més difícil. La reunió entre el president de la República francesa Nicolás Sarkozy i el primer ministre italià Silvio Berlusconi el passat mes d'abril a Roma es va concretar en la sol·licitud de la Unió Europea de la modificació del Tractat de Shengen relatiu a la lliure circulació de persones. La petició anava en la línia de reforçar i protegir les fronteres comunitàries davant la massiva immigració que puja de països com Tunísia i Líbia arran dels conflictes interns produïts en tantes nacions àrabs. Cal recordar que la llibertat de moviment és una de les quatre llibertats fonamentals de la UE i que 400 milions de persones se'n beneficien. La proposta de limitació és doncs una amenaça a una llibertat fonamental, desproporcionada davant la situació que es busca resoldre. Són molts els qui pensen que Europa no pot tornar enrere i que aquestes mesures proteccionistes no són compatibles amb la construcció d'una societat més fraterna i solidària. Aquesta possible limitació de les condicions de mobilitat en el marc comunitari ha anat acompanyada entre nosaltres d'un enduriment del discurs polític en les passades eleccions municipals i autonòmiques davant de la qüestió migratòria, reforçat pel marc de la crisi. Caldrà veure si les declaracions emeses en la rauxa del debat electoral es corresponen ara a les actuacions dels ajuntaments que s'estan constituint o bé si s'adopten mesures més matisades. El bisbe Ciriaco Benavente, nou responsable de la Comissió Episcopal de Migracions de la CEE, en unes declaracions a la revista *Vida Nueva*, es mostrava dolgut per aquest ús partidista dels immigrants i recordava que «en les èpoques de bonança econòmica els immigrants han contribuït de manera decisiva al nostre enriquiment, sovint assumint treballs que ningú no voldria». Certament que els processos d'integració en molts casos són llargs i complexos i que se'n poden derivar problemes per a la convivència, però cal prendre consciència que

la immigració no és un fenomen conjuntural sinó que cada vegada més forma part de l'estructura de la mateixa societat i que estem davant d'un canvi de model cultural. La germana Teresa Losada, que de fa molts anys treballa entre nosaltres exemplarment en la comprensió i la integració dels musulmans, fou de les primeres persones que fa més de vint anys va anunciar que avançàvem cap a una societat multicultural i pluriètnica. Plans diocesans en algunes diòcesis i moltes entitats d'Església ho han entès i en aquest número de *Catalunya Cristiana* ens fem ressò del seu treball a favor de la defensa i la integració dels immigrants de diverses ètnies, cultures i nacionalitats. Davant la por del qui ve de fora, sovint alimentada pel desconeixement, cal la valentia d'atansar-se a l'altre, d'aprendre de la diferència i de passar progressivament d'una mera coexistència a una veritable convivència, acompanyada de les necessàries mesures legals. Tot aquest itinerari ha provocat també la descoberta que en el fons de cada immigrant hi ha un llarg procés de dol derivat de la pèrdua del seu context vital, un dol que cal acompanyar dignament. Les nostres comunitats cristianes valoren l'enriquiment en la vivència de la fe que els ha suposat la presència de tants immigrants procedents especialment de l'Amèrica Llatina. Pentecosta, és la festa de les cultures i dels pobles, de la universalitat. El llibre dels Fets dels Apòstols (2,1-11) reflecteix la sorpresa que malgrat la diversitat de procedències dels pelegrins a Jerusalem tots entenguessin els apòstols «en la seva pròpia llengua». El llenguatge de l'amor abnegat, que porta al veritable acolliment, tothom és capaç d'entendre'l.

TELÈFON PER ALS SUBSCRIPTORS

Hem obert un telèfon d'atenció perquè els subscriptors puguin notificar qualsevol incidència en la distribució del setmanari.

933 613 660

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mònica García, *BARCELONA*; Guillem Farré, *CASTELLÓ*; Víctor Gay, *GIRONA*; Jordi Curcó, *LLEIDA*; Cristina Sánchez, *MALLORCA*; Marta Nin, *ROMA*; Júlia Ayala, *SOLSONA*; Joan Boronat, *TARRAGONA*; Víctor M. Cardona, *TORTOSA*; Patricia Navas, *URGELL*; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, *VIC*

Col·laboradors d'aquesta setmana: Stefano Abbate, Fabrizio Assandri, Pilarín Bayés, Cinto Busquet, Lucía Caram, Agustí Codinach, Delfí Dalmau, Pere Fàbregues, Enric Frigola, Joan Guiteras, Andreu Ibarz, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Lluçia Pou, Josep Rius-Camps, Joseph M. Rojo-Pijoan, Peio Sánchez, Lluís Serra, Carles Soler, Pere Tena, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: *Impressions Intercomarcals*, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 120 €

Gibraltar i Portugal: 120,1 €

Resta d'Europa: 195,10 €

Amèrica i Àfrica: 233,11 €

Àsia i Oceania: 311 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

Fractura a la cohesió social

Entitats com Càritas alerten del perill de l'accés del discurs xenòfob a la tribuna política

Carme Munté

La història de la humanitat s'entesta tot sovint a repetir els mateixos errors del passat, i així veiem com els cicles de crisi econòmica desemboquen de nou en la necessitat de trobar un boc expiatori de tots els mals que ens afligeixen. És aleshores quan pren força el discurs populista que, lluny d'afavorir la cohesió social, tendeix a enfrontar comunitats.

Arreu d'Europa s'ha anat experimentant al llarg dels anys un increment de vots dels partits d'ultradreta. A Catalunya també havíem vist com el discurs populista cada cop entrava amb més força en campanya electoral, però ha estat en els darrers comicis municipals del diumenge 22 de maig quan realment s'ha fet un forat en la vida política.

El partit de Josep Anglada, Plataforma per Catalunya, ha entrat per primera vegada en ajuntaments importants com l'Hospitalet de Llobregat, Mataró, Santa Coloma de Gramenet o Sant Boi de Llobregat. I ha aconseguit un resultat global de 67 regidors en 39 ajuntaments catalans.

En la seva declaració programàtica, Plataforma per Catalunya, que molts comparen amb el Front Nacional de Jean Marie Le Pen, es defineix com un partit inspirat «en l'humanisme cristià il·lustrat» i com un projecte ètic al servei del ciutadà, cosa que xoca frontalment amb l'ètica més elemental quan aborda el fet de la immigració i l'islam. És un partit que s'oposa «a la instal·lació d'immigrants musulmans al nostre país», que aposta per reduir «a zero el contingent islàmic» i que vol frenar la construcció de mesquites.

Persones i entitats cristianes que viuen en el seu dia a dia en contacte directe amb els immigrants i que malden per afavorir la cohesió social s'han mostrat clarament preocupades per l'entrada del discurs populista en campanya electoral i, ara, pel rèdit obtingut a les urnes.

«Fa temps que determinats grups mantenen un discurs excloent que fa molt de mal a la convivència; la novetat ara és que tenen tribuna política i s'expressen en les institucions», afirma Manel Rossell, director de Càritas diocesana de Vic i president de la Comissió d'Immigració de Càritas Catalunya. «I aquests grups existeixen perquè hi ha persones que els voten i això no ho podem perdre de vista; són el reflex del pensament d'una part de la població», afegeix tot seguit.

Segons Sanae El Haji, musulmana i resident a Manlleu, «el discurs xenòfob d'alguns partits podria tenir greus conseqüències en la societat i política catalanes, començant per l'enfortiment del racisme a Catalunya». «De totes formes», afegeix Sanae El Haji, «malgrat la presència d'alguns partits d'extrema dreta, en general la majoria ha millorat el seu discurs en matèria d'immigració, tot donant propostes més constructives que en les anteriors eleccions autonòmiques».

Càritas BCN.

Àngel Miret, professor associat de Ciències Polítiques de la Universitat Pompeu Fabra, fa també la seva particular valoració de la pujada electoral del discurs xenòfob: «Els resultats relativament bons de Plataforma per Catalunya, que tot i així continua sent un partit absolutament testimonial —67 regidors d'un total de 8.454, és a dir, el 0,79% del total i el 2,19% dels vots—, facilitaran una major projecció pública del seu ideari. Aquest fet té paradoxalment un aspecte positiu: es podrà comprovar la feblesa d'un discurs que no té altre contingut que el d'atiar l'hostilitat contra les persones immigrants atribuint-los la responsabilitat de tots els mals de la nostra societat. I res més: després d'aquesta proclama un buit total d'idees i de construcció cívica positiva.»

Miret, que també és col·laborador assidu de *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel, presenta la seva radiografia del moment actual: «Plataforma per Catalunya tindrà algun espai polític mentre perduri l'actual crisi, que provoca que hi hagi persones desesperades en haver perdut la feina i tenir molt poques possibilitats de trobar-ne, mentre la classe política no giri full a unes actituds mesquines i allunyades de la realitat i mentre tots plegats no modifiquem comportaments i hàbits absolutament insolidaris i irresponsables.»

A banda de la força liderada per Anglada, hi ha altres formacions que també han tret rèdit electoral del discurs populista, fins al punt que per primera vegada el Partit Popular ha obtingut la victòria en una ciutat important de Catalunya com és Badalona. «Més perillosa em sembla l'actitud d'alguns dirigents del PP, un partit democràtic, que han tastat la rendibilitat política de la xenofòbia. Confio que els seus líders sabran rectificar», afirma en aquest sentit Àngel Miret.

Una de les entitats a casa nostra que més treballa per trobar punts de diàleg i per combatre qualsevol tipus

de discriminació és el Centre Unesco de Catalunya. Francesc Torradeflot, cap del Departament de Diàleg Interreligió d'Unesco-cat, afirma sense embuts que l'aparició a la tribuna pública de partits com Plataforma per Catalunya afavorirà el discurs xenòfob: «Les conseqüències dependran en gran mesura de si s'avança en el necessari intent d'acabar prohibint els partits xenòfobs. El que és clar és que aquests partits són una bomba de rellotgeria perquè, des del populisme, juguen amb la desesperació davant la crisi. Els seus missatges arriben fàcilment a la gent que necessita una víctima innocent i feble a qui culpar de la seva desgràcia. La xenofòbia afavorirà la

radicalització dels col·lectius als quals culpa de tot i l'escenari de futur pot ser dantesco si no ho aturem.»

En el fons, el que està en joc és l'ètica més elemental i la cohesió social. La immigració és un fet que, tot i que pugui causar rebuig a causa de la por del desconegut, no pot aturar-lo ningú. Amb aquest punt de partida, cal afavorir entre tots la cohesió social, cercar punts de diàleg i d'encontre, i fer partícips els qui han vingut de fora del projecte comú de construcció de la Catalunya del futur.

En la seva darrera carta pastoral, titulada *Al servei del nostre poble*, els bisbes catalans reprenen un tema cabdal i tot just intuït ara fa 25 anys en el document *Arrels cristianes de Catalunya*: la immigració de procedència extracomunitària. «L'Església, animada per la tradició moral envers els forasters —heretada de l'Antic Testament que mana no oprimir l'immigrant i segellada amb el Nou Testament, que revela que Jesús també va ser emigrant i que s'identifica amb el foraster que és acollit—, convida a l'amor generós envers l'immigrant, i el practica a través de tots els seus organismes de servei social i caritatiu.»

A la mateixa carta *Al servei del nostre poble*, els bisbes recorden que «en referència al dret a emigrar i a l'acolliment dels emigrants, tenint present el bé comú universal, que comprèn tota la família dels pobles, cal superar tot egoisme nacionalista per part dels pobles que acullen, i alhora els immigrants tenen el deure d'integrar-se al país d'acollida, respectant-ne les lleis i la identitat nacional».

La crida evangèlica a acollir els més necessitats interpel·la amb força persones i entitats cristianes que cerquen viure i aplicar sense concessions la Doctrina Social de l'Església. En aquest sentit, Manel Rossell, director de Càritas diocesana de Vic, constata que «a Europa, en general, hi ha un retrocés en la protecció dels drets fonamentals

MANEL ROSSELL

«Fa temps que eterminats grups mantenen un discurs excloent que fa molt de mal a la convivència»

SANAE EL HAJI

«El discurs xenòfob d'alguns partits podria tenir greus conseqüències en la societat i política catalanes»

ÀNGEL MIRET

«Es podrà comprovar la feblesa d'un discurs que no té altre contingut que el d'atiar l'hostilitat contra les persones immigrants»

de les persones que viuen situacions d'especials dificultats. Atacar els més febles, culpabilitzar les persones novvingudes i no combatre les desigualtats socials és l'actitud més còmoda per a tots aquells que han provocat la crisi econòmica. L'actual crisi econòmica i social i la gestió que se'n fa, faciliten el discurs xenòfob i racista».

I afegeix: «En aquest panorama a Càritas intentem ser corredors de fons i tot això ens esperona i anima a continuar compromesos en una societat més justa i solidària i ho hem de fer agafats de la mà d'altres entitats i institucions. La nostra acció està fonamentada en la fe en Jesucrist i per tant és una mirada amorosa i esperançada.»

La religiosa Teresa Losada, directora del Centre Bayt Al-Thaqafa d'acollida d'immigrants, recorda que «els qui creiem i apostem per l'home fet a

imatge i semblança de Déu, volem reafirmar que la veritat és posar-nos del costat dels desplaçats, dels que es veuen obligats a travessar tanques i fronteres i dels que creuen en un món per a tothom».

Dedicada durant bona part de la seva vida a acollir els immigrants als seus centres de Barcelona i de Sant Vicenç dels Horts, Teresa Losada ha esdevingut a casa nostra un signe de l'amor de Déu envers tots els germans. Per això demana a les noves fornades polítiques com Plataforma per Catalunya que no dilapidin el capital de confiança que han rebut per part dels votants, «sinó que s'ho prenguin com una invitació al treball seriós, constant i honest». «I si us plau», afegeix tot seguit, «no utilitzem l'immigrant com a bandera de cap ideologia totalitària i intolerant».

FRANCESC TORRADEFLOT

«Aquests partits són una bomba de rellotgeria perquè, des del populisme, juguen amb la desesperació davant la crisi»

TERESA LOSADA

«Si us plau, no utilitzem l'immigrant com a bandera de cap ideologia totalitària i intolerant»

Quin model d'integració?

Construir entre tots la Catalunya del futur i sentir-nos implicats en aquest projecte comú és sens dubte el model d'integració desitjable perquè, tal com demana Sanae El Haji, voldria dir que hem deixat de distingir entre «nosaltres» i «ells».

«Un model d'integració», diu Francesc Torradeflot, «on la llei democràtica s'apliqui a tothom i on tots els ciutadans sense discriminació siguin iguals davant de la llei, però també un

model que sigui capaç d'integrar, des de la cultura del diàleg i de la cooperació, totes les capacitats i aportacions dels diversos ciutadans i organitzacions culturals i religioses per construir una societat plural, justa i sostenible».

«Un model de màxim consens», reflexiona Àngel Miret, «no solament polític sinó també social. Un model que, per sobre d'altres consideracions, consideri cada persona, vingui d'on vingui, l'eix central de tota política pública, on el respecte a la seva dignitat no pugui ser qüestionat ni matisat. Un model, en definitiva, com el que ens proposaria el Crist dels pobres i desvalguts. I dels justos».

Des de Càritas, tal com manifesta Manel Rossell, se senten identificats «amb el model d'integració del Pacte Nacional per a la Immigració que van acordar les entitats, els agents socials i econòmics, representants de les administracions locals i de tots els partits polítics —excepte un— del Parlament de Catalunya el desembre del 2008. És un model d'integració que reconeix Catalunya com una societat plural que s'ha construït, en bona part, a partir de l'assentament de persones vingudes d'arreu».

«Hi estem d'acord —continua dient el president de la Comissió d'Immigració de Càritas Catalunya— perquè és un model d'integració que valora la història de vida de les persones i la seva trajectòria personal, familiar i social. Reconeix aquestes persones com a ciutadans amb drets i deures i això lliga completament amb el nostre model d'acció social que veu la persona com un ésser integral, únic i irrepetible, que posseeix potencialitats i capacitats com a fills i filles de Déu.»

Anàlisi

El cas italià

Fabrizio Assandri
Periodista

Si l'Església continua amb la seva ingerència, caldrà revisar el Concordat. L'amenaça no arriba des

de forces d'esquerra després d'una presa de posició en contra de l'avortament, sinó des del diari de dreta *La Padania*, que en el seu mateix nom conté el somni d'una nació pròpia d'Itàlia —la Padània— que tindria un tarannà propi independent de «Roma la lladre».

L'atac contra l'Església és, com escriu el diari, per la seva postura «molt hostil envers el crim de clandestinitat (aprovat a Itàlia l'any 2009, impulsat per la Lliga Nord i recentment suspès per la UE), una desconfiança cap a l'entorn i en general una aversió envers l'esperit del decret de seguretat». L'augment de la ultradreta amb caires xenòfobs a Europa va tenir el seu tast a Itàlia amb les reivindicacions dels moviments independentistes representants per la Lliga Nord, que ara és l'aliat més fort del primer ministre Silvio Berlusconi al govern italià.

Es tracta d'un moviment, convertit en partit polític, que sempre alterna

declaracions de principis intolerants amb una segona cara, més dialogant. Potser és aquest el tarannà que li permet guanyar el consens popular i alhora el poder polític, especialment a les zones del nord-oest del país.

I l'Església? A banda d'alguns capellans temptats per les idees de la Lliga, la postura general de la Conferència Episcopal Italiana (CEI) i dels bisbes a les seves diòcesis contrasta amb les ideologies «que empen la "islamofòbia" en la seva campanya electoral».

Són paraules de l'arquebisbe de Torí, Mons. Cesare Nosiglia, que el dimarts 31 de maig va obrir a la ciutat la trobada de trenta delegats de les Conferències Episcopals Europees, inclosa la de Turquia, precisament sobre el tema de les relacions cristianomusulmanes a Europa.

Ben evident ha estat l'enèsima fractura entre les ideologies intolerants de dreta i l'Església en aquestes últimes eleccions comunals que han portat a l'ensorrament del partit de Berlusconi i la victòria del centre esquerra arreu del país.

«No crec gens ni mica que hi hagi un perill d'islamització de Milà», ha declarat Domenico Mogavero, bisbe responsable de les qüestions

jurídiques de la CEI. A qui atacava Pisapia, escollit de forma majoritària nou alcalde, per voler construir una mesquita, Mons. Mogavero replicava fa uns dies: «No tenim cap reserva en contra dels centres de culte. Tothom té llibertat de professar la seva fe en indrets adequats.» També segons el secretari general de la CEI, Mons. Mariano Crociata, la construcció de la mesquita «és un dret fonamental de la llibertat religiosa».

Fa uns dies, just l'any en què se celebra el 150è aniversari de la Unitat d'Itàlia, el cardenal Angelo Bagnasco, president de la CEI, va criticar l'altre tema de batalla de la Lliga, és a dir, la reforma federal: «Quant a la unitat del poble no hi ha dubtes. El projecte del federalisme ha de ser solidari i unitari, ha de servir la unitat del poble i de la nació.»

El cardenal Bagnasco, que ja havia criticat el decret per la seguretat del govern italià com a «inadequat i controvertit», va visitar el mes passat Lampedusa, l'illa on arriben la majoria dels immigrants procedents del nord d'Àfrica després de la «primavera» dels països àrabs. «Espero que no hi hagi ni racisme ni xenofòbia en l'ànim de ningú. Desitgem que es continuï realitzant l'esperit de bon

criteri i d'acolliment de part de tothom, segons la nostra tradició.»

Tampoc no indueixen a dubtes les paraules del cardenal de Milà, Dionigi Tettamanzi, que en una entrevista a *El País* diu a propòsit del malestar de les bases catòliques envers la minoria musulmana que això és perquè «són poc conegudes. Quan no coneixem les coses, intervé la por. Però és perillós que la política faci servir la por com a argument en afrontar aquests temes. Caldria fer servir la raó i no la por».

Segons Giannino Piana, professor d'ètica i d'economia i expresident de l'associació de teòlegs moralistes italians, la de la Lliga Nord és «una ètica tribal» caracteritzada per «una forma de pertinença total i excloent, on l'única preocupació és la salvaguarda dels seus propis privilegis». Això no obstant, hi ha qui viu de forma conjunta la missa dominical i la pertinença al partit. Segons Piana, això seria causat «per una forma de cristianisme molt superficial, que no incideix en profunditat en la vida», però també per una manca de coherència del magisteri eclesial, que n'ha condemnat alguns elements, però no la ideologia d'aquest partit en si mateix.

«En un món globalitzat intentar aïllar-se defensivament és un greu error»

Francesc-Xavier Marín, professor de Blanquerna i membre del nou Consell Assessor per a la Diversitat Religiosa

Carme Munté

Davant la diversitat de procedències, cultures i religions que ens rodeja és més important que mai tenir elements per afavorir un diàleg serè, reflexiu i ponderat. En aquesta línia s'insereix el nou màster en *Identitats religioses i diàleg* que començarà al setembre organitzat conjuntament per la Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna-URL i l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona (Iscreb). Un dels coordinadors del màster és Francesc-Xavier Marín Torné, professor de Blanquerna i membre del Consell Assessor per a la Diversitat Religiosa de la Generalitat de Catalunya.

Per què el discurs xenòfob ha acabat quallant a casa nostra?

Cada cop som més conscients de la pluralitat que constitueix la nostra societat. No és en absolut un fenomen nou ni extraordinari, però actualment el vivim amb una especial intensitat. Les explicacions de la diversitat basades en la raça ja no ens resulten vàlides, ni des del punt de vista de la ciència ni, encara menys, de l'ètica més elemental. Per això ha sorgit en les darreres dècades un potent corrent que fixa la diferència en elements culturals com la llengua i, sobretot, la religió. No es tracta necessàriament d'un discurs xenòfob sinó més aviat de la vigència dels prejudicis i dels estereotips, és a dir, d'un discurs que intencionadament simplifica la complexitat. Es tracta sempre d'un discurs defensiu que, suposadament, aspira a preservar la puresa de la identitat. Òbviament això significa que molts dels nostres conciutadans se senten vulnerables i amenaçats, i aquest sentiment és aprofitat per gent sense escrúpols.

Quines conseqüències pot tenir la presència als ajuntaments de partits marcadament xenòfobs?

No cal esperar conseqüències immediates pel que fa a la gestió quotidiana ja que, de fet, els ajuntaments no tenen competències per dur a terme les accions que propugnen aquests polítics populistes: expulsió d'immigrants o prioritització dels autòctons pel que fa a ajudes socials... En aquest sentit m'inquieta molt més el fet que la permissivitat amb la qual tots plegats han deixat fer durant anys hagi afavorit una situació de mentida sistemàtica que posa en qüestió drets fonamentals de les persones.

Quines són les grans mentides que escolta en referència al fenomen de la immigració?

Se senten moltes mentides, com ara que patim una allau d'invasió migratòria, que ens prenen el treball, que fan davallar el nivell educatiu o que posen en risc la nostra identitat. Però les dades són, per exemple, que la normativa vigent permet que els comerços d'alimentació de menys de 150 m² obrin tots els dies de l'any i sense limitacions d'horari; que no existeixen ajudes específiques per a immigrants ni tenen

«El nostre món es juga el seu futur en la capacitat d'obertura i de reconeixement de l'alteritat»

prioritat a l'hora de rebre-les, sinó que això es regeix per principis objectius com ara la situació econòmica, l'edat, les persones a càrrec o el temps de residència al municipi. Així, a Barcelona només el 5,5 % dels usuaris dels serveis socials són immigrants, només el 15% sol·licita ajuts d'habitatge protegit, només el 15,5% obté beques de menjador i, en general, els immigrants utilitzen un 40% menys que els catalans els recursos sanitaris. Les dades són clares i contundents i no avalen en absolut els discursos populistes.

Atiar la por dels immigrants, un cop ha donat resultat electoral, serà una constant a partir d'ara?

Afavorir la por no resulta mai positiu en cap aspecte de la vida. Ara bé, l'èxit d'aquest tipus de discurs certifica una tendència malsana que fa de tot excepte ajudar a crear una societat cohesionada i inclusiva on, com correspon a un estat de dret, tothom té dret a participar en la construcció del bé comú. Mentre no s'accepti que les nostres societats són complexes, i que les relacions interpersonals i entre els diferents col·lectius s'han de basar en principis ètics, seguirà trobant ressò el discurs que només vol dividir.

Com ens hem de posicionar els cristians davant del discurs populista que encoratja l'odi entre germans?

És un deure dels creients convertir la seva vida en un testimoniatge d'allò que creuen. L'espiritualitat es fonamen-

ta en un autoengany quan les conviccions del creient no tenen una traducció en les actituds i les conductes. D'una manera especial considero que és profundament contrari a l'esperit de Jesús fer circular falsos rumors, mentir o desacreditar els altres. Els evangelis estan plens de dures crítiques de Jesús contra aquells que actuen moguts per aquest esperit hipòcrita. Tothom sap que allò que Jesús va predicar és l'obligació de fer-se proper als altres i de desviure's pels seus necessitats.

Realment els immigrants són una riquesa per als països de rebuda o es tracta només d'un discurs políticament correcte?

El contacte amb els altres és sempre una oportunitat. Personalment refuso el discurs economicista sobre la riquesa de la immigració: mà d'obra, garantia de cobrament de les futures pensions... La perspectiva ètica ha de tenir en compte el complex joc entre identitat i alteritat: l'alteritat que representa un immigrant ens altera i, en aquest sentit, ens força a repensar-nos. No és possible l'adquisició de la consciència d'identitat (ni individualment ni col·lectivament) sense el contrast amb l'alteritat. És un repte que només poden assumir les persones i les societats prou madures, i tot allò que afavoreix la maduració és un veritable tresor.

Per quin model d'integració dels immigrants apostaria vostè a casa nostra? Quan s'imagina

la Catalunya del futur, com se la imagina?

No m'agrada parlar d'integració si es dona per entès que hi ha una frontera nítida que separa dos àmbits (els d'aquí i els de fora) i que dona per entès que els immigrants han de desfer-se de la seva identitat d'origen per acceptar la de la societat dita d'acollida. Tant les disposicions de l'ONU com les de la UE sobre els drets culturals afirmen que no es tracta d'assimilar ni d'integrar, sinó d'incloure, és a dir, de no permetre de cap de les maneres que cap sector social quedi al marge de la dinàmica col·lectiva. En aquest sentit es parla cada cop més de societats inclusives, és a dir, que tenen en compte les aportacions de tothom sense exclusió.

Per què la història sempre ens fa caure en els mateixos paranys? Recuperar la memòria històrica ens ajudaria a fer el pas cap a una autèntica integració dels immigrants?

No partim mai de zero sinó que sempre som hereus. Tant a nivell individual com col·lectiu som fills de múltiples recepcions i transmissions que ens conformen amb identitats plurals. Només una lectura essencialista de la història pretén llegir les societats com a entitats ja configurades *a priori*, sense cap mena de contacte exterior que les hagi influïdes. Res més lluny de la realitat. El drama del nostre temps és que vivim en una societat desmemoriada que deforma les seves arrels i els seus orígens.

Blanquerna-URL i l'Iscreb organitzen per al setembre un nou màster: Identitats religioses i diàleg. Per què és necessari el coneixement de la pluralitat religiosa present a casa nostra?

Davant de la complexitat de la globalització no podem romandre passius, ni ser simples espectadors. Les vides de molts amb qui convivim estan directament estructurades a partir d'unes cosmovisions diferents de les nostres. I, per a molts d'ells, la pròpia identitat està marcada per unes conviccions religioses que massa sovint desconeixem. Aquest Màster serà de gran utilitat per a tots aquells interessats a adquirir un coneixement aprofundit de la diversitat religiosa del nostre món, així com a reflexionar sobre les claus bàsiques per al diàleg intercultural i interreligiós.

Calen més propostes acadèmiques com aquesta?

Totes les iniciatives que promouen la inquietud, l'afany per descobrir l'altre o l'interès per contribuir a la construcció d'un societat inclusiva són necessàries. En un món globalitzat intentar aïllar-se defensivament és un greu error, i entossudir-se a viure al marge del punt de vista de les altres cultures és altament perillós perquè promou l'arrogància i la prepotència de l'etnocentrisme. El nostre món es juga el seu futur en la capacitat d'obertura i de reconeixement de l'alteritat. Ja ho va assegurar fa molts segles Ramon Llull: «Cal aprendre a caminar pels camins dels altres.»

LLAR D'ANCIANS PRUDENCI MIRALLES
per a grans persones grans

Places disponibles i preu assequible, ambient familiar

NIF: G-08862781 - Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net
Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

Programació 2011

Club⁺amics

Associació d'Amics de Catalunya Cristiana

Pelegrinatges

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

Pelegrinatges a Terra Santa

Del 22 al 29 d'agost

Del 5 al 12 de desembre

SANTUARIS DEL BÀLTIC

Estònia, Letònia i Lituània

4 a l'11
de juliol

Petits Pelegrinatges

Organització tècnica **relitur** viatges GC 1045 D

RUTA DE LA SEDA

Samarkanda i els tresors d'Uzbekistan

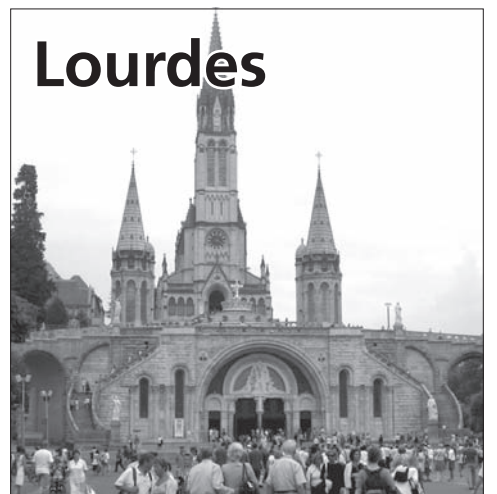
18 al 26
d'octubre

Ruta de Sant Ignasi

12 al 18 de setembre

Lourdes

14 al 16 d'octubre

Expedició cultural

Etiòpia

CRISTIANISME ETÍOP

(Celebració de l'Epifania-TIMKAT-a
la Jerusalem africana-LALIBELA)

Acompanyats de professor conferenciant des de Barcelona, en aquest viatge aprofundirem en les tradicions i història dels cristians d'Etiòpia i participarem de la celebració del Timkat o Epifania —commemoració del baptisme de Jesús per Sant Joan Baptista al riu Jordà—, i ho farem a Lalibela, un dels grans centres de pelegrinatge.

Del 13 al 24 de gener 2012

Places limitades

Club+amics
Comtes de Bell-lloc 67-69
08014 Barcelona

Tel: 93 409 27 00
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

VISITA PAPAL A CROÀCIA

El Papa anima Croàcia a enriquir Europa amb els seus valors cristians

Benet XVI va visitar el país balcànic del 4 al 5 de juny

Zenit
Zagreb

En la seva visita pastoral a Croàcia, Benet XVI va considerar que aquesta nació pot contribuir amb la seva entrada a enriquir la diversitat de la Unió Europea, harmonitzant amb el dinamisme dels seus valors cristians una «cultura racionalista» que oblida la història del vell continent. El Papa va afirmar que la missió dels croats a la casa comuna europea consisteix a «renovar, en la unitat, la diversitat», en una entrevista mantinguda amb els periodistes que l'acompanyaven a l'avió, camí de Zagreb. I també a l'entrada d'aquest país a la Unió va dedicar part del discurs que va pronunciar a l'aeroport internacional de la capital, on va ser rebut pel president Ivo Josipovic.

Croàcia és, des del 2004, un dels cinc països actualment candidats oficials a formar part de la Unió i un informe de la Comissió Europea de l'octubre del 2009, a diferència del cas de Turquia, va valorar positivament Croàcia per a una futura ampliació, motiu pel qual podria arribar a ser membre comunitari ja el proper any. El Pontífex va recordar que Croàcia és «un poble que és al centre d'Europa, de la seva història i de la seva cultura». «En aquest sentit —va afegir—, penso que és lògic, just i necessari que hi entri. Crec que el sentiment prevalent és de l'alegria, el de ser on sempre ha estat Croàcia des del punt de vista històric i cultural.» En la seva conversa en italià amb els periodistes, el Bisbe de Roma va reconèixer que «es pot comprendre

El Papa escolta el discurs del president Josipovic.

que també hi hagi un cert escepticisme, quan un poble, que numèricament no és gran, entra en aquesta Europa que ja ha estat creada i edificada». «Es pot comprendre que potser hi ha por a un "burocratisme" centralitzat massa fort, a una cultura racionalista, que no té prou en compte la història i la riquesa de la història, així com la riquesa de la diversitat històrica.»

«Em sembla que aquesta pot ser pre-

cisament una missió d'aquest poble que ara hi entra: renovar, en la unitat, la diversitat. La identitat europea és una identitat pròpia en la riquesa de les diferents cultures, que convergeixen en la fe cristiana, en els grans valors cristians.» «El procés d'entrada a Europa és un procés recíproc de donar i rebre. També Croàcia dóna amb la seva història, amb la seva capacitat humana i econòmica i, naturalment, rep, ampliant així l'horitzó i vivint en aquest gran comerç no només econòmic, sinó sobretot també cultural i espiritual», va concloure en la seva conversa amb els informadors.

Ja en terra croata, va desitjar «que aquesta estimada nació, orgullosa de la seva rica tradició, contribueixi que la Unió Europea valori plenament aquesta riquesa espiritual i cultural». Per la seva part, el president Josipovic, considerat com agnòstic, va agrair en el discurs de benvinguda el suport del Vaticà a Croàcia en el seu camí cap a la integració a la Unió Europea, així com els seus missatges d'amor i pau, suport a la família i altres valors fonamentals.

Una JMJ a Zagreb

Desenes de milers de joves van omplir la tarda de dissabte la plaça central de Zagreb per participar en una trobada de la joventut croata amb Benet XVI, que es va convertir en una etapa de preparació de la Jornada Mundial de la Joventut a Madrid. El Papa va convidar els nois i noies a descobrir en Jesús l'amic de les seves vides, en comentar el lema «Arrelats i edificats en Crist, fermes en la fe», que ha escollit per preparar l'esdeveniment de la capital espanyola, que presidirà del 16 al 21 d'agost. «Creixent en l'amistat amb el Senyor, a través de la seva Paraula, de l'Eucaristia i de la pertinença a l'Església, amb l'ajuda dels vostres sacerdots, podreu testimoniar l'alegria d'haver us acompanya i us crida a viure en la confiança i en l'esperança», va afirmar a la plaça Josip Jelacic.

Per aquest motiu, el Papa va voler que la trobada comencés amb la lectura de l'Escriptura, i que culminés amb l'adoració de Crist Eucaristia que, després, va quedar exposat tota la nit en preparació de la missa de diumenge al matí. En el moment de la benedicció amb l'Eucaristia, la majoria dels joves es van agenollar al terra de la plaça, convertint-la, com diu Benet XVI, en un «temple», «la volta del qual és el mateix cel, que aquesta tarda sembla inclinar-se sobre nosaltres». En la Litúrgia de la Paraula, després dels testimonis de dos joves, el Papa va pronunciar el seu discurs en què va explicar que «el Senyor Jesús no és un mestre que engalipa els deixebles: ens diu clarament que el camí amb Ell demana esforç i sacrifici personal, però que val la pena». «No us deixeu desorientar per les promeses atractives d'èxit fàcil, d'estils de vida que privilegien l'aparença en detriment de la interioritat», va advertir el Pontífex als joves. I va afegir: «No cedi a la temptació de posar la confiança absoluta en el tenir, en les coses materials, renunciant a descobrir la veritat que va més enllà, com una estrella dalt del cel, on Crist ens vol dur. Deixeu-vos guiar a les altures de Déu.»

La crisi de la consciència, crisi d'Occident

Zenit / Zagreb

Benet XVI va explicar en el seu primer dia de visita apostòlica a Croàcia que la crisi actual de la consciència, provocada per la reducció de la recerca de la veritat a una cosa subjectiva i relativa, constitueix la crisi actual d'Occident i de la mateixa democràcia. «La qualitat de la vida social i civil, la qualitat de la democràcia, depenen en bona part d'aquest punt "crític" que és la consciència, de com és compresa i de quant s'inverteix en la seva formació», va afirmar.

Les seves paraules van ressonar en el lloc més representatiu de la cultura d'aquest país, el neobarroc Teatre Nacional Croat, durant la trobada que el Pontífex va mantenir amb exponents de la societat civil, del món polític, acadèmic, cultural i empresarial, amb el cos diplomàtic i amb els líders religiosos.

«Si la consciència, segons el pensament modern més en voga, es redueix a l'àmbit de la subjectivitat, on es releguen la religió i la moral, la crisi d'occident no té remei i Europa està destinada a la involució», va advertir en una trobada que va estar amenitzada per interpretacions

musicals simfòniques. «En canvi, si es torna a descobrir la consciència com a lloc d'escolta de la veritat i del bé, lloc de la responsabilitat davant de Déu i els germans en humanitat, que és la força contra qualsevol dictadura, llavors hi ha esperança de futur», va continuar dient.

La consciència, va afegir, és també «clau per al desenvolupament cultural i la construcció del bé comú». Per aquest motiu, va indicar, «en la formació de les consciències, l'Església ofereix a la societat la seva contribució més singular i valuosa», motiu pel qual la Sagrada Escriptura és el «gran codi» de la cultura europea. Així es pot entendre que la comunitat està fonamentada «en el do, no en l'interès econòmic o en la ideologia, sinó en l'amor», que és «la principal força impulsora de l'autèntic desenvolupament de cada persona i de tota la humanitat».

«Aquesta lògica de la gratuïtat, apresada en la infància i l'adolescència, es viu després en altres àmbits, en el joc i l'esport, en les relacions interpersonals, en l'art, en el servei voluntari als pobres i als que pateixen», va reconèixer. Aquesta visió de la realitat «es pot manifestar en els

àmbits més complexos de la política i l'economia, treballant per una polis que sigui acollidora i hospitalària i al mateix temps no buida, no falsament neutra, sinó rica de continguts humans, amb una forta dimensió ètica», va assegurar el Papa.

Si bé dels 4,5 milions d'habitants el 88% són catòlics, el Pontífex va incloure en aquesta trobada amb el món de la cultura i la diplomàcia, els representants de les diferents confessions cristianes, particularment ortodoxos, així com exponents jueus i musulmans. El Papa va agrair aquesta presència significativa, perquè segons va dir, «contribueix a recordar que la religió no és una realitat separada de la societat». La religió, va subratllar, és «un component connatural» de la societat, «que constantment evoca la dimensió vertical, l'escolta de Déu com a condició per a la recerca del bé comú, de la justícia i de la reconciliació en la veritat». «La religió posa l'home en relació amb Déu, Creador i Pare de tothom, i, per tant, ha de ser un factor de pau», va subratllar. Per aquest motiu, va concloure, «les religions s'han de purificar sempre segons aquesta veritable essència seva per correspondre a la seva genuïna missió».

VISITA PAPAL A CROÀCIA

Gran festa de les famílies amb Benet XVI

El Pontífex afirma que és possible estimar sense reserves

Zenit
Zagreb

Gairebé una desena part de la població croata es va congregar el diumenge 5 de juny en l'eucaristia que Benet XVI va presidir com a culminació de la seva visita apostòlica, en la qual va encoratjar les famílies catòliques a mostrar que és possible estimar sense reserves. El Papa va convidar a no tenir por de comprometre's per a tota la vida en el matrimoni durant la participació en la primera Jornada de les Famílies catòliques croates, que va aplegar 400.000 persones a l'hipòdrom de Zagreb. «Si-gueu valents!», va exhortar el Papa a les famílies en el moment més esperat del seu viatge internacional número 19. «No cedi a aquesta mentalitat secularitzada que proposa la convivència com a preparatòria, o fins i tot substitutiva del matrimoni.»

«Ensenyeu amb el vostre testimoni de vida que és possible estimar, com Crist, sense reserves; que no cal tenir por de

comprometre's amb una altra persona», va assegurar en una celebració en què hi van participar almenys mil sacerdots i 60 bisbes croats i de països propers. I va afegir: «Alegreu-vos per la paternitat i la maternitat.» «L'obertura a la vida és signe d'obertura al futur, de confiança en

l'esdevenidor, de la mateixa manera que el respecte de la moral natural allibera la persona en lloc d'humiliar-la.»

El Pontífex va explicar que «el bé de la família és també el bé de l'Església», ja que «la família cristiana ha estat sempre la primera via de transmissió de la fe, i

també avui té grans possibilitats per a l'evangelització en múltiples àmbits». De fet, va arribar a afirmar que «la família cristiana és un signe especial de la presència i de l'amor de Crist, i que està cridada a fer una contribució específica i insubstituïble a l'evangelització».

Al final de la missa, en resar l'oració mariana del *Regina Caeli*, va convidar les famílies del món a participar en la VII Trobada Mundial de les Famílies, que se celebrarà a Milà del 29 de maig al 3 de juny del 2012. En la seva salutació al Papa, l'arquebisbe Valter Zupan, president de la Comissió per a la Família i la Vida de la Conferència Episcopal Croata, va subratllar a la celebració «el dret inalienable de voler viure i d'expressar públicament els valors a través dels quals se'ns ha donat la vida». «Volem que els nostres infants puguin continuar dient als seus pares "mare" i "pare"», va dir, i va reivindicar el dret a demanar als governants la revisió de la llei sobre l'avortament, introduïda a Croàcia el temps del comunisme, el 1978.

El testimoni del cardenal Stepinac

Zenit / Zagreb

En la seva darrera trobada a Zagreb, Benet XVI va sintetitzar el missatge aportat pel testimoni deixat per un màrtir, el beat cardenal Alojzije Stepinac (1898-1960), altaveu contra el feixisme i el comunisme. «Per la seva ferma consciència cristiana, va saber resistir qualsevol totalitarisme, fent-se defensor dels jueus, els ortodoxos i tots els perseguits en el temps de la dictadura nazi i feixista, i després, en el període del comunisme, "advocat" dels seus fidels, especialment de tants sacerdots perseguits i assassinats», va afirmar el Papa.

La visita de Benet XVI al país va servir per explicar el paper històric d'aquest arquebisbe de Zagreb entre el 1937 i el 1960, al qual el règim comunista va empresonar, i que va morir a causa de la malaltia contreta a la presó. Durant dècades s'ha propagat l'acusació per la qual va ser empresonat en arribar al poder els comunistes al final de la Segona Guerra Mundial: col·laboració amb el règim Ustacha d'Ante Pavelic, titella de Hitler i líder de l'Estat independent de Croàcia durant la Segona Guerra Mundial.

La propaganda comunista sobre Stepinac, creat cardenal pel papa Pius XII el 1952, va deixar sentir la seva influència en la polèmica mediàtica que va sorgir el 1998, quan Joan Pau II el va beatificar, i el va declarar màrtir. Aquestes influències ideològiques encara es poden constatar en algunes de les biografies de Stepinac publicades, segons idiomes, per Wikipèdia.

Passada la guerra freda, així com les sagnants tensions ideològiques de la guerra croata d'independència de l'antiga Iugoslàvia (1991-1995), la visita de Benet XVI ha contribuït a alliberar la seva figura de qualsevol manipulació política.

Va dedicar a la seva figura l'últim discurs pronunciat a Zagreb, abans de dirigir-se a l'aeroport per a la cerimònia de comiat, amb motiu de la celebració de les vespres amb bisbes, sacerdots, religiosos, religioses i seminaristes a la catedral de Zagreb, on hi ha la tomba de Stepinac. «Els mèrits d'aquest inoblidable bisbe deriven essencialment de la seva fe —va assegurar el Papa—: ell va tenir en la seva vida la mirada fixa sempre en Jesús, i sempre es va configurar a Ell, fins al punt de convertir-se en una viva imatge de Crist, també en els seus sofriments.» El Bisbe de Roma el va definir com un «advocat de Déu

El Papa va celebrar vespres a la catedral de Zagreb, on hi ha la tomba del cardenal Stepinac.

en aquesta terra, ja que va defensar de manera tenaç la veritat i el dret de l'home a viure amb Déu».

Els articles publicats a Croàcia i a l'exterior amb motiu d'aquesta visita del Papa mostren com la propaganda ideològica de la guerra freda comença a fragilitzar-se, i s'obre una nova etapa en la qual el principal interès comença a ser la veritat històrica. A aquest objectiu ha de contribuir el procés de canonització de Stepinac, actualment en curs. Mons. Juraj Batelja, postulant de la seva causa de canonització, convida a llegir els discursos o cartes del purpurat per descobrir en Stepinac una de les veus que es va aixecar amb més força a favor de la dignitat humana i contra el racisme a l'Europa dominada pel nazisme.

El Papa s'uneix a la beatificació del bisbe Palafox

Benet XVI es va unir espiritualment des de la capital croata a la beatificació a El Burgo de Osma del bisbe de Puebla (Mèxic) Joan de Palafox i Mendoza (1602-1659), «defensor dels indis» i virrei de Mèxic, en temps de Felip IV. Després d'haver presidit la missa de la Jornada de les Famílies, el Pontífex va dirigir unes paraules en espanyol per unir-se a la catedral d'El Burgo de Osma. El Pontífex va qualificar Joan de Palafox com a «lluminosa figura de bisbe del segle XVII a Mèxic i Espanya», «un home de vasta cultura i profunda espiritualitat, gran reformador, pastor incansable i defensor dels indis». La cerimònia de beatificació va ser presidida pel cardenal Angelo Amato, prefecte de la Congregació per a les Causes dels Sants, en representació del Bisbe de Roma. Hi van participar unes tres mil persones, a més de dos-cents sacerdots, una trentena de bisbes (entre ells, l'arquebisbe mexicà de Puebla de los Ángeles), tres cardenals espanyols i un mexicà, i el nunci apostòlic a Espanya. Palafox va néixer el 1600 a la localitat navarresa de Fitero i va morir a El Burgo de Osma el 1653.

A l'inici de la beatificació, el bisbe d'Osma-Sòria, Mons. Melgar, va glossar la biografia de Palafox, i va destacar-ne la «generositat» amb els pobres i l'empremta inesborrable que va deixar a la diòcesi. En la seva homília, el cardenal Amato va recordar l'extraordinari espectacle de santedat que ha ofert l'Església espanyola en la seva llarga història i va ressaltar que Palafox sobretot va ser un sant, el zel pastoral del qual consistia essencialment, citant les seves mateixes paraules, «a extirpar el mal i implantar el que és sant i bo». A més va identificar Palafox com un dels personatges més singulars de la santedat «perquè en la seva vida va experimentar la glòria de les càrregues més elevades i la humiliació de la desgràcia i l'aïllament, que va acollir amb fe heroica i amb autèntic esperit cristià».

El dimecres 22 de juny les relíquies del nou beat arribaran a Mèxic i seran venerades a la catedral metropolitana de la capital, a San Miguel del Milagro, a Tlaxcala i a la catedral de Puebla.

VISITA PAPAL A CROÀCIA

Els catòlics croats, l'«ànima de la nació»

El Pontífex reivindica Déu en la vida social

Zenit
Zagreb

En concloure la visita en què en el primer cap de setmana de juny es va trobar amb la població croata, Benet XVI va encoratjar els catòlics del país a continuar sent «com l'ànima de la nació».

El viatge internacional número 19 d'aquest pontificat, el tretzè a Europa, ha confirmat la tenacitat amb la qual aquest Papa treballa per fer redescobrir al vell continent les seves arrels cristianes, davant de la manca de «punts de referència sòlids», com va explicar en el seu discurs de comiat.

L'adéu va tenir lloc a l'aeroport internacional Pleso, tributat pel president de la República, Ivo Josipovic, que es considera agnòstic, cosa que no li ha impedit entaular en aquests dos dies un diàleg d'alt nivell al servei del bé comú de la societat croata.

En la cerimònia de comiat, que va haver de ser alterada a causa de la pluja, el Pontífex va explicar que va venir a impulsar la vitalitat del catolicisme croat (el 88% dels 4 milions i mig

d'habitants està batejat), convençut que «no deixarà de produir efectes positius per a tota la societat».

Peraixò va defensar «la col·laboració, que espero que sigui sempre serena i profitosa, entre l'Església i les institu-

cions públiques».

La seva consigna, abans de pujar a l'avió que el portaria de retorn a Roma per als catòlics croats va ser aquesta: «En aquest temps, en què sembla que falten punts de referència sòlids

i segurs, els cristians, "junts en Crist", pedra angular, poden continuar constituint l'ànima de la nació, i ajudar-la a desenvolupar-se i progressar.»

«Junts en Crist» va ser precisament el lema d'aquesta visita que va tenir com a moment culminant la missa del diumenge al matí, en què 400.000 persones van participar en la primera Jornada de les Famílies catòliques croates a l'hipòdrom de Zagreb. L'altre gran esdeveniment va ser la vetlla al capvespre del dissabte, en què va presidir la Jornada de la Joventut de Croàcia, amb la participació de 500.000 nois i noies que van fer un «temple» a cel obert de la plaça central de la capital croata.

El viatge a Croàcia s'ha convertit en una nova etapa, especialment amb el seu discurs a la societat civil de la tarda del dissabte al Teatre Nacional de Zagreb, d'un autèntic humanisme obert a la transcendència, enfront del relativisme que rebutja la possibilitat de conèixer la veritat.

Una nova etapa en la seva volta al món que està deixant discursos històrics com els pronunciats a Ratisbona (setembre de 2006), Nova York (abril del 2008), París (setembre del 2008), Jerusalem (maig del 2009) i Londres (setembre del 2010).

La propera etapa de la volta al món de Benet XVI en reivindicació de la presència de Déu en temps de relativisme serà Madrid (amb motiu de la Jornada Mundial de la Joventut d'agost del 2011) i Alemanya (setembre del 2011).

Anàlisi

Una visita marcada per l'esperança

Stefano Abbate

Analista en política internacional

La visita pastoral del Sant Pare a Croàcia s'ha acabat en un clima d'esperança vers el futur del país croat i d'Europa. Les escasses 48 hores de permanència de Benet XVI en terra croata han estat marcades per les seves paraules sobre la importància de la família i del rol de Croàcia a Europa.

La recent història de Croàcia està marcada, d'una banda, pel règim comunista de Tito i, de l'altra, per la guerra amb Sèrbia que ha deixat profundes ferides en tota la zona balcànica. Aquests dos esdeveniments han marcat les persones i la història del país; han estat objecte de reflexió del Papa amb paraules encoratjadores i encertades. Durant l'etapa comunista de Croàcia, transcorreguda des de la Segona Guerra Mundial fins al 1991, s'ha produït una forta persecució de l'Església que ha donat lloc a «vexacions i abusos sistemàtics que pretenien destruir l'Església», com ha recordat el Sant Pare. La resistència admirable del clergat croat i dels fidels disposats a no trair Crist i l'Església ha mantingut viva la flama de la fe que encara avui fa del poble croat un dels més catòlics d'Europa. Aquesta resistència ferma ha donat lloc al Papa a recordar la figura del beat cardenal Stepinac, que «va saber resistir tots els totalitarismes», i va ajudar tots els perseguits per les dictadures més cruels del segle XX que han travessat Croàcia; el nazisme durant la Segona Guerra Mundial i el comunisme en la segona meitat del segle. L'altra ferida gran d'aquest poble, que comparteix amb els seus veïns de l'antiga Iugoslàvia, és la dolorosa guerra a començaments del noranta, la qual ha deixat emprems de sofriment i de mort.

Benet XVI ha sabut aprofitar aquests esdeveniments dolorosos per oferir el seu missatge d'esperança. En primer lloc, ha recordat que el futur de Croàcia, unida indissolublement al destí d'Europa, passa necessàriament per les famílies, «cèl·lules de l'organisme social», i en la seva promoció i defensa en tots els aspectes. Ha convidat

els joves a no tenir por de comprometre's en l'amor i les famílies a comprometre's en l'educació cristiana dels fills; perquè com deia el cardenal Stepinac amb unes paraules que el Sant Pare ha recordat: «No ens fem il·lusions... O som catòlics o no ho som. Si ho som, cal que es manifesti en tots els àmbits de la nostra vida.»

La visita a Croàcia, país amb el 90% de catòlics, és també una visita a Europa i a Occident; per aquesta raó, el Papa ha donat suport a l'ingrés del país balcànic a la Unió Europea, no tan sols per motius econòmics, sinó sobretot, per ser un país que comparteix els mateixos valors cristians sobre els quals Europa hauria d'estar fonamentada. Croàcia pot recordar a la nostra Europa el seu origen i el seu recorregut, la seva cultura i la seva fe. Aquí es troba la missió de Croàcia a la Unió Europea: «Renovar, en la unitat, la diversitat.» Vol dir recordar a Europa la seva arrel cristiana, lligam únic i autèntic per als pobles d'Europa, que durant segles ha marcat la identitat europea i, d'aquesta manera, restituir a la veritat històrica el que avui s'anomena Unió Europea. Altrament, fonamentant-se només sobre febles lligams econòmics, la Unió Europea esdevindrà una «burocràcia excessivament centralitzada».

Aquesta caiguda d'Europa es produeix per una manca de sentit que uneix Europa i que es correspon amb la seva història i la seva cultura. El relativisme que impera en la cultura occidental, amb totes les seves conseqüències en l'àmbit moral i social, es transforma en una rígida burocràcia despersonalitzada i impersonal que condueix Europa a una decadència inevitable. Aquí trobem, finalment, el doble missatge esperançador de la visita del Papa: les famílies han de ser el lloc central de la societat, sense caricatures ni imitacions, per poder oferir l'espai necessari per al creixement de les persones en l'amor i en la fe.

D'altra banda, la fe viva del poble croat és una crida a tot Europa a retrobar el seu sentit per no perdre's irremeiablement en la seva crisi relativista que aniquila tot bé i tota veritat. Perquè si la consciència dels homes d'Europa «torna a descobrir-se com a lloc d'escolta de la veritat i del bé, llavors hi ha esperança de futur».

RàdioEstel

**DE
MATINADA**

Nits de dissabte a
diumenge
de 00.20 h a 1.30 h

Per a tots aquells que no
podeu dormir,
us fem companyia

amb
ESTHER NOSÀS

**NOSAR
COMUNICACIÓ**
Tel. 606 974 623

www.dematinada.es

«L'Església sempre ha estat una gran xarxa social»

Mons. Paul Tighe, secretari del Pontifici Consell per a les Comunicacions Socials

Joseph Maria Rojo-Pijoan

El 5 de juny passat l'Església universal celebrava la Jornada Mundial de Mitjans de Comunicació Social. El lema d'enguany ha estat «Veritat, anunci i autenticitat de vida en l'era digital». Cada any, des de la publicació de la carta *Inter mirifica*, el magisteri proposa una reflexió al voltant dels *mass media*. Enguany Benet XVI posa l'èmfasi en les xarxes socials com a fenomen de gran repercussió mundial. Mons. Paul Tighe, secretari del Pontifici Consell per a les Comunicacions Socials ha manifestat a *Catalunya Cristiana* que les xarxes socials poden ajudar a construir i fer créixer la comunitat eclesial.

En els últims temps hem observat com l'Església, i el Papa, han fet passos significatius en el camp de les noves tecnologies, particularment en les xarxes socials. Quin és el missatge que ens vol fer arribar en la jornada d'enguany?

Fa dos anys que el Papa parla de la potencialitat de les xarxes socials i de les noves tecnologies com a noves formes de relacionar-se i de fer amistat. En aquest context va parlar de la importància d'utilitzar aquests nous mitjans per promoure el debat general i un diàleg basat en el respecte. Aquest any el Papa ha tornat a referir-se a aquest tema de les xarxes socials. El Papa pensa en tants joves i tantes persones que passen tant de temps en aquestes xarxes com a plataformes adreçades a desenvolupar l'amistat.

Quin és el missatge que ens adreça Benet XVI en aquesta jornada?

El Papa vol subratllar, sobretot, que perquè les xarxes siguin plataformes per a una veritable amistat, cal que la gent sigui fidel a ella mateixa. Per això parla de l'autenticitat, perquè ha estat històricament molt important que quan establim contactes amb altres persones siguem honestos, siguem fidels. Una amistat perquè sigui veritable necessita un rerefons de veritat en el cor d'ella mateixa. El Papa pren aquesta idea i diu que és igualment important tenir present aquests aspectes també en les xarxes socials.

Per tant, recalca el Papa, és molt important que en utilitzar aquests instruments per a la recerca d'amistat, siguem nosaltres mateixos, siguem autèntics?

El repte de tots és ser honestos quan parlem de nosaltres mateixos, de no exagerar, de dir sempre la veritat. Per als cristians hi ha també, diu el Papa, un altre repte en l'aspecte de l'autenticitat i és el de no negar el fet de ser cristians, cercar la manera per expressar la nostra

«Els nous mitjans ens ajuden a difondre els missatges de forma universal, mediàtica, accessible a tothom, que l'Església es mostri i esdevingui el que ha de ser»

cultural amb les noves tecnologies perquè canvia, no només la manera de comunicar, sinó la mateixa comunicació. Tant a nivell universal, com a nivell nacional o local, pot dificultar la comunicació una determinada rigidesa de l'estructura eclesial?

Jo crec que si pensem en l'Església de manera jeràrquica potser pot haver-hi aquest risc. Però la realitat és que l'Església sempre ha estat una gran xarxa social. Jo, per exemple, vaig néixer en un petit país, Irlanda, i allà des de sempre vaig pertànyer a una parròquia, a una diòcesi, a un país, i finalment a l'Església Universal. Aquest seria l'esquema de la dimensió formal més institucional. Ara bé, al mateix temps, al costat de casa meva hi havia un col·legi on es van preparar joves seminaristes que després han anat per tot el món. Jo, fins avui, encara estic en contacte amb molts d'aquells joves que avui ja

són sacerdots, alguns a la Xina, d'altres a Amèrica Llatina o a l'Àfrica. I aquesta relació és a títol personal, no són a títol jeràrquic de cap manera, però oi que són contactes molt importants?

L'element clau és, doncs, l'amistat?

Exactament. En l'Església, els contactes que tenim no són tant contactes formals sinó lligams d'amistat veritable. I això és una cosa molt important que permet la comunicació dins l'Església, una comunicació multilateral, molt interessant, que té molts dels components de les xarxes socials.

Quin és el repte de l'Església pel que fa a la comunicació?

El repte és desenvolupar maneres de parlar que siguin justes en diversos moments i contextos. Quan algú de l'Església parla en un moment formal, ha d'adoptar un tipus de comunicació o de missatge. Si un bisbe parla per a totes les persones de la seva diòcesi agafarà segurament un altre estil, si un sacerdot parla amb un laic amic seu per intercanviar idees, segurament n'agafarà un altre. Crec que hem de destacar que aquests fluxos de comunicació actual de l'Església són molt més rics, que allò que s'expressa en moments formals. Els moments formals són importants, perquè són els moments que donen unitat a l'Església, però la realitat és que aquests moments poden existir perquè hi ha comunicació contínua dins l'Església en diferents nivells i contextos. En aquest sentit, els nous mitjans ens ajuden a difondre els missatges de forma universal, mediàtica, accessible a tothom, que l'Església es mostri i esdevingui com ha de ser. L'Església, fonamentalment, és una comunitat de persones que segueixen Jesús, que volen trobar un sentit a la vida, i em sembla que les xarxes socials poden contribuir enormement a construir aquest sentit de comunitat.

El repte d'evangelitzar a través de les noves tecnologies

Redacció / Ciutat del Vaticà

Les noves tecnologies, en les seves moltes i diverses variants, plantegen avui a l'Església un gran desafiament, el d'evangelitzar amb nous llenguatges i actituds. Així ho ha expressat recentment Mons. Claudio M. Celli, president del Pontifici Consell de les Comunicacions Socials. «Les noves tecnologies ens posen al davant possi-

bilitats inimaginables», però, «creen una cultura digital dins de la qual cal arribar a l'home amb aquest mateix llenguatge per oferir-li el missatge evangèlic». Per això és fonamental, va precisar el prelat, «comunicar amb una actitud respectuosa i no a través d'una imposició agressiva». Es tracta, va afirmar finalment, del «més gran desafiament que l'Església ha d'afrontar avui dia».

«Fills estimats! La meua pregària avui és per a tots vosaltres que cerqueu la gràcia de la conversió. Truqueu a la porta del meu Cor, però sense esperança ni pregària, en el pecat, i sense el sagrament de la Reconciliació amb Déu. Abandoneu el pecat i decidiu-vos, fills meus, per la santedat. Només així puc ajudar-vos i escoltar les vostres pregàries i intercedir davant de l'Altíssim. Gràcies per haver respost a la meua crida!»

Missatge de la Reina de la Pau, 25 de maig del 2011

Subscripció bimestral gratuïta *Eco Mª Reina de la Pau*: «Amics de Medjugorje»

C/ Sant Ignasi, 26 -1r - 08700 IGUALADA; Edició en castellà: C/ Mare de Déu dels Àngels, 32 - 08221 Terrassa (Barcelona)

Pelegrinatge 30è aniversari, 22 a 29 de juny, tel. 676 059 594 (tardes).

Comandes llibres: hijosdemedjugorjeespana@gmail.com - Tel. 629 792 849 / 676 059 594

www.mensajerosdelareinadelapaz.org

www.virgendemedjugorje.org

Obrir les portes de casa i del cor

La família Blanes-Roldán acollirà pelegrins de la JMJ

Rosa María Jané Chueca
Barcelona

Catalunya acollirà entre uns 25.000 i uns 30.000 joves del 12 al 15 d'agost, com a parada prèvia a la Jornada Mundial de la Joventut (JMJ) a Madrid. Per això, les diverses delegacions de Joventut de les diòcesis catalanes han fet una crida per acollir aquests nois i noies en el seu camí cap a la JMJ.

La família Blanes-Roldán especialment els dos fills el Xavier (12 anys) i la Maria (9 anys), ha respost afirmativament a aquesta crida i ha ofert casa seva per acollir tres o quatre joves. I no només han obert les portes de la seva llar... estan disposats a acollir amb il·lusió i generositat els joves pelegrins. Així ho comprovem quan ens conviden a conèixer casa seva i ens adonem que aquesta família ha obert, sobretot, el seu cor.

«Des del primer moment ens mostrem disposats a acollir», reconeix la mare, Encarna Roldán, «per la nostra amistat amb el delegat de Joventut de l'arquebisbat de Barcelona, Toni Roman; perquè tenim una molt bona experiència d'acollida de joves en la trobada de Taizé a Barcelona; perquè també tenim experiència de ser acollits fent el Camí de Santiago...».

Són moltes les raons que porten una família a convertir-se en «família acollidora», especialment si tenen fills petits... «Quan vam acollir els joves de Taizé, el Xavier tenia tres anys», recorda Encarna, «per això volem que ara ell i la Maria puguin viure una experiència d'acollida. És un bon aprenentatge perquè acullis persones diferents, amb una vivència d'Església diferent... és molt enriquidor i volem que els nostres fills puguin viure-ho. M'agradaria que, per a ells, fos sobretot un testimoni, que de la mateixa manera que som acollidors ells tinguin la confiança que un dia també podran ser acollits».

El Xavier i la Maria estan molt il·lusionats amb l'arribada dels pelegrins. Com ens explica el Xavi, «em fa molta il·lusió acollir gent que ve d'altres llocs, conèixe'ls...». Per a la Maria, «serà com una acampada, però a casa».

Encara no saben quins joves tindran acollits a casa seva, de quin país seran o quants seran... «però mirarem que se sentin com a casa: els donarem les claus perquè tinguin la llibertat d'entrar i sortir quan vulguin; intentarem respondre a les seves necessitats i curiositats, i intentarem trobar acollida en les comunitats i en les parròquies», explica l'Encarna. I la Maria afegeix: «Hem d'estudiar força anglès per poder entendre'ns amb ells...»

L'acollida suposa una experiència d'intercanvi, per això el Xavi comenta que «si tenim temps, ens agradaria ensenyar-los una mica Barcelona». I la

seva germana apunta: «Ensenyar-los les nostres tradicions... crec que ens ho passarem molt bé!»

La família està a l'expectativa que s'acabin de quadrar les activitats programades per als joves que seran acollits a Barcelona, però el que tenen clar és que «estarem a disposició dels joves», assegura l'Encarna.

Encara que falten un parell de mesos perquè arribin els pelegrins, per als petits de la família Blanes-Roldán «és com una aventura, ens descobrirem uns als altres», diu el Xavier. «Els ensenyarem el que som i ens divertirem junts», assenyala la Maria. I tots alhora responen: «Intentarem ser molt acollidors i quan vinguin, els farem una festa de benvinguda!»

La mare somriu quan sent els comentaris dels seus fills i explica que «un mal de la nostra època és que perdem moltes coses perquè no ens obrim als altres. A casa el que oferim, ho oferim de tot cor». I adreçant-se al Xavi i la Maria els comenta: «El que sí que hem de fer-los és un bon comiat perquè quan se'n vagin, s'emportin un bon record.»

Aquest any la família ha organitzat les vacances tenint en compte l'acollida perquè, quan arribin els joves, puguin estar totalment disponibles per a ells. El Xavi es mostra rotund quan diu que «m'agradaria que els joves que vinguin a casa nostra recordin aquest viatge com una cosa que els va agradar molt». La seva germana fa que sí amb el cap i subratlla: «Que ho puguin explicar quan tornin al seu país, als seus amics, a la seva família... a mi m'agradaria quan sigui més gran viure també una experiència d'acollida...»

Aquesta família està plenament convençuda del seu oferiment per acollir els pelegrins que participaran a la JMJ. Per això, animen altres famílies a fer el pas i a obrir casa seva als joves. La Maria ho fa amb aquestes paraules: «Que la gent estigui tranquil·la d'acollir-los,

perquè s'ho passaran molt bé i aquestes persones necessiten ser acollides. Que les famílies que puguin acollir, perquè aquests joves coneguin Catalunya i coneguin els cristians catalans.» El seu germà és més contundent quan exclama: «Que ningú tingui por de ficar-se a casa gent, perquè són bones persones!»

La seva mare opina el mateix i llença aquesta reflexió: «Vivim en una època en què sembla que tot és virtual... i el cert és que s'aprèn moltíssim quan convius uns dies amb gent d'altres països. És una experiència bonica i és una experiència d'Església, de ser tots una família. T'adones, després d'una experiència així, que és molt el que ens uneix.» Pensant en el Xavier i la Maria, l'Encarna defensa que «omple molt resar junts persones de diferents països, en diferents llengües, de realitats diverses... per als joves és important veure que no estan sols, que n'hi ha més com ells que comparteixen el mateix, que creuen i que cal caminar plegats. Volem donar una imatge d'una Església oberta i acollidora, que camina amb els seus dubtes, incerteses de futur, però que té un Mestre, i hem de donar testimoni, orgullosos de la nostra fe».

Per ser família acollidora, res més fàcil que inscriure's a través de les delegacions de Joventut. Cada diòcesi catalana proporciona per via internet o en format paper el seu formulari per oferir-se com a família acollidora durant els dies previs a la JMJ. La família ofereix allotjament i esmorzar als joves que tinguin acollits a casa seva durant quatre dies.

Tibidabo us informa

1. Mes del Sagrat Cor de Jesús

Eucaristies dies feiners: 8, 12, 17 i 19 hores

Eucaristies dies festius: 8, 10, 11, 12 i 17 i 19 hores

A les 18 hores: Rosari, Vespres i Benedicció Eucarística

Tots els dies: Adoració Perpètua (diurna i nocturna)

2. Firms en la Veritat 40 Hores

El Temple del Tibidabo s'uneix al Calendari de l'Adoració continuada al Santíssim Sagrament durant el temps pasqual i fins al Corpus Christi (28 d'abril-26 de juny)

Pels cristians perseguits a Orient i Occident

Dies 13, 14, 15 de juny en la Capella de l'Adoració Perpètua

3. Apostolat de l'Oració Catalunya

Diumenge dia 19 de juny 2011. En la Basílica Assembla, Eucaristia, Rosari i Benedicció Eucarística

4. Noces d'Or Sacerdotal

Diumenge dia 26 de juny 2011. 12 hores. Basílica

Noces d'Or Sacerdotal

Pare Antonio MADURGA i del Pare Jesús COLINA, salesians

5. Festa del Sagrat Cor de Jesús

Divendres dia 1 de juliol

Festa del Sagrat Cor de Jesús

Eucaristies: 8, 12, 17 hores

Rosari i Vespres a les 18 hores

Solemne Concelebració a les 19 hores

Presidida pel Sr. Cardenal de Barcelona Lluís MARTÍNEZ SISTACH

Commemoració dels Centenaris de la Cripta i del Temple

Benedicció a la Ciutat

6. Consagració de les Famílies al Sagrat Cor

Diumenge dia 3 de juliol, a les 12 hores. Basílica

Consagració de les Famílies al Sagrat Cor de Jesús

Presideix Mons. Joan Enric VIVES, Arquebisbe de la Seu d'Urgell

Punt de vista

Lluçia Pou Sabaté

Sacerdot i professor de Teologia

20 anys de l'atemptat terrorista a Vic

L'atemptat a la caserna de la Guàrdia Civil de Vic, del qual es compleixen 20 anys, em porta al record la missa que vaig celebrar amb l'Associació Catalana de les Víctimes del Terrorisme fa 5 anys a Vic, per recordar els que van morir aquell dia tràgic, el dimecres 29 de maig del 1991. Un crim horrible. Però encara més enllà del dolor, el memorial de les víctimes —10 morts i 28 ferits— ha de servir el record per crear sentiments de solidaritat: tots ens sentim ferits, estem interconnectats i volem sentir com a pròpies les alegries i penes dels altres. Volem que aquesta ferida oberta ens ajudi a millorar aquest món, en el qual veiem violència en molts països.

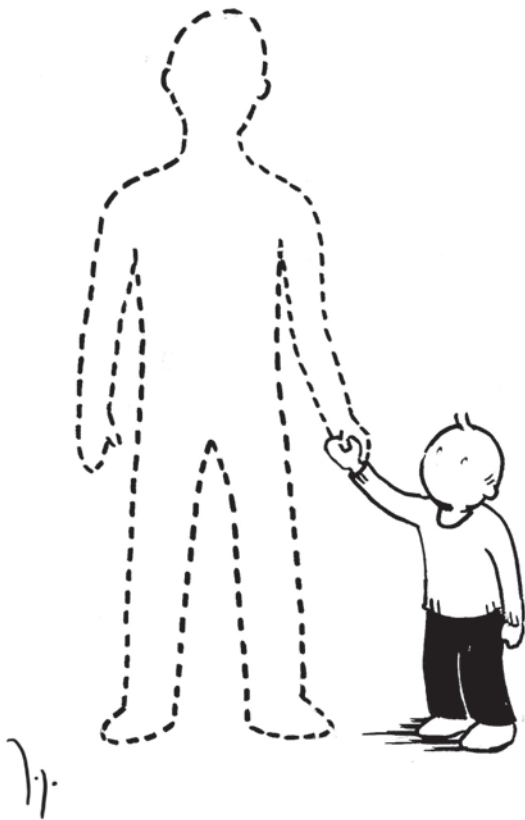
El cor de l'home és una font inesgotable de crims, així com d'accions sublimes, per això si fer lleis no deixa de ser interessant, no és la solució a tots els problemes. El nostre món necessita un clima que ajudi a una bona educació en el cor de les persones: que el violent pugui ser educat, i millor encara que tingui ja abans una educació en els valors, perquè no sigui violent. Si veiem com a cosa pròpia els problemes de tot el món, treballarem units als homes de bona voluntat, que són molts, lluitarem units contra la violència, i aquesta unió ens donarà la força per vèncer. Sabem que necessitem paciència, que es necessita temps, i que el sistema és ofegar el mal no amb odis ni rancors, sinó amb abundància de bé. Amor, oració... per les víctimes, els agressors... La caritat és sempre el llenguatge més bell, té mil formes de fer segons la forma de ser de cadascú, l'important és sembrar: els fruits vindran... penso en Jesús, que va lliurar la seva vida per nosaltres.

Així neix el perdó interior, però això no vol dir impunitat, que no seria perdó judicial, sinó injustícia. L'obligació de reparar és medicinal i educativa per a la societat. El perdó va unit a la voluntat de restituir el mal que s'ha fet, d'aquí l'aplicació de la justícia amb les lleis. Certament, la serenitat és difícil, hi ha agressió estratègica per part d'un domini injust, que no respecta la llibertat, el joc democràtic, que imposa el terror matant innocents. Tenim exemples

de persones que han donat la vida per la construcció d'aquest enteniment ciutadà al País Basc i tants altres llocs.

De manera que un «alto el foc permanent», no pot ser un «ara no et mato i us oblideu dels que abans he matat», sense demanar perdó per les víctimes. Reconèixer la culpa i demanar perdó és el primer pas per a un possible camí cap a la reconciliació, però al mateix temps hi ha d'haver un respecte a la memòria de les víctimes, i això passa perquè públicament es faci justícia, ja que la pau i concòrdia vindran del respecte a la dignitat de les persones.

Aquest discerniment, però, depèn de la pau interior de cada u, basada en l'amor i coherència personals... i l'acció social. Necessitem «saviessa» per enfocar les coses, «intel·ligència» per buscar la veritat, «consell» per poder encertar enmig del caos, «fortalesa» per mantenir l'ordre, l'autoritat i la justícia, «ciència» per saber distingir clarament entre el bé i el mal, i aquests dons de l'Esperit Sant es completen amb la «pietat» per saber-nos fills de Déu i germans dels homes i dones, i el «temor de Déu» que ens porta a respectar la seva justícia.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona

Viure el present: un relat jueu

El gran escriptor Anton Txèkhov va escriure: «La humanitat potser únicament viurà el present al paradís; de fet, fins ara, només ha viscut del futur.» Una expressió profunda que recorda una historieta jueva.

Déu envià, un dia, l'arcàngel Gabriel a la terra. Tenia un mandat diví: regalar, almenys a un home, el do de la felicitat. L'arcàngel tornà al cel amb el regal a les seves mans. Donà a Déu aquesta explicació: «Va passar que cap home no tenia temps per escoltar-me; tots tenien un peu en el passat i l'altre en el futur; ningú prestava atenció al present.» En

efecte, si ens mirem nosaltres mateixos, rarament ens parem a assaborir el present. Potser perquè ens fuig ràpidament de les mans.

El comentarista de la frase de Txèkhov afirma que «ens movem entre la nostàlgia i el plany del present. El descontentament, la insatisfacció i la desil·lusió constants ens causen una mena d'alienació», un allunyament de nosaltres mateixos i de la realitat. Potser, glossant el pensament de Txèkhov, «l'eternitat del paradís, plena de debò, perfecta en l'instant, sense un abans i un després, serà la que ens alliberarà de les falses il·lusions i ens submergirà en l'alegria del present».

«Afortunadament, en "l'avui" de Déu de la litúrgia, podem endinsar-nos germinalment en la síntesi del que hem estat i del que serem, en la realitat del que som.» Val la pena pensar-ho!

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà

(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Agraïment

La nostra anomenada cultura cristiana occidental, fa temps que ha perdut la virtut de l'hospitalitat. Ho repeteixo moltes vegades, però avui tampoc no ho vull oblidar. Reconec que, si de sobte, a totes les residències familiars, siguin pisos o cases, hi hagués una habitació de convidats i, que els que disposessin de garatge, al costat de la seva plaça en tinguessin una altra per al convidat, el PIB patiria trastorns greus, per això ningú no reclama als fidels de l'Església que practiquin aquesta virtut, a més, a la manca li falta el *morbo* pel qual se sent tant d'atractiu avui. O potser és el mateix clergat, qui, amb l'exigència de pagar entrada als recients sagrats, dona mal exemple. Recordeu que, per això, potser algun dia se'ls dirà que amb aquest comportament, no van allotjar els àngels (He 13,2). Si ni tan sols som fidels a l'hospitalitat espiritual, no esperem que els cristians de carrer practiquin l'altra.

Passo a una altra manca. Perdem a una velocitat galopant, el sentit de l'agraïment. I això tampoc no és cosa per riure. Ho reclama sant Pau als Colossencs quan els diu explícitament: «Si-gueu agraïts», (3,15).

Vaig començar a ser conscient de la desaparició lenta d'aquesta virtut el dia que una amiga, missionera i metgessa, quan va arribar al subcontinent asiàtic, plena d'il·lusió i desconexió de l'idioma local, es va assabentar que una dona es dessagnava i que necessitava urgentment una transfusió sanguínia. S'hi va oferir generosament, com a expressió inicial de les seves ànsies missioneres. Posteriorment va visitar la malalta i li va estranyar que no li donés les gràcies. Ho va comentar amb les seves companyes i aquestes li van contestar que l'agraïment no era una cosa pròpia d'aquesta cultura. Aquesta anècdota va ser l'inici.

Torno amb un altre exemple. La nostra Càritas sorprèn molt els nostres immigrants que reconeixen que, als seus llocs d'origen i en les orientacions religioses que han rebut, no hi existeix res semblant. Lamentablement i, amb freqüència, només se sorprenen perquè el sentiment d'agraïment els és desconegut. Torno a recordar que ser agraïts és un manament que la Revelació dicta i que, practicar-lo, no és cap luxe sinó una obligació senzilla.

Si jo afirmo que no m'he drogat mai, que he estat fidel al celibat i que compleixo el meu ministeri sacerdotal correctament, però que alguna vegada no he estat agraït, no he contestat alguna carta, no he somrigut per un regal reconeixent la generositat de la qual era objecte expressant el meu reconeixement i que lamento no poder corregir-me, ja que, a qui li havia de donar les gràcies, ja s'ha mort, o desconec on viu, segurament, a aquest penediment meu, no se li donarà importància, però jo no ho considero així. Confesso que recordo moltes vegades aquestes persones en les meves pregàries i li dic a Déu: «Ja que no he sabut agrair-los-ho, concediu-los Vós, la vostra gràcia.»

Examinem aquesta qüestió des d'un altre angle. En molts àmbits hi havia el costum de donar propina. Aquest costum desapareix, i no seré jo qui ho condemni. En uns casos resultava humiliant i, en altres, era una conseqüència perquè alguns empresaris pagaven menys del que era just als seus treballadors perquè estaven segurs que es traurien un bon sobresou amb les propines. Però, tenien una certa dosi de generositat. Anul·lada aquesta, n'hi ha que perden l'oportunitat de ser generosos i es tanquen en el seu egoisme.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Indigneu-vos!

Una gran lliçó de vida. Stéphane Hessel, un home de 93 anys, ha estat la veu profètica que ha encès la flama del moviment juvenívol que ja té nom: el 15M. Ha aconseguit posar fi a la passivitat d'un jovent que semblava que ja en tenia prou amb el *botellón*, un jovent acostumat a resignar-se davant la injustícia, la incertesa, la manca de valors, la desigualtat, la usura, el poder dels diners... i totes les seves conseqüències en una societat global que fa aigües. Ara, gràcies a les xarxes socials que globalitzen ràpidament la informació i la convocatòria, s'han mobilitzat. Han aconseguit fer una revolució pacífica, organitzada, on la fraternitat, la indignació i la utopia es donen la mà. I ho puc dir amb coneixement de causa, perquè he passat moltes estones a la plaça de Catalunya i n'he sentit els discursos i les consignes. No sempre estaré d'acord amb totes, però el sentit general em fa alimentar esperances. És hora de posar fi a moltes de les causes de la crisi mundial, i no tant amb la crisi, perquè sense anar a les arrels sortiríem d'una crisi per començar a generar-ne una altra. És hora d'acabar amb el jovent *ni-ni* —que ni estudia ni treballa—, i començar a seguir les consignes dels qui fa temps que ens diuen que un altre món és possible.

L'altre dia, en sortir de la plaça de Catalunya, anava capficada pensant en algunes de les converses que havia tingut amb els joves i no tan joves que omplien el recinte i alçaven les seves mans en senyal d'adhesió en sentir les denúncies i les propostes de l'Arcadi Oliveres. Vaig enfilar les Rambles, el carrer Hospital i vaig arribar al centre del meu barri, el Raval. Hi vaig trobar el panorama de cada dia: aquell homenet que passa sempre amb un posat tan trist i abatut que em crida l'atenció, arrossegant un carro de supermercat amb quatre ferros recollits de les escombraries, les deixalles d'un enderroc o qui sap d'on. El grup de joves *ni-ni* que esperen una ocasió per buscar-se la vida, els homes que passen les hores drets pels carrers sense ofici ni benefici, les dones que compren la verdura més barata a les noves fruiteries «de saldo»... Tots aquests no van a la plaça de Catalunya, ni protesten de les mancances que sembla que formen part de la seva dimensió personal. Ells no tenen veu perquè estan al marge, no protesten perquè tenen por de la seva situació sovint d'«il·legalitat», perquè no tenen capacitat de fer-se sentir i la seva manca d'autoestima els fa restar a l'aguait d'allò que els pot caure. Sovint, és veritat que reclamen alguna cosa, però ho fan com a exigència individual als Serveis Socials per poder sobreviure. Lluny de la seva mentalitat la protesta i la denúncia de qüestions generals o de les causes que els ha marginat. Són els sense veu, com són els sense sostre, o sense feina, o sense aparent capacitat de sortir-se'n. Són els veritables exclosos, les últimes conseqüències de la crisi que denunciem els qui, malgrat tot, encara tenim veu i força per fer-ho. N'estic segura: si avui vingués Jesús a la terra seria en aquests en qui fixaria la seva mirada, sense deixar de denunciar els poderosos.

Zoom

Eduard Brufau

El 26 de maig passat Ratko Mladic va ser detingut i traslladat al Tribunal Penal Internacional per a l'Antiga Iugoslàvia, a l'Haia. L'excomandant serbi afronta les acusacions de genocidi i crims de guerra pel setge de Sarajevo, que es va cobrar unes 10.000 víctimes, i la massacre de 8.000 homes i nois musulmans a Srebrenica. Amb aquesta detenció es comença a fer realment justícia per les atrocitats comeses durant la guerra més recent d'Europa.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Herois anònims

Dia 25 de maig, dimecres, a les 9.40 del matí. El comboi del metro de la línia 1 entra a l'estació de la Plaça de Sants. Les portes s'obren automàticament. Hi entro i m'assec. Trec uns quants folis de la cartera per llegir-los i corregir-los. Una veu, des dels altaveus, adverteix que a causa d'una incidència a l'estació de la Plaça de Catalunya el tren romandrà aturat fins a solucionar-la. Se'ns suggereix la possibilitat de trobar una via alternativa. Canvio a la línia 5. Quan arribo a l'andana de la línia blava, la veu dels altaveus informa que es restableix el servei. És raonable pensar que es tracta d'una molèstia a causa d'una possible avaria tècnica, però no és així. Hores després conec el motiu autèntic de la incidència.

Un home desafia la cantarella, repetida fins a la sacietat cada dia: «Queda totalment prohibit baixar a la zona de vies.» Hi salta..., però val més utilitzar les seves paraules, publicades dos dies després com a correu electrònic a *La Vanguardia*: «Tot va passar molt ràpid i crec que vaig reaccionar d'una manera instintiva. Vaig veure un home que no estava en gaire bones condicions caure a la via i automàticament vaig comprovar el rellotge del metro per estimar quant faltava perquè arribés el tren. Vaig considerar que podia ajudar-lo sense comprometre la meua vida i vaig saltar per apartar-lo a un costat. Crec recordar que l'home estava inconscient després de caure. Tenia un cop al cap i un altre al braç. El vaig apartar a un costat, sota del sortint de l'andana i dels cables, i em vaig col·locar a sobre seu per evitar que aixequés el cap o els braços mentre passava el tren. Vaig creure que hi hauria prou espai entre la paret i la part inferior de les rodes. Afortunadament, així va ser. Quan el tren ja havia parat completament, amb l'ajuda de dues o tres persones el vam desplaçar fins a l'espai entre dos vagons i el vam treure de les vies.»

Només pensar què podia haver passat, m'esgarriro. Si hagués donat les seves dades, rebria de totes les instàncies grans felicitacions. Les televisions se'l rifarien perquè expliqués el seu heroisme en els programes de màxima audiència. Sortiria a totes les portades dels diaris... L'agraïment rebut a l'estació, «el fet de no haver patit cap lesió, i que a la víctima tampoc no li hagi passat res greu és més que suficient». Abans havia escrit: «No em considero cap heroi ni de bon tros, tampoc no crec que jo hagi de ser el protagonista de la història.» Res millor que les seves paraules que captar la veritat dels fets.

Amb admiració profunda, vull retre homenatge a aquesta persona, als herois anònims que arrisquen la seva vida o que dediquen les millors energies al servei dels altres i a les causes nobles. Pot ser una persona que se sacrifica per la seva família, una voluntària que acompanya un malalt terminal, algú que renuncia als seus somnis per fer possible els somnis dels altres, algú que té cura dels seus pares grans amb amor profund sense tenir agenda pròpia, un missioner que deixa el seu país per beneficiar altres col·lectius... Tants herois ignorats!

La clau del que passava a la mateixa hora a la Plaça de Catalunya, on es concentraven els indignats, celebrant assemblees, analitzant el món per fer-lo millor, estava a les entranyes del metro. Arriscar la seva vida per un desconegut i comprometre's a fons per salvar-li la vida és la clau. Tota indignació que no desemboqui en aquesta actitud, sovint lluny de les càmeres, es converteix en xerrameca i focs d'artifici.

GESMOR

DES DE 1950

Servei permanent
24 hores
Ens desplaçem a domicili

**TRAMITACIÓ
D'ENTERRAMENTS**

En cas de defunció,
què s'ha de fer?
Truqueu al 902 11 65 93

*Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses*

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

Des del monestir

No culpable: llibertat

S'han omplert moltes pàgines en les darreres setmanes a causa del judici a Lluís Corominas, conegut com a «cas Tous». Un cas que, d'altra banda, conec de prop, i que més enllà de la relació personal amb Lluís Corominas, m'obliga en consciència a una reflexió personal, fins i tot des de la fe, perquè no tothom va entendre que jo assumís com a pròpia la seva defensa, i altres em van recriminar no prendre partit per la víctima mortal. La meua consciència no em recrimina res, i he considerat un imperatiu moral el fet de parlar sense embuts i el fet d'exposar també les meves raons, que no dubto que estan en sintonia amb el missatge alliberador de Jesús i del seu Evangeli.

Des del primer moment vaig entendre que la veritable víctima en els fets va ser qui, sentint-se amenaçat durant molts anys, però particularment durant moltes setmanes seguides, per una banda de delinqüents professionals, va reaccionar mogut per una por insuperable després d'experimentar que era «home mort», i per una necessitat imperiosa de salvaguardar la vida pròpia i la dels seus familiars. Va ser una nit tràgica plena de desafortunats esdeveniments que van acabar amb una víctima mortal, que, en paraules de Lluís Corominas, declarat «no

culpable» per un jurat popular, serà un pes que portarà damunt tota la vida. Sempre m'havien dit que el dret i la llei natural estan per damunt de qualsevol llei positiva creada pels homes, i el dret a la pròpia vida és sens dubte de dret natural. Dit això, queda clar que la legítima defensa és anterior a qualsevol legislació amb les seves conseqüents clàusules. Diuen que tot bon dominic ha de citar sant Tomàs, i avui de gust ho faig citant la seva *Summa teològica* quan ell afirma que «està en la condició natural de cadascú de conservar el seu propi ésser tant com li sigui possible» (II Q64. a7). Des del punt de vista de la justícia, el qui veu amenaçada la vida i es defensa no és un homicida, sinó una persona que legítimament es troba en el deure de preservar la pròpia vida com el bé més gran que posseeix, i aquest és un dret bàsic... Dit això, voldria reivindicar la imatge i l'honor d'un home de bé. D'un pare de família exemplar, que es va trobar en una situació límit, en la qual segurament ningú no sap com pot reaccionar, i res més. Entre d'altres coses, cal dir que el temps per al Lluís sembla ser eternitat, i que la seva paciència ha estat molt provada: aquella nit, 25 minuts esperant els Mossos d'Esquadra; després quatre anys i mig

La sal de la terra

Humanitats en la universitat: sí o sí

L'actual debat sobre les humanitats té obertes dues grans preguntes: què cal fer amb les carreres de les anomenades humanitats? Cal impartir matèries d'humanitats en qualsevol estudi universitari? La primera fa referència al manteniment i la sostenibilitat de determinats estudis en un context social sense aparent «sortida pràctica» ni gaire interès per part dels estudiants. La segona, tan punyent com l'anterior, interroga el sentit i a la conveniència d'incorporar-les en el marc de qualsevol titulació. En analitzar les competències dels nous graus i les competències clau en l'actual mercat laboral semblaria que les humanitats haurien de tenir un especial protagonisme en la universitat. En efecte, el «ser» integra i relliga els diversos elements —explícits o implícits— de cadascuna d'elles. Així, doncs, el factor «persona» és aquell que finalment aglutina les habilitats, capacitats, coneixements o actituds. Però això no sembla del tot evident. La discussió ve

de lluny i ens trobem amb diverses causes que han generat una situació complexa. En concret, des de l'actual culte al present, el pragmatisme, la immediatesa o la fascinació per la tecnociència —que semblarien raons més externes—, fins a l'organització dels estudis, la fragmentació dels sabers o la manca de traça didàctica d'alguns docents —raons més internes a les universitats—.

La primera qüestió la pot respondre tota la societat o la mateixa universitat. Segons el meu criteri, ha de ser la universitat qui prengui la iniciativa perquè s'escau un plantejament de protecció i d'acaronament d'allò que consideri altament preuat, genuí, necessari o d'acord amb la seva vocació. L'exigència social de l'adequació de la universitat als nous temps té una certa reciprocitat en convèncer —aquesta— de les realitats que no podem desconsiderar malgrat els canvis. Les carreres d'humanitats

Mirada al món

En ple segle XXI...

Ara fa dos anys, a Asia Bibi, una camperola pakistanesa de condició molt humil, li fou manat d'anar a buscar aigua mentre treballava en uns camps al Panjab. Fins aquí, res d'especial, si no hagués estat que Asia és catòlica i les altres camperoles, en canvi, musulmanes. Les companyes es van queixar i demanaren que no hi anés, perquè creien que, no essent musulmana, contaminaria el recipient, i començaren a increpar-la amb duresa i a dir-li que s'havia de convertir a l'islam. Per defensar-se, la dona digué que «Crist morí a la creu pels pecats de la humanitat» i els preguntà què havia fet en canvi el profeta Muhàmmad per elles. Aquest tipus de conversa fou suficient perquè fos acusada a la Policia de blasfèmia contra Mahoma, delictes que l'article 295 del Codi Penal del Pakistan condemna amb la pena de mort. Efectivament, després d'un llarg empresonament, aquesta dona de 40 anys, mare de cinc fills, fou

condemnada a la força. El cas rebé l'atenció internacional, el Papa mateix en demanà l'alliberament i diversos Estats i ONG pressionaren en aquesta direcció. La sentència no ha estat executada, però la dona encara segueix a la presó i es tem per la seva vida si en surt, ja que els fonamentalistes musulmans ja han advertit quines són les seves intencions si és alliberada. Mentrestant, el gener d'enguany fou assassinat el governador del Panjab, Salman Taseer, per defensar públicament el seu cas i per oposar-se a la llei sobre la blasfèmia, i el mateix destí tingué dos mesos més tard a Islamabad el ministre Shahbaz Bhatti, l'únic cristià del gabinet pakistanès. El jutge la va instar a convertir-se per commutar la pena, però Asia digué al seu advocat: «He estat jutjada per ser cristiana. Crec en Déu i en el seu gran amor. Si el jutge m'ha condemnat a mort per estimar Déu, estaré orgullosa de sacrificar la meua vida per Ell.»

esperant la celebració d'un judici popular que mai no arribava i que ha estat dels més llargs que s'han celebrat a Barcelona —tres setmanes—. Molt de temps posat sota la lupa de la sospita i el dit acusador, temps en què va poder reviuir assalts continus a mà armada a la seva família directa de Navàs, la qual cansada de tants robatoris, va haver de tancar un negoci familiar, després d'haver vist amenaçats a punta de pistola pares, germans i nebots.

El Lluís avui és un home lliure que a poc a poc anirà recuperant la normalitat, i que ha pogut sortir-se'n perquè durant aquests anys, lluny de tancar-se en el drama que vivia, va saber posar-se a treballar, donant el millor de si mateix, a favor dels més desfavorits de la societat. Avui celebro el sentit comú i el gran sentit de justícia del jurat popular; aplaudeixo la prudència i els valors del seu advocat defensor i el treball impecable de la jutgessa. Manifesto el meu desig sincer que les lleis d'aquest país deixin de castigar les persones innocents i protegeixin més els ciutadans de bé i els cossos de seguretat que exposen les seves vides pel bé comú. Llibertat per al Lluís, i que Déu aculli en la seva misericòrdia el qui va perdre la vida mentre cometia un delictes. Només Déu coneix el cor i pot perdonar.

Opinió

Lucía Caram
Religiosa dominica de Manresa

Andreu Ibarz
Director general de Blanquerna-URL i
Professor de la Facultat de Ciències
de l'Educació Blanquerna-URL

han esdevingut minoritàries però es tracta d'una minoria significativa i rellevant que sempre formarà part de la veritable *universitas*. El nucli de la segona qüestió rau en la distància existent entre el consens de l'argumentari a favor de l'aportació de les humanitats i, alhora, la incapacitat d'articular-les satisfactoriament en el marc universitari contemporani. O dit d'altra manera, la pretesa solidesa de les humanitats, juntament amb les ciències i les tecnologies, només pot reeixir des de la capacitat d'integració, convenciment i rigor del propi projecte universitari. Si el segle XXI necessita quelcom, és sens dubte, un nou humanisme. El compromís per les humanitats no és només dels docents sinó de la pròpia institució universitària. Desitjo que moltes universitats esdevinguin contrapunt per a la societat i que, juntament amb la pretensió de l'excel·lència acadèmica, assumeixin la perspectiva de l'excel·lència ètica com a veritable relació compromesa amb les persones.

Cinto Busquet
Capellà i teòleg

Dos anys de presó en condicions molt precàries estan afectant la salut d'Asia Bibi, però marit i fills continuen sostenint-la i pregant perquè el malson s'acabi. El president de la Fundació Masih, que dona suport als cristians perseguits al país, ha referit recentment que «es troba feble i vulnerable, però dejuna amb regularitat i resa pel Pakistan i pels cristians del país» i que «malgrat la seva situació resta esperançada i ferma en la seva fe». Sembla inconcebible que, en ple segle XXI, algú pugui ser privat de la llibertat i témer per la pròpia vida només per qüestions religioses, però dissortadament encara passa, i no tan sols al Pakistan. Ens cal ser-ne conscients i pregar per aquests nostres germans, i sensibilitzar més l'opinió pública a fi que els governs i els organismes internacionals se sentin obligats a treballar a fi que la llibertat religiosa sigui plenament respectada en tots els estats del planeta.

Renúncia al sou

Al nostre país no ha passat. Es tracta del primer ministre japonès Naoto Kan, que, a causa de la situació econòmica causada pel tsunami del Japó i l'accident de la central nuclear de Fukushima, ha renunciat al seu sou de mandatari mentre duri la crisi, encara que conservarà el de diputat. Comportament exemplar d'un polític responsable en moments difícils per al seu país. Actuacions com aquesta ens sorprenen de poc freqüents com són. Em pregunto si a la nostra classe política no els cau la cara de vergonya quan s'ha conegut aquesta notícia, perquè la seva actuació és justament la contrària (malgastar, malbaratar, estafar) i això que la nostra crisi és també important, no és ciència-ficció.

LOURDES CAMPS CARMONA
Barcelona

Suïcidi assistit

Grups pro-eutanàsia com *Dignity in Dying* defensaven que la majoria dels discapacitats donaven suport al suïcidi assistit. Però aquesta afirmació ha estat rotundament desmentida per l'enquesta Scope del Regne Unit: un 70% dels discapacitats físics té por de la coacció exercida avui sobre el Parlament britànic per legalitzar aquesta pràctica. Aprovat el suïcidi assistit, després de projectar una imatge negativa dels discapacitats com a posseïdors de «vides sense dignitat», s'apel·laria a la seva solidaritat, acceptant morir anticipadament per evitar ser una càrrega familiar, social i monetària.

Arribem de nou a un subterfugi pel qual les lleis antihumanes —què hi ha de més inhumà que pressionar un desvalgut per demanar la pròpia mort— es proclamen alliberadores de l'home, en aquest cas del seu patiment, fins i tot a base d'anorrear l'home mateix. Lleis que predestinen a la infelicitat i a la por de no ser desitjat per ser diferent i que suprimeixen la llibertat d'elecció individual. El món desenvolupat ha substituït el concepte d'«ésser humà» i pretén redefinir-lo de nou, al marge de la seva ànima espiritual, creadora i immortal, que Déu ha de sotmetre a revisió una vegada arribi la mort natural. Apropiar-se de la vida és una temptació a l'abast de la mà que ens en proclama autors, i botxins, si aquesta vida ens suggereix imperfecció o molèstia.

PILI MONTALBÁN
Piera

L'educació diferenciada

L'agònic govern Zapatero, al darrer Consell de Ministres, va donar llum verda al projecte de llei d'igualtat de tracte, que pretén eliminar les subvencions als centres d'educació diferenciada. El Govern ignora així els informes contraris del CGPJ, el Consell Econòmic i Social i el Consell Fiscal, a més de contravenir la doctrina del Suprem i dels tribunals autonòmics en defensa d'aquesta opció. També contravé la Convenció dels

Resposta al Gmà. José Paniego

El Gmà. José Paniego diu que ja coneixia la meua tendència històrica, i no sembla pas que en tingués gaire bon concepte, però assegura (C.C., 29-V-2011) que «no pensava que pogués arribar a aquests extrems». Es refereix a l'entrevista que em van fer sobre Aita Patxi (C.C., 8-V-2011). Assegura que «tot historiador que se'n consideri ha de ser objectiu en les seves afirmacions històriques». Té tota la raó, però ell també ha de ser objectiu i no dir coses falses. Em fa dir en el títol, entre cometes i per tant com una citació literal, que «Aita Patxi serà el primer màrtir del bàndol republicà». Faci's revisar la vista, sisplau. En primer lloc, el títol no és meu, sinó de la redacció de l'entrevista, però ni en el títol ni en les meves paraules no és parlar mai de «màrtir» sinó de «sant».

Amb la mateixa irresponsable ignorància afirma que «si l'Església no ha canonitzat Aita Patxi és perquè ningú s'ha preocupat d'introduir-ne la causa». La causa d'Aita Patxi es va introduir ja fa anys pels PP. Passionistes, i tenen bones esperances de la seva propera beatificació. Jo deia que, quan s'aconsegueixi, serà el primer sant (no màrtir!) del bàndol republicà, de la mateixa manera que quan es va publicar el nou santoral postconciliar es va procurar incloure en el calendari universal els primers sants de Corea, del Japó, de l'Amèrica Llatina o de l'Amèrica septentrional. O quan es va celebrar la canonització del «Pelé» es va remarcar molt que era el primer sant gitano. Però per al Gmà. Paniego no era ni gitano ni paio.

El que l'escàndol farisaic del Gmà. Paniego revela és precisament que ell sí que és d'un bàndol, el franquista, i no tolera que pugui ser canonitzat algú que no pensi com ell. Dubta de la meua qualitat d'historiador, o fins de la meua fidelitat cristiana, si subratllo que en el bàndol republicà també hi va haver persones benemèrites de l'Església que van practicar les virtuts cristianes en grau heroic i mereixen ser proposats com a models de santedat cristiana, com Aita Patxi, el polític Carrasco i Formiguera o el ministre basc Irujo. Un vicepostulador hauria de conèixer el context històric. És un total despropòsit afirmar que no té res a veure la persecució religiosa, que ell situa als anys 1934-1939, i la guerra civil del 1936-1939, com si haguessin succeït en planetes diferents. Els morts del 1934 no van ser víctimes d'una persecució ordenada per la República, sinó d'una revolució contra la República, que precisament va encarregar-ne la repressió al general Franco. I pel que fa als assassinats del 1936, que condemno i lamento, i que ell diu que no tenen res a veure amb el franquisme, no s'haurien produït sense la revolta militar, que va deixar inermes els governs de la República i de la Generalitat i va fer que els extremistes es fessin amos del carrer, fins que es va poder restablir l'ordre.

Sobre els esforços de la Generalitat per salvar persones amenaçades pels extremistes, li podria citar els telegrams del cònsol italià que repetidament ho testimonien i, si no en té prou, el que Queipo de Llano, en la seva *charla* del 24-VIII-1936, va dir de Companys: «*Ha dejado salir de Barcelona a más de cinco mil hombres de derecha, lo cual ha de aminorar sin duda la responsabilidad que pesa sobre él. ¡Dios se lo tenga en cuenta!*» Déu sens dubte li ho deu haver tingut en compte, però no Franco ni el Gmà. Paniego.

HILARI RAGUER, historiador
Montserrat

Drets Humans i, més que probable, la pròpia Constitució espanyola.

La Convenció de la Unesco relativa a la lluita contra les discriminacions en l'àmbit de l'ensenyament, subscrita per Espanya, especifica que no s'entendrà com a discriminació per raó de sexe «la creació o el manteniment de sistemes o centres d'ensenyament separat per a alumnes de sexe masculí i per als de sexe femení».

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ
Girona

Ajudar el proïsme

Ja fa unes quantes setmanes que han començat a arribar a milers de llars els esborranys per a la declaració de l'Impost de la Renda. Ara més que mai, els catòlics hem d'estar units davant d'aquesta xacra que ens ha tocat viure: l'atur. Ens acostem a la terrible xifra de cinc milions d'aturats. Els nostres ciutadans sense feina

han de menjar, pagar la hipoteca o el lloguer de l'habitatge, la llum, el gas, etc. Això és un drama que comporta situacions no desitjades per ningú.

Com tothom sap, l'Església rep cada any els diners que li assignem molts ciutadans mitjançant el sistema de posar voluntàriament una creu a la casella de la declaració de la renda. Marcar la X no costa gens. Encara que ens surti a tornar, ens tornaran el mateix; i si ens surt a pagar, pagarem també la mateixa quantitat.

Es poden i s'han de marcar les dues creus: una a la de l'Església i l'altra a la destinada a «altres finalitats socials». Aquestes ics multiplicades per milions de declaracions arreu de l'Estat es transformen en euros que són imprescindibles perquè l'Església pugui continuar desenvolupant la seva tasca a favor de tants que necessiten tant. Un gest que no ens costa gens, però que rendeix molt.

PILAR MARISCAL
Màlaga

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Consells o manaments?

Tinc dubtes sobre algunes paraules de Jesús als evangelis. Quan parla, per exemple, de perdonar els enemics. És un consell? És un manament? Dóna Jesús, pròpiament, manaments que ens obliguen?

Jesús va parlar efectivament d'estimar els enemics i de perdonar sempre. Fins i tot advertia que el nostre perdó cap als que ens han ofès té una relació directa amb el perdó que Déu ens ofereix. A vegades entenem malament el sentit dels manaments. Els veiem com una imposició, una obligació, quan en realitat són camí de llibertat i autenticitat. Així, Déu va donar els manaments al seu poble com a signe d'aliança, d'un pacte d'amistat i salvació. Així, Jesús, el Fill de Déu, perfeccionant la Llei, també ens dóna manaments. Són paraules que el Senyor expressa amb una intensitat especial i observant aquestes paraules expressem el nostre amor i pertinença a Ell. La moral evangèlica està animada per la caritat que Déu mateix ens infon als cors. No són lleis o manaments imposats i que hem d'oïr per una obligació estricta. Déu vol l'amor dels seus fills, no la submissió d'uns esclaus. Els manaments del Senyor expressen la veritat i el bé i la seva observació ens fa veritablement feliços.

Si llegim amb atenció els evangelis no ens serà difícil identificar la voluntat de Jesús, el camí de felicitat que proposa als seus seguidors. Són els manaments que identifiquen El cristià com a tal. Començant pel manament nou que ens dóna Jesús quan ens demana que ens estimem els uns als altres com Ell ens ha estimat. Podríem recordar alguns dels manaments del Senyor: «Sigueu misericordiosos com ho és el vostre Pare del Cel», «Pregueu al Pare amb confiança», «Feu als altres el que us agradaria que us fessin a vosaltres», «No torneu mal per mal», «Pregueu pels que us persegueixen», «Que la mà esquerra no sàpiga què fa la dreta», «Quan dejuneu, no feu com els hipòcrites i els fariseus». La llista seria llarga i seria bo que confrontéssim sovint les accions i actituds de la nostra vida amb la proposta vital que ens fa Jesucrist. Òbviament, tota aquesta manera de ser o de fer té sentit quan es fa des del reconeixement i l'amor que Déu ens ha manifestat en Jesucrist. Llavors es veu molt natural, com la cosa més lògica i entenem aquelles paraules de Jesús en l'Evangeli de sant Joan: «El qui m'estima és el qui té els meus manaments i els guarda.» És un mal símptoma plantejar-se la vida moral en clau d'estrictes obligacions i d'obediència calculada als manaments del Senyor.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

Una troballa arqueològica singular

Mn. Josep Dalmau
Gallifa

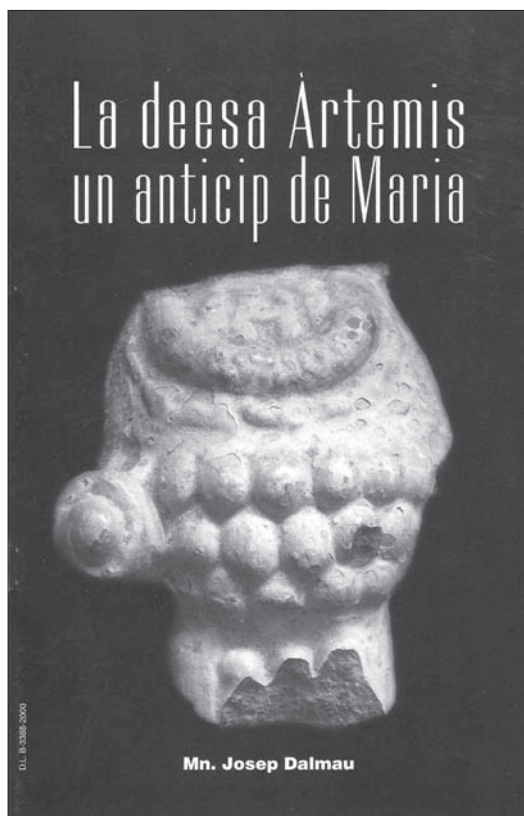
Quan vaig tenir restaurada l'ermita romànica del Castell de Gallifa, fa 25 anys, un grup d'amics vam decidir posar-li el nom de santuari de la Mare de Déu de l'Ecologia i això em va obligar a anar a veure el meu bisbe de Vic, aleshores Mons. Josep Guix, per anunciar-li aquest acord i demanar-li que volgués donar-me l'aprovació oficial d'aquest nou títol de Mare de Déu de l'Ecologia.

«De l'Economia?», va preguntar, estranyat, el Sr. bisbe. «No de l'Economia, de l'Ecologia!», li vaig aclarir. «No és un nom gaire poètic», va dir. I va afegir Mons. Guix: «No podries agafar algun nom tret de la Lletania del Sant Rosari? Per exemple, Stella Maris?» «Certament, Stella Maris és molt poètic, però a Gallifa l'aigua escasseja terriblement. Per aquest motiu no ens és vàlid!»

En un viatge a Turquia el 1980, resseguint les petjades de l'apòstol Pau, vaig descobrir la ciutat d'Efes, on va viure tres anys. Pau treballava en un taller on fabricaven roba de tenda de campanya i a la tarda anava a predicar Jesús crucificat i ressuscitat a la plaça central, voltada d'aparadors d'estàtues de la deessa Àrtemis. N'hi havia de petites, mitjanes i grans, de plata, or o altres metalls i de fang cuit que representava el mite de la virginitat i de la fecunditat de la Terra. El seu temple era la tercera meravella del món antic, de les set reconegudes. Em vaig situar al bell mig de la plaça i em va venir el record de la muntanya de Montserrat, amb la seva Verge Negra, amb les botigues plenes d'estàtues de la Moreneta de totes mides i qualitats.

Em vaig passejar per tota la plaça completament sol. Em vaig imaginar l'apòstol Pau predicant el missatge evangèlic voltat de curiosos i altra gent molt interessada. Tot passejant em trobo una corda amb un rètol penjat que deia: *forbidden* (prohibit el pas); a l'altre costat de la corda vaig veure una serp d'un metre de llargària, fent ziga-zaga, que cercava un amagatall. No vaig fer-ne cas i amb un salt vaig travessar la corda, d'un metre d'alçada, i em vaig trobar trepitjant terreny vedat.

De sobte, descobreixo una pedra clavada a terra de color verd-blau, d'uns vuit centímetres. L'arrenco amb l'ungla, la giro i... em trobo amb una estàtua, sense cames ni cap, però amb tres regles de pits. Quedo impressionat de la troballa. Vaig mirar per

tot el voltant i, en veure'm sol, me la fico a la butxaca. No sabia ben bé què era. Fou més tard quan em vaig adonar del seu significat, en descobrir en les cruïlles de la ciutat moderna aquella mateixa estàtua sencera, de tres metres d'alçada, com un element decoratiu, on es podia llegir: «Deessa Àrtemis».

Al Seminari de Barcelona i a les universitats eclesiàstiques on vaig estudiar, cap professor dels que explicaven el Nou Testament em va revelar que la deessa Àrtemis, que és la protagonista del capítol 19 dels Fets dels Apòstols, tenia tres rengles de pits, que simbolitzen el mite de la virginitat i la fecunditat de la Terra. Els atletes de l'imperi anaven a visitar el temple de la deessa per demanar-li energia, honestedat i flexibilitat corporal. Amb aquests elements podien aconseguir fer aquella passa de més que els feia mereixedors de l'honor més alt en

els Jocs Olímpics. Les dones que no podien tenir fills anaven al temple de la deessa Àrtemis per demanar la fertilitat. És curiós que a totes les cartes de Pau, fins i tot les que va escriure als Efesis, mai no parlés de Maria. Potser no hi havia cap interès a escorcollar els continguts religiosos de les mitologies, apassionats com estaven per la nova fe en Jesucrist. Potser Pau volia evitar una competència entre les dues figures femenines?

La virginitat de Maria ha estat sovint un obstacle a l'hora d'acceptar els continguts de la fe cristiana. En canvi, a través de la deessa Àrtemis, en aquells temps antics, el concepte de virginitat havia entrat com a moneda corrent en el poble, presentant-se com una paradoxa: el mite de la virginitat i la fecunditat alhora. Recollir els déus i deesses de les religions mitològiques i assumir-los com un pas previ històric al cristianisme és una manera d'enriquir la densitat de la vida personal i eixamplar la visió del cosmos.

Ara ja està assumida l'evolució creadora (i es deixa enrere la creació bíblica); l'home actual es descobreix més real en veure's travessar els homínids: l'home de l'edat de ferro, l'*Homo sapiens*, l'home tecnificat d'avui i sabent-se provinent dels mamífers... fins a sentir que dintre seu ressona tot l'univers (u i divers). «La missa sobre el món», en deia Teilhard de Chardin. I també nosaltres ho recordem des de la talaia del santuari ecològic cada any per l'Aplec. Per això no és una casualitat que fos en el Concili Ecumènic d'Efes, la capital de l'Àsia Menor de l'Imperi romà, on es va declarar oficialment que Maria, mare de Jesús, era la «Mare de Déu». I es va fer aquesta afirmació perquè Maria era, com Àrtemis, «verge i fecunda». I així, l'evolució religiosa havia fet un pas més cap endavant. Però aquest avenç i millora religiosa no es va produir fins a l'any 431 de la nostra era, en el tercer Concili Ecumènic d'Efes, on hi havia hagut el temple de la deessa.

La deessa Àrtemis, «a qui tot l'Àsia i el món sencer veneren», expliquen els Fets dels Apòstols, tenia una gran importància en temps de l'apòstol Pau. Els seus devots quedaven «marcats» i el seu comportament era semblant als que avui són devots del pensament ecològic: ponderats, no-violents i amants de la natura. Era tan ferma la seva devoció que la gent en el motí que va provocar Demetri cridaren durant dues hores: «És gran l'Àrtemis dels efesis!» Quatre centúries després, l'Església va donar una empenta i una nova dimensió a la figura de Maria, a Efes.

Presentada l'Associació Musical Gaietà Renom

Ruth Nabal / Barcelona

El 18 de maig, en el marc del Petit Palau, va tenir lloc la presentació de l'Associació Musical Gaietà Renom. Al llarg de l'acte, que va ser presentat pel periodista Gerard Carrión, es va explicar com va néixer l'associació i els objectius musicals que vol dur a terme. El musicòleg Roger Aliet va fer una contextualització artística d'algunes peces de compositors com ara Toldrà, Morera, Martínez Valls, Serra, Granados i Mompou. Gran coneixedor de la carrera artística de Gaietà Renom, Aliet va parlar de la seva activitat dins de l'Orfeó Català i de l'empremta que va deixar a l'entitat.

La primera part de l'acte va acabar amb les actuacions d'intèrprets tan rellevants com Stefano Palach i Carlos Cosías. Cal destacar la intervenció de Beñat Egiarte, que va cantar la desconeguda però interessant romança *Jo vull morir amb ell*, d'Enric Morera.

El gran tenor Eduard Giménez va obrir la segona part de l'acte. La seva

Actuació del tenor Eduard Giménez.

intervenció va acabar amb una genial interpretació de *Rosso*; el públic li va dedicar una gran ovació d'aplaudiments. Antoni Ros-Marbà i Salvador Brotons van parlar de catalanisme i de la cançó catalana. Van actuar Beatrice Giménez, Àngel Òdena, Anna Tobella i Elisa Vélez, així com el magnífic tenor Carlos Cosías que, amb *Pirineu*, de Martínez Valls, va

posar fi a un concert d'alta qualitat artística.

La cloenda de l'acte va anar a càrrec de Carme Renom, filla de Gaietà i vicepresidenta de l'entitat, i de la diputada Glòria Renom, que va llegir cartes de suport de Jordi Pujol; Artur Mas, president de la Generalitat de Catalunya; Mirna Lacambra, presidenta dels Amics de l'Òpera de Sabadell,

i Maria Serrat, directora del Conservatori Superior de Música del Liceu. També hi va participar Joan Rigol, expresident del Parlament català.

Els objectius de l'Associació Gaietà Renom són, entre altres, els següents: la promoció de concerts i teatre musical, tenint com a base preferent el repertori fet a Catalunya i els seus compositors; la col·laboració en projectes d'enregistraments discogràfics; la coproducció amb altres entitats musicals per tal de desenvolupar i compartir activitats comunes; l'establiment d'unes bases per a la creació de noves sarsueles i/o operetes mitjançant un concurs bianual, amb la implicació de les institucions públiques, i la reestrena cada any d'una obra lírica d'un autor català.

També es proposa la creació del Concurs Gaietà Renom. La finalitat principal serà la promoció de nous talents de la lírica (compositors i intèrprets) que estiguin integrats en els diferents ensenyaments musicals impartits en territori català.

Paraula i vida

La Pasqua de l'Esperit Sant

Celebrem la Pentecosta, la culminació de la Pasqua, amb el do de l'Esperit Sant. El do de l'Esperit Sant és fruit de la resurrecció del Senyor. Per això, la Pentecosta és la culminació i com la maduració de la Pasqua, realitat expressada popularment —però de manera molt profunda— dient que és la *Pasqua granada*.

El do de l'Esperit Sant i la resurrecció de Jesús no es poden separar. L'Esperit Sant ens ha estat donat per a la nova presència de Déu entre nosaltres. És per l'Esperit Sant que el Crist viu enmig nostre i en cada un de nosaltres. És per l'Esperit Sant que podem estimar. És per l'Esperit Sant que podem *veure* el Senyor —*veure* amb els ulls de la fe. És per l'Esperit Sant que podem acollir la persona del Crist ressuscitat en l'Església reunida, en l'Esclatada proclamada com a Paraula viva i eficaç, en els sagraments, en la vida, en les persones —sobretot en els més pobres— i en els mateixos esdeveniments de la nostra vida personal o de la nostra vida col·lectiva. És per l'Esperit Sant que podem passar a l'acció i donar la vida pels altres, a imitació del Crist, oberts a l'esperança del Regne de Déu.

Té una profunda coherència que s'hagi situat en la festa de Pentecosta la jornada sobre l'apostolat seglar. Tots els membres del Poble de Déu estem cridats a realitzar l'única missió de l'Església, que consisteix en l'evangelització, és a dir, a donar testimoni del Crist amb fets i amb paraules. Així, doncs, tots els batejats —preveres, diaques, religiosos, religioses, laics i laiques— tenim aquesta vocació eclesial i hem de col·laborar intensament en la pastoral evangelitzadora de la nostra Església diocesana de Barcelona.

L'evangelització del nostre país no es pot realitzar avui sense la col·laboració dels laics. Això exigeix per part dels pastors una obertura de mentalitat més gran perquè entenguin i acullin el *ser* i el *fer* del laic en l'Església, que és també alhora deixeble i missioner de Jesucrist.

En aquest context, en aquesta Pasqua de l'Esperit Sant, miro amb molta esperança l'enfortiment d'associacions cristianes, de moviments apostòlics, d'itineraris de formació cristiana, de comunitats cristianes i de nous moviments i noves comunitats. Tots aquests fets, com ens ha dit el papa Benet

XVI, són un signe esperançador.

La meua pregària i el meu desig és que totes aquestes realitats ajudin a fer que molts batejats assumeixin amb major responsabilitat la seva identitat cristiana i col·laborin més activament en la pastoral evangelitzadora. Amb aquest mateix objectiu, recentment he adreçat una carta a tots els estaments i les institucions de la diòcesi —sobretot als consells pastorals de les parròquies, arxiprestats i al Consell Pastoral Diocesà— en què els demano que vulguin fer una valoració de l'aplicació del Pla Pastoral Diocesà que ara arriba a la seva conclusió, el qual ja al títol manifestava aquesta preocupació evangelitzadora: «Anuncieu a tothom l'Evangeli.» La necessitat urgent de fer un treball molt evangelitzador demana la preparació del nou Pla Pastoral Diocesà i per això mateix he decidit fer aquesta consulta sobre els objectius que el nou Pla Pastoral hauria de tenir. Ja des d'ara agraeixo la col·laboració de tots, perquè cal que els objectius pastorals per als propers anys siguin fruit d'una àmplia aportació i d'un ampli consens de tots els estaments de la diòcesi.

Lluís Martínez Sistach
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

Com els primers cristians

Aquest diumenge celebrem la festa de Pentecosta. Sóc conscient que parlar avui de l'Esperit Sant requereix posar en exercici la fe, no una fe basada en el fetitisme, sinó en la paraula de Crist, que va dir als seus Apòstols que no s'absentessin de Jerusalem, sinó que romanguessin allí a l'espera de l'Esperit Sant. Els onze apòstols així ho van fer, i, al costat de la Mare de Déu, van romandre en pregària al Cenacle, escenari del comiat de Jesús, quan van ser envaïts per la presència de l'Esperit Sant.

La fe es fonamenta a creure el que Crist va dir. Però no és una certesa que s'imposi. Jean Guitton expressa la llibertat d'adherir-s'hi dient que tenim «prou llum per creure i suficient ombra per dubtar», però adverteix que, en el pitjor dels casos, com va dir Bossuet, «la fe comporta foscor, però l'ateisme comporta l'absurd».

Els Apòstols també van passar per aquest clarobscur de la fe. En la seva conservació Maria va jugar sens dubte un paper de mare. Sabem pels evangelis que,

després de rebre l'Esperit Sant, els deixebles, abans temorosos, es van llançar amb goig a predicar, i que d'allí va néixer la primera expansió de l'Església. Potser ara molts se senten també dubitatius, o desesperançats, manejant les estadístiques de joves que es troben allunyats de l'Església, i pensant que els catòlics practicants estan en minoria a Catalunya. ¡També estaven en minoria els primers cristians en la societat de la seva època! El paganisme, el politeisme, dominaven la cultura de l'Imperi romà, per no parlar de tantes regions del món a les quals trigaria segles a arribar el missatge de Crist. Però la fe es va anar estenent, a través de l'exemple de vida de les persones senzilles que eren cristianes. «Mireu com s'estimen», deien d'elles.

Els agricultors i artesans donaven exemple de la seva fe amb la seva conducta, els comerciants exportaven, juntament amb les seves mercaderies, la valuosa mercaderia de les seves creences, els missioners es van escampar pel món... Com ho van fer?

No es van reunir per fixar una estratègia incontestable, no van convocar reunions fins a determinar un comunicat perfecte. Simplement, es van deixar portar per l'Esperit de Déu.

Els primers cristians, i nosaltres com ells, se sentien incapaços per ells mateixos de canviar el món. Van començar canviant ells, posant la seva confiança en el Senyor, i Déu va fer la resta. A cada època van sorgir sants, que van ser com fars de llum, i que l'Església va canonitzar per posar-los d'exemple. I juntament amb ells va arribar l'esplendor de moltes vides santes, mai no canonitzades perquè seria impossible, que van donar testimoni del seu fe. Pentecosta no és un fet històric només. L'Esperit Sant continua bufant sobre els qui l'invoquen i es deixen portar per aquest «vent impetuós» que també acostuma a manifestar-se com una brisa suau, que escombra de la nostra vida qualsevol tipus de tristesa i ens condueix a l'alegria de saber-nos fills de Déu.

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Prímat

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(CICLE LITÚRGIC A; FERIAI I)

TEMPS DE PASQUA

(SALTERI: SETMANA 4)

JUNY

12. DIUMENGE

Diumenge de Pentecosta, Blanc. Lectures: Fets 2,1-11 / Salm 103 / 1 Corintis 12,3b-7.12-13 / Joan 20,19-23
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Joan de Sahagún, prev.; Onofre, anc.; Santes, beata Violant, rel.

*Comença el temps de
durant l'any*

13. DILLUNS

Sant Antoni de Pàdua (MO), Blanc. Lectures: 2 Corintis 6,1-10 / Salm 97 / Mateu 5,38-42
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Fandila, prev.; Aventí, mr.; Santes, Aquil·lina, vg.

14. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: 2 Corintis 8,1-9 / Salm 145 / Mateu 5,43-48
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Eliseu, prof.; Santes, Digna, vg. i mr.

15. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: 2 Corintis 9,6-11 / Salm 111 / Mateu 6,1-6.16-18. O bé: **Santa Maria Miquela del Santíssim Sagrament (ML), Blanc.**
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Bernat d'Aosta, prev.; Santes, Benilde, mr.; Germana Cousin, vg.

16. DIJOUS

Jesucrist, Gran Sacerdot per sempre (F), Blanc. Lectures: Isaïes 52,13-53,12 / Salm 39 / Lluc 22,14-20
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Quirze i Julita, mr.; Ferriol, prev. i mr.; Ilpidi, mr.

17. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: 2 Corintis 11,18.21b-30 / Salm 33 / Mateu 6,19-23
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Gregori Barbarigo, b.; beat Pau Buralls, b.; Santes, Emília Vialar, rel. i fund.

18. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: 2 Corintis 12,1-10 / Salm 33 / Mateu 6,24-34
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Marc i Marcel·lià, mr.; Ciríac i Paula, mr.; Santes, Marina, vg. i mr.

Lectures bíbliques

Pentecosta

Lectura primera

Ac 2,1-11

*Tots quedaren plens de l'Esperit Sant
i començaren a expressar-se*

Lectura dels Fets dels Apòstols:

Durant la celebració de la diada de la Pentecosta, es trobaven tots junts en un mateix lloc, quan, de sobte, se sentí venir del cel un so com si es girés una ventada violenta, i omplí tota la casa on es trobaven asseguts.

Llavors se'ls aparegueren com unes llengües de foc, que es distribuïren i es posaren sobre cadascun d'ells. Tots quedaren plens de l'Esperit Sant i començaren a expressar-se en diversos llenguatges, tal com l'Esperit els concedia de parlar.

Residien a Jerusalem jueus piadosos provinents de totes les nacionalitats que hi ha sota el cel. Quan se sentí aquell so, la gent hi anà i quedaren desconcertats, perquè cadascú els sentia parlar en la seva pròpia llengua. Estranyats i fora de si deien: «No són galileus, tots aquests que parlen? Doncs, com és que cadascun de nosaltres els sentim en la nostra llengua materna? Entre nosaltres hi ha parts, medes i elamites, hi ha residents a Mesopotàmia, al país dels jueus i a Capadòcia, al Pont i a l'Àsia, a Frígia i a Pamfília, a Egipte i a les regions de Líbia, tocant a Cirena, hi ha forasters de Roma, hi ha jueus i prosèlits, hi ha cretencs i àrabs, però tots nosaltres els sentim proclamar les grandeses de Déu en les nostres pròpies llengües.»

Salm responsorial

103

Beneeix el Senyor, ànima meva.

Senyor, Déu meu, que en sou de gran.

Que en són de variades, Senyor, les vostres obres
la terra és plena de les vostres criatures.

R. Quan envieu el vostre alè, Senyor,
renoveu la vida sobre la terra.

Si els retireu l'alè, expiren
i tornen a la pols d'on van sortir.
Quan envieu el vostre alè, reneix la creació,
i renoveu la vida sobre la terra. **R.**

Glòria al Senyor per sempre.

Que s'alegri el Senyor contemplant el que ha fet,
que li sigui agradable aquest poema,
són per al Senyor aquests cants de goig. **R.**

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista

Els deixebles senten
l'alè de Jesús

Commemorem avui la festa de Pentecosta que celebraven els jueus set setmanes després de la Pasqua, originàriament com a festa de la Segra, quan es recollien els primers fruits; en temps de Jesús, es recordava la donació de la Llei al Sinaí i l'aliança de Déu amb el poble d'Israel. La coincidència de la festa cristiana amb la jueva fou purament casual. Jesús havia ordenat als Onze que no s'allunyessin de Jerosolima, sinó que esperessin la realització de la Promesa del Pare, dient-los textualment (segons el còdex Beza, en cursiva): «Vosaltres sereu batejats en Esperit Sant, i esteu a punt de rebre'l no gaires dies a partir d'ara, fins com a màxim la Pentecosta.» Pentecosta era el darrer dia del termini que Jesús els havia fixat perquè restessin inactius i esperessin amb les mans plegades. No respectaren l'ordre de Jesús elegint Maties per substituir Judes, i la conseqüència fou el retard de la vinguda de l'Esperit, el darrer dia del termini i encara a darrera hora, segons el còmput jueu. Joan, en canvi, segons el passatge de l'Evangeli que llegim avui, situa la donació de l'Esperit Sant el mateix dia de la resurrecció de Jesús, però insinua ja que hi havia grans resistències en el si del cercle dels deixebles: «Al capvespre d'aquell mateix dia, el primer de la setmana i estant les portes barrades del lloc on eren els deixebles per por dels jueus, es presentà Jesús, es posà al mig i els diu: "Pau a vosaltres"» (Jn 20,19). Joan posa l'accent en l'hora tardana, el tancament, la por i les tensions del grup de deixebles. El gest de Jesús d'insuflar sobre ells en el moment d'enviar-los a la missió, reprèn i mena a terme el gest inicial de Jahvè en el Gènesi: «El Senyor Déu plasmà l'home amb pols de la terra i insuflà en el seu rostre un alè de vida, i l'home es convertí en un ser vivent» (Gn 2,7). Jesús acaba l'obra creadora amb el mateix gest, però va més enllà de donar vida: «Insuflà sobre ells i els diu: "Rebeu Esperit Sant."» La consciència de ser fills i filles de Déu que procura el do de l'Esperit representa el salt qualitatiu més extraordinari en la línia evolutiva.

Lectura segona

1Co 12,3b-7,12-13

*Tots nosaltres hem estat batejats en un sol Esperit
per formar un sol cos*

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, ningú no pot confessar que Jesús és el Senyor si no és per un do de l'Esperit Sant. Els dons que rebem són diversos, però l'Esperit que els distribueix és un de sol. Són diversos els serveis però és un de sol el Senyor a qui servim. Són diversos els miracles, però tots són obra d'un sol Déu que els fa valent-se de cadascun de nosaltres. Les manifestacions de l'Esperit distribuïdes a cadascú són en bé de tots.

Perquè el Crist és com el cos humà: és un, encara que tingui molts membres, ja que tots els membres, ni que siguin molts, formen un sol cos. Tots nosaltres, jueus o grecs, esclaus o lliures, hem estat batejats en un sol Esperit per formar un sol cos, i a tots ens ha estat donat com a beguda el mateix Esperit.

Al·leluia

*Veniu, Esperit Sant, ompliu el cor del vostres fidels
i enceneu-hi la flama del vostre amor*

Evangeli

Jn 20,19-23

*Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a
vosaltres. Rebeu l'Esperit Sant*

Lectura de l'evangeli segons sant Joan:

El vespre d'aquell mateix diumenge, els deixebles eren a casa amb les portes tancades per por dels jueus, Jesús entrà, es posà al mig i els digué: «Pau a vosaltres.» Després els ensenyà les mans i el costat. Els deixebles s'alegraren de veure el Senyor. Ell els tornà a dir: «Pau a vosaltres. Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres.» Llavors alenà damunt d'ells i els digué: «Rebeu l'Esperit Sant. A tots aquells a qui perdonareu els pecats, els quedaran perdonats, però mentre no els perdoneu, quedaran sense perdó.»

«Plens de l'Esperit Sant... començaren a parlar»

**«Us anunciem el qui és la vida eterna»
(1 Joan 1,2)**

L'esdeveniment del dia cinquantè —Pentecosta— és el do de l'Esperit Sant als Apòstols, que té com a efecte immediat que «començaren a parlar» (Fets 2,4). La litúrgia d'aquesta solemnitat remarca diverses vegades aquesta característica, i amb raó: els Apòstols foren impulsats per l'Esperit Sant a proclamar les granses de Déu, de tal manera que tothom podia sentir-los en la seva pròpia llengua, tot i essent de tan diversa procedència l'auditori que els escoltava. Fou un esdeveniment extraordinari, una intervenció divina per manifestar que havia arribat el moment d'anunciar a tots els pobles el misteri de Crist, perquè tothom pogués convertir-se, fer-se batejar en el nom de Jesús, i rebre l'Esperit Sant. Des d'aleshores, l'Esperit Sant i els Apòstols, i els seus successors, no han parat de parlar, malgrat totes les dificultats externes i internes per les quals ha passat, des del començament, la missió de l'Església. És ben coneguda l'afirmació de Pau VI: «L'Església existeix per evangelitzar»; i no hi ha evangelització autèntica fins que no s'arriba a l'anunci del misteri pasqual de Crist.

La primera carta de Joan comença explicant el contingut de la predicació apostòlica: és la persona de Jesucrist, la Paraula feta carn, la Paraula de la vida, tal com els deixebles l'havien vist, abans i després de la resurrecció. És un anunci als

qui no l'han vist, perquè també ells «nosaltres» tinguem comunió amb ells, i en definitiva la nostra comunió sigui amb la Santa Trinitat.

Després de la mistagògia

Acabem, el proper diumenge, l'experiència anual del temps de la mistagògia, temps dedicat a viure des de dins el misteri de la nostra vida «amagada en Crist amb Déu». Hem repassat què significa la nostra condició de cristians. Ara bé, una de les dimensions d'aquesta condició és la urgència personal i comunitària de «parlar», sota l'impuls de l'Esperit Sant. Des de la primera predicació de Pere, a Jerusalem, el do de l'Esperit Sant es presenta com l'acompliment de la profecia de Joel. Déu vessarà el seu Esperit sobre tothom, homes i dones, joves i ancians, esclaus o lliures... L'Església és un poble de profetes. L'Església «parla» quan professa la seva fe, amb paraules i amb obres. Cada cristià «parla» com a tal quan expressa la fe de l'Església, quan viu d'acord amb l'Evangeli sense avergonyir-se'n, quan manifesta l'amor als germans a causa de Crist, quan sofreix compartint els sofriments de Crist, i quan s'alegra per l'esperança viva que ve

de la resurrecció del Senyor.

L'Església «parla» quan celebra la litúrgia, en la qual s'expressa la seva veritable naturalesa, la seva vinculació a l'obra de Crist, la lloança del Pare i la col·laboració amb l'Esperit Sant.

L'Església «parla» quan els pastors i els fidels treballen per transmetre la fe a les noves generacions; quan alcen la veu per defensar la dignitat de l'home, imatge de Déu; quan adverteixen sobre les conseqüències de les maneres de viure allunyades del disseny de Déu, quan promouen la pau i la reconciliació en els cors i en els pobles.

La llum i el foc

Els textos de la litúrgia de Pentecosta abunden en referència a dos símbols: la llum i el foc. El foc és un element vinculat sovint, a la Bíblia, amb l'Esperit Sant. Jesús mateix va parlar del «foc» que ell havia vingut a portar a la terra, i la presència de l'Esperit al Cenacle es va manifestar en «llengües com de foc», segons la narració dels Fets. La llum, per la seva banda, és un símbol privilegiat de la divinitat, i molt directament de l'Esperit Sant: «*Veni, lumen cordium...*» (Veni, llum dels cors). L'Esperit és llum profunda, penetrant, joiosa, i foc que inflama els cors en la caritat de Déu. En acabar la Cinquantena, la pregària de l'Església és mantenir en la manera de viure l'harmonia amb el misteri de Crist que celebrem.

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Sant Joan de Sahagún

- ✓ Nascut a Sahagún, Lleó, l'any 1419
- ✓ Frare agustinian autor de diversos miracles
- ✓ Al costat dels pobres, va predicar contra l'ostentació de la riquesa
- ✓ Va morir a Salamanca l'any 1479
- ✓ Canonitzat l'any 1690 per Alexandre VIII

Aquest sant lleonès era fill d'una família benestant que el va enviar a estudiar a una abadia benedictina. En descobrir la seva crida religiosa va ingressar als agustinians, concretament al convent que tenien a Salamanca. En aquesta ciutat sant Joan de Sahagún va fer diversos miracles. El més conegut de tots va ser salvar un nen que havia caigut en un pou molt profund tot fent que les aigües pugessin miraculosament i el portessin fins a la superfície.

Però miracles a part, el que va fer conegut en vida aquest sant agustinian va ser la seva dedicació als pobres i les crítiques que feia als rics. Sempre fent costat als desvalguts —sobretot en moments durs com ara les epidèmies— sant Joan de Sahagún no es cansava de predicar contra la vida dissoluta i pecaminosa dels rics, als quals cridava constantment a la conversió. Aquesta actitud va fer que es guanyés l'amor dels pobres, però no va agradar gens a les famílies més benestants de Salamanca. Algunes d'elles se'l van voler treure de sobre i va patir diversos intents d'assassinat als quals va sobreviure. Va morir per causes naturals i per aquest motiu l'Església no el considera oficialment màrtir, encara que algunes tradicions afirmen que va morir enverinat per la defensa de la pobresa evangèlica.

EL CAPÍTOL DESCOBREIX EN UN DVD ELS TRESORS DE EL GRECO

El «pintor de Déu» a

E. Brufau / S. Gutiérrez

Des del 1978, tots els matins gairebé sense excepció, el canonge Antonio Hernández-Sonseca es passeja silenciosament, abans de la celebració del gran cor conventual de la Catedral de Toledo, per la Sagristia Major. És un moment gairebé místic en què el veterà sacerdot, professor de Filosofia a la Universitat de Toledo, aprofita per contemplar pausadament les obres magnífiques de El Greco que s'hi exposen. És un passeig meditatiu, extàtic, degustant i assaborint sense pressa cadascuna de les obres d'art, sobretot *L'espoliació*. Aquesta experiència repetida fidelment dia rere dia al llarg dels anys ha anat forjant una amistat singular entre l'il·lustre pintor i el canonge magisterial. Hernández-Sonseca s'ha convertit en un apassionat de El Greco i de la seva obra toledana, cosa que el va dur a emprendre fa un temps el projecte d'un llibre que molt aviat veurà la llum: *La luz de El Greco en la Catedral Primada*. En paral·lel, amb motiu de la propera celebració el 2014 del quart centenari de la mort de El Greco, va sorgir des del capítol la iniciativa de fer un audiovisual per donar a conèixer els tresors pictòrics de la catedral. Amb el canonge Hernández-Sonseca al capdavant, el projecte va anar prenent forma fins a presentar-se fa poques setmanes el DVD *El Greco, el pintor de Dios en la catedral de Toledo*.

L'ambiciosa proposta audiovisual, produïda per Mito Comunicació i guionitzada pel mateix Hernández-Sonseca recrea la vida i l'obra del gran pintor en aquesta ciutat castellana. Mitjançant la recreació històrica dramatitzada és el mateix Greco qui explica el sentit profund de les seves teles, la tècnica que va fer servir i el context en què van ser fetes. *El Greco, el pintor de Dios en la catedral de Toledo* és un DVD de gran qualitat cinematogràfica que en poc més de mitja hora ens insereix de ple en el sentit religiós de tota la seva producció artística.

Recreació històrica

En començar el metratge davant de l'espectador apareix el personatge del pintor. D'un aspecte gairebé ascètic, totalment vestit de negre a excepció de la gorgera blanca, El Greco ens presenta la pintura que presideix la sagristia de la catedral de Toledo: *L'espoliació*. Envoltat per la massa tumultuosa de soldats Jesús destaca al centre de la composició per la seva expressió serena i lluminosa i per la mirada implorant que adreça cap al cel. El Greco explica que «en el seu rostre, en la mirada d'ulls brillants, vaig voler reflectir una pregunta: "Pare, és això el que vols de mi?"». Encara que avui la considerem una obra admirable, a l'època va costar molt que fos acceptada a causa de l'estil innovador i la composició general. El mateix Capítol de la catedral, que l'havia encarregada, la va trobar teològicament impròpia, perquè situava la majoria de les

«L'Espoliació».

figures dels soldats per damunt de Jesús. Aquesta incomprensió s'explica per l'estil singularíssim de El Greco. Tot i que ell és deutor dels principis de la pintura Renacentista —va ser alumne de Ticià—, i es mou dins del corrent manierista, les seves obres segueixen un estil tan personal que les fan inconfusibles fins i tot als ulls dels no entesos; les figures allargassades, la blancor grisenca de la pell dels personatges i la pinzellada sovint enèrgica en són els trets més significatius. Més enllà de l'estil, però, El Greco també trenca amb certes maneres convencionals de representar escenes religioses. Això és el que ens trobem amb sant Domènec, que per primera vegada a la història és representat com a penitent, o amb sant Josep, que apareix caminant amb el Nen Jesús. En el documental el personatge de El Greco també ens fa participants d'alguns secrets de la seva tècnica pictòrica, com ara que només feia servir cinc colors bàsics. A partir d'aquests, tot barrejant-los en les proporcions adequades, obtenia una àmplia gamma cromàtica.

Una de les altres obres mestre de El Greco que es conserva a la catedral toledana és *Sant Francesc i el germà Lleó*, en què el pintor posa l'èmfasi en l'ascetisme del sant d'Assís. Com se'n diu en el documental aquest accent ascètic és «una manera de deixar constància del valor de la penitència en contra de les corrents luteranes». En el

RECO A LA SAGRISTIA MAJOR DE LA CATEDRAL TOLEDANA

la catedral de Toledo

context de la con-
trareforma, doncs,
El Greco també hi té
un paper.

Sant Lluç entre els apòstols

Després de des-
criure l'obra *Les
llàgrimes de Sant
Pere*, en què l'apòs-
tol apareix amb una
mirada que expre-
sa un profund re-
mordiment, el do-
cumental s'atura a
descriure el conjunt
de teles del Salva-
dor i els apòstols.
Una peculiaritat és
que El Greco hi va
incloure sant Lluç,
encara que no fos
cap dels dotze. Se-
gurament va voler
ser un homenatge al
patró dels pintors i,
segons els entesos, sembla que el rostre
de l'evangelista és un autoretrat de El
Greco. La figura principal del conjunt, el
Salvador, és la més atractiva de totes. Si
en la majoria de les seves obres el pintor
cretenc s'allunya ostensiblement de la
pintura bizantina de la seva terra natal,
aquesta és una de les poques teles en
què sembla inspirar-s'hi. Així, malgrat
que conserva el seu estil inconfusible, la
figura del Salvador apareix representa-
da frontalment, sense gaire moviment i
amb la mà dreta beneint els fidels. És un
veritable pantocràtor.

El documental vol fer entendre que
les obres de El Greco, com qualsevol
obra d'art veritablement religiosa, no
són una simple decoració per fer bonic
i prou. Són una finestra cap a Déu. Com
diu el mateix Greco al final de tot, «la
pintura transcendeix allò que es retrata
tot elevant els esperits.»

«Aquest DVD de
gran qualitat
cinematogràfica ens
insereix de ple en el
sentit religiós de
tota la seva
producció artística»

DON ANTONIO HERNÁNDEZ-SONSECA, CANONGE MAGISTRAL DE LA CATEDRAL DE TOLEDO I GUIONISTA DEL DOCUMENTAL

«El Greco ens obre finestres a la transcendència»

Què seria de Toledo, i especialment de la seva catedral, sense El Greco?

És un dels tresors de la catedral. És
una herència extraordinària, però que
com deia Goethe, cal «reconquerir-
la» sempre de nou, començant pels
de casa. Seria un pecat imperdonable
tenir aquest tresor i no conèixer-lo a
fons. L'home, com insisteix a recordar
el papa Benet XVI, té un instint cap a
la bellesa. En aquest sentit, el Greco és
una finestra transparent, de vidre, que
ens introdueix en el món de la bellesa,
de la veritat, de la transcendència i, en
definitiva, de la mística.

No és habitual que un canonge escrigui guions audiovisuals...

Entre les meves aficions, que en són
moltes, el cinema és una de les coses
que més m'atrauen. «El cinema és l'art
de la síntesi total», com deia aquell.

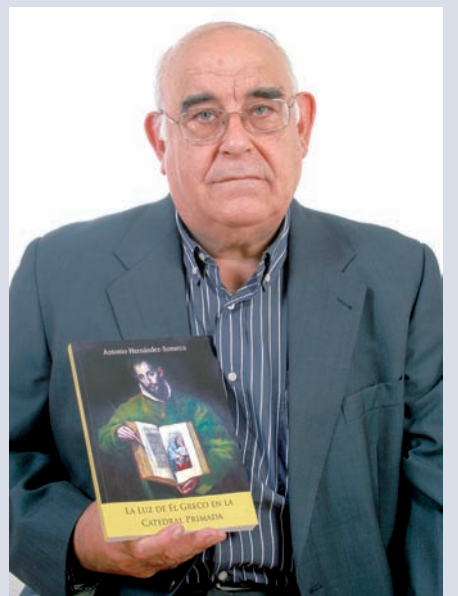
Així que quan em van proposar aquest projecte vaig acceptar encantat. La res-
posta de la gent, fins ara, és molt positiva.

Per què *El Greco, el pintor de Dios*?

El que sempre em costa més és posar el títol. Tenia diverses opcions però em
vaig decantar per aquesta perquè és una de les definicions més positives i més
grans que pot haver rebut El Greco ja en vida. Alhora, partint de *L'espoliació*, jo
considero que El Greco ofereix «la pintura de la teologia». És un moment únic
impressionant! La de *L'espoliació* és la imatge de Crist que a mi m'agrada més.
Un detall que em fascina són els ulls que té, a punt de plorar, amb una sereni-
tat, amb una transparència, amb una epifania.

El DVD vol ser també el seu particular homenatge a aquest gran artista?

Encara que les raons de l'arribada de El Greco a Toledo continuïn sent un
enigma, sembla que va ser a través dels canonges, que van reclamar els seus
serveis per pintar dues obres: el retaule de *Sant Domènec el Vell* i *L'espoliació*
per a la Sagristia Major de la catedral primada. Els culpables van ser, doncs, els
canonges. Per primera vegada l'art bizantí arribava a Espanya. És per això que
el Capítol com a tal tenia l'obligació de retre-li el seu modest homenatge amb
motiu del quart centenari de la mort, que encara que el celebrem el 2014 ja
val la pena anar escalfant motors.

«Sant Domènec de Guzmán», «El Salvador», «Sant Joan Evangelista» i «Las llàgrimes de sant Pere».

Barcelona

Església a Catalunya

«Volem normalitzar el fet religiós»

Xavier Puigdollers, director general d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya

Carme Munté

Xavier Puigdollers està avesat per la seva professió d'advocat a dialogar, a confrontar, a buscar punts d'entesa, a trobar acords. La vocació dialogant que forma part del seu tarannà li és ara de gran utilitat com a director general d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya, un càrrec que precisament requereix tenir la mà estesa per parlar, escoltar i atendre els líders de totes les religions i per fer de mediador quan sorgeixin conflictes. Nascut a Barcelona l'11 de setembre del 1951, Puigdollers ha viscut sempre la fe com una crida a posar-se al servei dels altres, especialment en el camp de la infància i la joventut, però també al capdavant d'altres entitats com l'Associació d'Amics i Devots de Sant Ramon de Penyafort.

Li donarà un enfocament social a la seva etapa com a director general?

El fet social de la religió té una gran transcendència. Tant és així que si totes les entitats que han nascut fruit de la inspiració religiosa es posessin d'acord i tanquessin de cop i volta, aquest país tindria un problema molt greu. Per tant, no podem dir que el fet religiós no té cap importància i que ha de quedar reclus a l'esfera privada. Els voluntaris que col·laboren a les entitats a favor dels altres no ho fan ni per un prestigi ni per un sou, sinó perquè la seva única motivació és la religiosa. És important que el conjunt de la societat tingui consciència d'aquesta realitat.

Per al Govern de Catalunya, per tant, les religions són importants com a fet privat però també com a fet públic?

La religió és bàsica en la persona i en la societat. La religió té una gran transcendència en la configuració de la societat, en la forma de viure de la gent i en el seu tarannà. Al llarg dels anys hi ha un pòsit cultural que va constituint la societat i la seva forma de ser. En els temps actuals, hem de tenir en compte aquest pòsit per plantejar quins són els reptes de present i de futur. Potser hi ha hagut un temps en què s'ha volgut que el fet religiós estigués no en l'espai públic, sinó en l'espai privat. El nostre plantejament és exactament el contrari, en el sentit que la religió sí que té una transcendència pública i ha de tenir el seu espai dintre de la societat. Volem normalitzar el fet religiós en la societat i en la vida de les persones.

Veiem plasmada la diversitat religiosa en l'espai públic? I en l'àmbit més específic dels mitjans de comunicació?

Segurament no. Com que venim d'un moment en què el fet religiós s'ha reduït a l'espai privat, evidentment els mitjans de comunicació no n'informen prou i, si ho fan, tot sovint és per criticar-ho o per destacar-ne només la vessant més anecdòtica. Potser és hora de començar a plantejar-nos si això respon a la realitat viva del país o no. És la mateixa societat la que es va

movent i va avançant perquè tothom pugui viure i practicar la seva confessió i el seu culte amb plena normalitat i tranquil·litat, és a dir, per tal que ningú no s'hagi d'avergonyir o s'hagi d'amagar d'anar a complir amb els seus preceptes religiosos.

I en el marc d'aquesta visibilitat de les religions, quin és l'espai que ha d'ocupar l'Església catòlica?

L'Església catòlica ha tingut i té històricament un gran paper al nostre país. La gran majoria de practicants són catòlics. La relació amb ella és cordial, hi ha contacte com amb les altres religions, però és cert que és més permanent i actiu perquè la seva presència també és més gran. Amb tot, de vegades unim el fet religiós al fenomen de la immigració, quan de fet al nostre país hi ha una gran tradició històrica d'altres confessions com la jueva, l'evangèlica i l'islàmica.

Es proposa tenir un canal de relació més directe amb el Vaticà?

Per a nosaltres és bàsic i important la voluntat d'establir un canal de comunicació directe amb el Vaticà. És positiu perquè el Vaticà conegui la realitat de Catalunya i el fet diferencial català a través, precisament, del mateix govern de la Generalitat i de la societat catalana. Les relacions s'estableixen parlant i aprofitant les ocasions en què podem trobar-nos i mantenir un contacte personal i directe. Per això va ser significativa la nostra presència al Vaticà en la celebració de beatificació de Joan Pau II, a la qual vam assistir la vicepresidenta del Govern, Joana Ortega, el secretari general d'Afers Estrangers i el director d'Afers Religi-

«És bàsic establir un canal de comunicació directe amb el Vaticà»

«La llei ben feta no ens ha de donar les solucions, sinó que ens ha d'ajudar a trobar-les»

osos. Són relacions a llarga distància, les coses no s'improvisen, és qüestió d'anar fent, d'anar parlant, d'anar-nos trobant.

I per a què ens pot anar bé? Per tenir més influència en l'elecció de nous bisbes? Perquè el Papa parli en català?

Per tot això que ha dit. Ara bé, que el Papa parli en català pot semblar una qüestió anecdòtica, però l'important és que ens conegui. De fet, al novembre el Papa va visitar Barcelona amb motiu de la consagració de la Sagrada Família i ja va tenir ocasió de conèixer la nostra realitat. Ens ha conegut i té ganes de parlar-ne, gràcies al contacte directe amb el cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona. Això fa que el Papa tingui un coneixement segurament diferent del que tenia fins

ara. En el moment de prendre decisions, de rebre altres informacions d'altres canals, podrà comparar i podrà veure si realment les informacions s'adiuen amb el que ell ja coneix.

L'augment de la presència d'altres religions ha comportat problemàtiques com són les protestes veïnals davant l'obertura de nous centres de culte. Hi ha comunitats que poden sentir-se marginades en aquest sentit?

Davant de les protestes dels veïns, hem de parlar, dialogar i esmerçar-hi molta pedagogia. Hem de distingir entre el fet religiós i el fet social que comporta la immigració. Si els nousvinguts poden viure amb plenitud la seva fe, després, els valors generals comuns que tenen totes les religions (solidaritat, esperit familiar, la cultura de l'esforç...) afavoriran la cohesió social. Si ho vivim així, no hi haurà cap problema. El problema és quan rebutgem algú pel fet que és diferent, té un altre color i una altra religió, sense haver aprofundit en els seus valors personals. La religió pot ajudar que hi hagi un bon diàleg entre els líders i que els ajudi no a tancar-se en si mateixos sinó a obrir les portes i convidar els altres a entrar-hi. En aquest sentit, la integració cultural en el fet religiós pot venir també a través de la llengua. El fet que la gent practiqui el seu culte amb la llengua d'aquí fa que ells s'integrin al país i que nosaltres entenguem el seu culte.

L'obertura de nous centres de culte és competència dels ajuntaments. Com pot intervenir-hi la Generalitat de Catalunya?

Podem intentar ajudar els ajuntaments a tenir criteris que els ajudin a decidir i a veure les diferències entre unes problemàtiques i unes altres, amb l'objectiu de treure del debat la part ideològica i deixar només la part tècnica. És una activitat que, un cop reuneixi les mínimes garanties de seguretat, es pot fer.

Pel que fa a la defensa de la llibertat religiosa, la nova llei de centres de culte no és precisament una pedra d'ensopec? Quines modificacions pensa aplicar a la llei?

Si anys enrere ens haguessin preguntat si aquesta era una llei necessària, segurament hauríem contestat que no, però ara aquest debat ja no té raó de ser perquè la llei ja hi és. Això sí, després d'un debat molt intens al Parlament, del projecte de llei a la llei final va haver-hi un gran canvi. L'única cosa que hauríem de fer ara seria corregir algunes disfuncions que s'han posat en evidència un cop aplicada la llei.

Quines són aquestes disfuncions?

Són qüestions de gestió administrativa i d'efectes pràctics. Pel que fa als temples que s'han de modificar per tal que reuneixin un mínim de garanties de seguretat, caldrà mirar com es paguen aquestes reformes en l'actual temps de crisi econòmica i com es modifiquen els terminis establerts. Per tant, volem

donar un missatge de tranquil·litat a tothom.

Quan es podrà presentar aquesta reforma?

Tan aviat com sigui possible.

Per què creu que no era una llei necessària?

Hi ha coses que val més no regular-les. Al nostre país tenim la tendència de regular-ho tot, cosa que no és gens prudent. Hem de fer prevaler la llibertat de la persona i el sentiment del poble, que els polítics han de ser capaços de saber captar. La llei ben feta no ens ha de donar les solucions, sinó que ens ha d'ajudar a trobar-les. La bona llei, doncs, és la que et permet situar-te a la vida i viure amb llibertat, i no la que ja t'obliga a actuar d'una forma determinada.

Una de les novetats de la Direcció General d'Afers Religiosos ha estat la creació del Consell Assessor per a la Diversitat Religiosa, presidit per Francesc Torralba. Quines actuacions concretes durà a terme?

Reflexionaran sobre la llibertat religiosa i sobre la transcendència del fet religiós en la persona i en la societat, i oferiran el fruit d'aquesta reflexió amb unes indicacions concretes. El que no preteníem en cap cas era un consell de representants de les diverses confessions, ja que per això ja tenim altres canals de diàleg. El que preteníem era que en aquesta taula es pogués reflexionar sense la problemàtica del dia a dia que tenen els dirigents de les confessions. Volem marcar camí, intuir qüestions de futur en uns moments en què la societat d'Europa i del món està en crisi des de fa molt de temps. Els membres del consell

són gent plural, de reconegut prestigi, que poden crear un debat ric.

Les darreres eleccions municipals han donat la raó als que opinen que posar els immigrants en campanya dona rèdit electoral. Com valora l'entrada del discurs xenòfob als ajuntaments?

Són senyals d'alerta que ens indiquen que alguna cosa està passant a la nostra societat. Potser serà un motiu de reflexió del Consell Assessor de la Diversitat Religiosa per tal de donar solucions i pistes per anar avançant. Estem en un món molt canviant i el moviment de la gent d'una banda a l'altra no pot aturar-lo ningú. Catalunya és terra de pas. Tradicionalment ha acollit al llarg dels segles cultures diverses, unes han

«Les confessions religioses han de participar activament en la cohesió social»

passat i d'altres s'hi han quedat, unes hi han deixat un pòsit més important, d'altres menys, però totes hi han tingut la seva gran i petita influència. Ara tenim novament el fenomen de la immigració, però multiplicat perquè és més constant i és més variat. Hem d'estar amatents a donar la benvinguda als elements positius que poden ajudar a créixer i configurar la Catalunya del futur.

El gran objectiu, per tant, és fer del fet religiós un element de cohesió social de primer ordre?

Aquest és el repte de totes les confessions i la crida que jo els faria: participeu activament en la cohesió social; aprofiteu el fet religiós com a gran element cohesionador de la societat; viviu intensament cada persona la vostra vida personal i la vostra vida de compromís social. Les diverses confessions han de col·laborar i participar en aquesta cohesió social.

Com afectaran les retallades del Govern en l'àmbit dels afers religiosos?

Tot i que estem en espera de l'aprovació dels pressupostos per saber exactament quina retallada hi haurà, de moment, per prudència, no hem convocat les ajudes econòmiques que altres anys per aquestes dates s'havien convocat. I no ho hem fet precisament per prudència, perquè encara no sabem de quina quantitat disposarem i perquè encara, per qüestions administratives, no hem acabat de liquidar els ajuts econòmics de l'any passat. Per poder fer front als ajuts concedits l'any passat que encara no s'havien pagat, estem esperant a veure finalment de quants diners disposarem.

CAMPANYA DEL ROSARI

Més de 300 milions de cristians pateixen per la seva fe, molts pateixen violència i fins i tot assassinat.

AEN treballa incansablement per ajudar milions de cristians arreu del món que són perseguits per la seva fe.

Quina millor manera d'ajudar-los que resant el Rosari.

Per cada donatiu de **8€** que ens envieu, rebreu un rosari beneït pel Sant Pare Benet XVI amb el seu llibre de meditacions i AEN enviarà en nom vostre material religiós a algun dels països on ajudem.

També en castellà

Informació i donatius: **93 237 37 63**

La Caixa 2100 1344 63 0200111817

Ayuda a la Iglesia Necesitada

¡Tú eres su esperanza!

☐ Desitjo unir-me a la campanya amb .....Rosaris ☐ Hi col·laboro amb ..... €.

Per: ☐ Gir ☐ Transferència ☐ Xec

Nom i Cognoms ..... Telèfon .....

Carrer ..... C.P. .... Població .....

Província ..... E-mail .....

Ayuda a l'Església Necesitada

C. Lluís Antúnez 24, 2^o2^a – 08006 Barcelona. Tel: 93 237 37 63. www.ain-es.org

Barcelona

Immersió en la vida i missatge del beat Joan Pau II

El cardenal Camillo Ruini ofereix a Barcelona la visió més personal del Papa polonès

Samuel Gutiérrez

Barcelona / Fotos: Diego F. Bermúdez

Un mes després de la multitudinària beatificació a Roma de Joan Pau II, Catalunya s'unia solemnement a l'homenatge que a tota l'Església universal es ret des de llavors a l'estimat Papa polonès. La sessió acadèmica convocada pel cardenal Lluís Martínez Sistach a l'Aula Magna del Seminari Conciliar de Barcelona va congregar l'1 de juny passat centenars de persones, que van acudir expectants per escoltar la reflexió i el testimoni d'un dels col·laboradors més propers de Joan Pau II, el cardenal-vicari emèrit de Roma Camillo Ruini. «Ell ha estat testimoni directe de les inquietuds apostòliques i pastorals de Joan Pau II —va recordar el cardenal Martínez Sistach—, amb el qual va compartir llargues hores de convivència, sobretot pel seu càrrec de vicari del Papa per a la diòcesi de Roma.»

L'esperada intervenció del qui va ser durant setze anys president de la Conferència Episcopal Italiana va anar precedida per quatre ponències més breus, també magnífiques, que van tractar aspectes ben concrets i significatius del pensament de Karol Wojtyła: espiritualitat, litúrgia, filosofia i teologia. Els doctors Pere Montagut, Jaume González Padrós, Joan Martínez Porcell i Armand Puig van aprofundir, cada un des de la seva especialitat, en la figura d'un Papa el pontificat del qual no van dubtat a qualificar unànimement d'«excepcional».

Fe i història

Amb «afecte, gratitud i devoció», va afrontar el cardenal Ruini una exposició titulada *Joan Pau II: santedat i eficàcia històrica*. «El punt de referència per a una reflexió sintètica sobre Joan Pau II —va començar dient amb

convicció el purpurat italià— no pot ser cap altre que la seva relació amb Déu.» Molt aviat en la seva joventut, va apuntar Ruini, «Wojtyła adverteix que la seva vocació a la santedat és abans que la seva vocació al sacerdoci». És aquest un punt essencial en la seva vida. I afegia el jovial purpurat italià: «He percebut moltíssims cops que el seu món interior, tota la seva vivència, estava penetrada per Déu.» En aquesta relació íntima amb Déu hi havia, segons el cardenal vicari de Roma, el secret d'una visió de la realitat original i rica de força, «que unia fe i història»: «Enllaçava Déu i Jesucrist, present sobretot en l'Església, amb la humanitat concreta dels homes i dels pobles. En la mateixa òptica concebia l'Església com un gran factor històric, que és alhora misteri, poble i moviment.» El Papa que va venir de l'Est i la influència del qual en la política mundial va ser decisiva, estava convençut de la «presència i acció de

Déu en la història». Així s'entén la seva actuació, primer a Cracòvia i més tard a Roma, respecte el marxisme i els règims comunistes: «Va contribuir poderosament a construir una alternativa sobretot espiritual i cultural al comunisme i es va comprometre, amb totes les seves forces, no només a mantenir els espais de la presència cristiana, sinó també conquerir espais nous.»

El dinamisme evangelitzador de Joan Pau II, que va esdevenir un dels trets més significatius del seu pontificat, s'arrelava en la convicció que «la secularització no era el destí inevitable de la modernitat». Per a ell, el gran objectiu de l'Església actual era l'«evangelització». «El Papa era un home d'ànim obert i acollidor —va revelar Ruini des del seu testimoni directe—, respectuós de les opinions dels altres, propens a superar les divergències i a interpretar en sentit positiu les accions i les intencions dels altres.»

Finalment, el quivaser col·laborador molt proper de Joan Pau II va confessar que malgrat el llarg temps passat al costat del Papa «aquest mai no va deixar de sorprendre'l». «Els vint-i-sis anys i mig del seu pontificat —va dir— han estat plens d'una presència i d'una obra multiforme, inesgotable, i alhora profundament unitària, perquè estava impregnada de la misteriosa paradoxa expressada per l'apòstol Pau: "Ja no visc jo, sinó que és Crist qui viu en mi."» Ruini va acabar amb les paraules que el mateix Joan Pau II, després de l'operació a la tràquea el 2005, no va poder pronunciar, però que va escriure en un foli: «Què m'han fet! Però... *Totus tuus!*» «D'aquesta manera —va concloure la seva ponència l'amic del Papa— ell confirmava fins al final la seva confiança en Déu, s'abandonava a la Mare del Senyor que ha estat el secret de la seva vida.»

«He percebut moltíssims cops que el seu món interior, tota la seva vivència, estava penetrada per Déu»

Trets multiformes d'un pontificat «excepcional»

DR. PERE MONTAGUT

Director de l'Institut de Teologia Espiritual de Barcelona

«El ministeri petrí de Joan Pau II en l'Església i sobre tota vocació ha estat una font immensa de gràcies per a molts fills de Déu. Des de la fortalesa d'un començament carismàtic fins a la plenitud final sofrent va mostrar que la història cristiana s'escriu sense por. Ell mateix va ser protagonista d'una missió gegantina en un món disminuït i acomplexat. Les seves armes: ensenyar la novetat en la continuïtat des del millor sentir amb l'Església.»

DR. JAUME GONZÁLEZ PADRÓS

Director de l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona

«Joan Pau II ha estat el sacerdot que ha celebrat amb assemblees més nombroses de la història, sens dubte. Del sacerdot que ha estat vist celebrar per més homes i dones simultàniament, a països diferents, cultures diferents, ambients diversos. És, doncs, la icona més contemplada pel que fa a celebrant litúrgic. I, també, el sacerdot que, amb la mateixa naturalitat i sentit del misteri, celebrava a la capella del seu apartament, en una petita comunitat de fidels, els quals no van faltar mai en aquelles hores matutines.»

DR. JOAN MARTÍNEZ PORCELL

Degà de la Facultat de Filosofia de Catalunya

«La recent beatificació de Joan Pau II ha contribuït sens dubte a renovar el pensament filosòfic contemporani. "La perfecció de l'home no rau en la simple adquisició del coneixement abstracte de la veritat sinó que consisteix també en una relació viva de lliurament i de fidelitat cap a l'altre." En efecte, la persona es realitza principalment en el lliurament sincer als altres. Tant l'evangelí com la raó natural ens mostren la veritat d'aquesta afirmació. Tota la seva filosofia és una meditació de l'únic necessari, un veritable retorn a l'essencial.»

DR. ARMAND PUIG

Degà de la Facultat de Teologia de Catalunya

«Crist redemptor, l'Església confessant, mare amorosa de tota la humanitat i de cada home, del qual Crist és el camí: aquest és l'eix d'un pontificat que va canviar la història i va renovar dins l'Església el "sentit de l'home". Cada home és cridat a conèixer-se a ell mateix en Crist, valorar el propi cos, reforçar la seva energia d'amor, donar la primacia en ser per sobre de tenir, viure la pròpia llibertat, a reconèixer-se a un mateix com a persona amb llibertat i responsabilitat, i per sobre de tot a experimentar el diàleg càlid amb el mateix Déu.»

Solsona

Nova crida a l'evangelització

El bisbe Xavier Novell va presidir la missa d'acció de gràcies en els 175 anys d'ordenació sacerdotal de sant Francesc Coll

Ramon Estany
Solsona

La catedral de Santa Maria de Solsona va acollir el dissabte 28 de maig una joiosa celebració amb motiu del 175è aniversari de l'ordenació sacerdotal de sant Francesc Coll.

La nau on havia predicat el pare Francesc era plena de les seves filles de la congregació, unes 150, que van venir en pelegrinatge a Solsona per donar gràcies a Déu de la seva ordenació sacerdotal. Hi foren presents una àmplia representació de germanes del Consell General, dels consells provincials de germanes d'arreu d'Espanya i d'altres països així com de les dues províncies de Catalunya. La missa va ser presidida pel bisbe de Solsona, Mons. Xavier Novell, i concelebrada pels membres del Capítol Catedral i una representació dels pares dominics.

En un presbiteri ornamentat amb flors i en el qual es destacava una gran imatge de sant Francesc Coll, es va anar succeint les pregàries, cants i Paraula d'una Eucaristia festiva i agraïda.

En l'homilia, el bisbe Xavier Novell va manifestar l'alegria immensa «perquè en la petita diòcesi de Solsona puguem veure com fills d'aquesta, lentament, són proclaments per l'Església sants».

Mons. Novell va recordar com sant Francesc Coll devia predicar en aquesta mateixa catedral, «amb ardor i emoció», anys després d'haver viscut pocs metres més enllà a la capella del Palau Episcopal la seva ordenació sacerdotal. Una petita capella del Palau «que malauradament avui no existeix per unes reformes que no fa pas gaires anys la van fer desaparèixer». El prelat solsoní també va recordar que no eren uns temps gens fàcils, i enmig d'un acte de desobediència civil, «però d'obediència a la voluntat de Déu, rebia

Ramon Estany

El bisbe de Solsona va saludar molt afectuosament les religioses presents a la missa.

l'ordenació sacerdotal».

L'atmosfera d'aquella capella, ara fa 175 anys, «devia recordar la de les primeres comunitats cristianes. Al matí, d'hora, d'amagatotis, perquè no fos conegut, era ordenat a títol de pobresa. Un matí com el d'avui, sense fer soroll, aquell valent bisbe de Solsona va ordenar sota aquest títol el qui havia de ser un dels llumeners de l'Església del segle XIX de la nostra terra».

En l'ordenació de sant Francesc Coll, Mons. Novell va subratllar que s'havia acomplert la profecia del profeta Isaïes (Isaïes 61, 1-3a) escoltada a la lectura feia uns moments: l'Esperit Sant va ungir amb plenitud Crist per proclamar l'any de gràcia del Senyor. I des d'aleshores, en sant Francesc Coll es va realitzar d'una manera espectacular.

Així com el do de l'Esperit Sant en l'ordenació s'ha repartit abundantment en tants ministres al llarg de la història, Mons. Novell va observar que «en alguns podem dir, amb la seguretat de la proclamació de la seva santedat, que aquest do de l'Esperit Sant va transformar la seva vida». Per aquest motiu, «ell fou dòcil a l'esperit que va rebre i féu de la seva Església un anunci incansable de la Bona Nova per

«La medicina són persones com sant Francesc Coll, homes i dones cridats per Déu que ho deixen tot per lliurar-se a l'Evangeli. Aquesta és l'única esperança que té un món com el nostre!»

tots els pobles i poblets de Catalunya. En ell s'acomplí d'una manera plena la profecia. No es va cansar d'anunciar paraules de guarició i alliberament», va concloure el prelat solsoní. Mons. Novell va remarcar també l'abundor de fruits que ha donat i dóna sant Francesc Coll, que va abraçar la vida apostòlica, en la pobresa, la castedat i l'obediència. Va recordar que va viure només preocupant-se del Regne de Déu, rebutjant totes les seguretats

d'aquest món, en una pobresa radical, tot abandonat-se a mans de Déu, per abraçar únicament Jesucrist. I no es va cansar de predicar ni d'anunciar enmig d'heretgies l'única veritable i salvadora fe de Jesucrist.

No va dubtar a fer el seu institut, les Germanes Dominiques de l'Anunciata, per consolidar l'obra d'ensenyament i caritat, ja que sant Francesc Coll no dubtà a associar a la seva obra un grupet de dones valentes que esdevingueren el treball continuat, callat, fidel de la seva obra, allà on ell havia sembrat aquesta llavor de l'Evangeli.

Dirigint-se a les germanes, advertí Mons. Novell que «els temps d'avui, en algunes coses, no són tan diferents als temps del nostre sant, sobretot, en el que s'assemblen és en la medicina que el nostre món necessita per poder sobreviure enmig de foscos, de contradiccions, de paradoxes, de greus pecats. La medicina són persones com sant Francesc Coll, homes i dones cridats per Déu que ho deixen tot per lliurar-se a l'Evangeli. Aquesta és l'única esperança que té un món com el nostre!».

Amb motiu de la canonització del pare Coll, el bisbe de Solsona va advertir que «la nostra Església se n'alegra, i el vostre institut d'una manera particular per la proximitat de la beatificació d'una filla de la nostra diòcesi, la mare Janer», de la congregació de la Sagrada Família, que ens invita a demanar que hi hagi santes vocacions sacerdotals i a la vida consagrada, masculina i femenina, especialment a la nostra diòcesi, tants sacerdots com necessitem, perquè «cal una obra d'evangelització com la que engegaren sant Francesc Coll i les vostres mares fundadores».

Després de l'homilia, es van presentar les ofrenes: una estola, que d'una manera simbòlica, però real, ens uneix al dia de l'ordenació sacerdotal de sant Francesc Coll; un ciri commemoratiu, perquè la vida de sant Francesc Coll fou una llum, llum que reflectia la del Senyor Ressuscitat. Un ciri que simbolitza la seva frase d'«una llum encén una altra llum»; i finalment el pa i el vi, fent ofrena a Déu de tots els sofriments de la humanitat.

Es va finalitzar la celebració amb el cant de l'*Himne a sant Francesc Coll*, mentre totes les germanes rebien un llum encès directament del ciri del P. Coll, símbol del seu testimoni arreu del món. Posteriorment, van visitar el Museu Diocesà. La trobada va finalitzar amb un dinar de germanor.

Barcelona

La Pastoral Obrera critica l'acció policial contra els acampats a plaça Catalunya

Redacció / Barcelona

La Pastoral Obrera de Catalunya (moviments, delegacions i col·lectius) ha donat el seu suport al moviment del 15-M i ha protestat «per la desproporcionada i repressiva acció policial» en intentar desallotjar els acampats a la plaça de Catalunya. Ho ha fet en un comunicat fet públic el 28 de maig en què defensen que el moviment de

«Democràcia real ja» és una proposta ben legítima de ser plantejada i escoltada.

«Saludem amb esperança la incorporació de molts joves a aquest combat», afirmen al comunicat, «i nosaltres mateixos volem fer costat als qui lluiten per aquests valors de justícia i de pau, de solidaritat i de transformació social, que són valors que aprenem en la paraula i l'acció de

Jesús i el seu Evangeli».

El comunicat acaba amb una invitació: «Animem els cristians de les esglésies de Catalunya a fomentar l'atenció, la solidaritat i la participació en tot allò que signifiqui una transformació humanitzadora de la vida de les persones i de la nostra societat, perquè creiem que tot això "no és lluny", ans al contrari, del projecte del Regne de Déu.»

Catalunya
Cristiana

facebook

Busca'ns al
Facebook i clica
«m'agrada»

Lleida

«L'Església ha de sintonitzar amb l'era digital»

El bisbe Piris va celebrar la jornada de les comunicacions socials amb els periodistes

Jordi Curcó
Lleida

El bisbe Joan Piris, president de la Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació Social de la CEE, ha commemorat la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials, celebrada el diumenge 5 de juny, festa de l'Ascensió, amb un esmorzar amb representants dels mitjans de comunicació social (premsa, ràdio i televisió) de Lleida.

La trobada, celebrada a la Casa de l'Església de Lleida a l'Acadèmia Mariana, va servir alhora per presentar el nou equip de la Delegació de Mitjans de Comunicació Social del bisbat de Lleida, encapçalat pel seu director i prevere, Mn. Carles Sanmartín.

El director va aprofitar l'avinentsa per referir-se a la Jornada de les Comunicacions, tot esmentant el missatge de Benet XVI, on el Papa convida a buscar la Veritat i l'autenticitat enmig de l'era digital. Mn. Sanmartín va presentar també als mitjans de Lleida l'informe del SIMCOS sobre els mitjans escrits i audiovisuals de l'Església a Catalunya, destacant-ne la importància. Com a data significativa va referir-se a l'edició setmanal del Full Dominical, amb una edició a tot Catalunya de 98.200 exemplars.

El bisbe de Lleida va agrair als periodistes el seu treball: «Les notícies de l'Església als mitjans de Lleida hi són presents, no són ignorades habitualment, però tal vegada m'agradaria que fossin multiplicades», comentà tot i que va agrair al seu torn la publicació setmanal als diaris locals de la seva glossa dels diumenges. Va anunciar que la Delegació diocesana de MCS té previst adequar un estudi per gravar programes de ràdio i un petit plató de gravació de televisió, per tal de potenciar la seva tasca.

El bisbe Piris es va referir també a la Jornada Mundial de les Comunicacions que l'Església dedica un any més a les noves tecnologies: «És lògic que en aquests darrers anys la Jornada hagi estat dedicada a la nova era digital. Les xarxes socials són una conquesta i l'Església no pot estar fora d'aquesta realitat. L'Església ha de sintonitzar amb la nova era digital i ha de transmetre l'Evangeli també avui mitjançant les noves tecnologies. Les xarxes arriben a molta més gent i tenen una immediatesa important.»

El bisbe ja té 324 amics al Facebook

El bisbe de Lleida està ja familiaritzat amb aquestes noves tecnologies de comunicació. És per això que als periodistes els va dir que ja tenia 324 amics al seu Facebook, un d'ells és el mateix alcalde de Lleida, Àngel Ros. L'endemà de la roda de premsa i després del ressò que en feren els mitjans, els amics del bisbe Piris al Facebook havien augmentat considerablement.

A preguntes dels periodistes, el bisbe de Lleida va fer una valoració de les acampades dels anomenats «indignats», que també a Lleida han ocupat un dels indrets més cèntrics de la ciutat, la plaça Ricard Viñes: «És un fenomen que ens evidencia que hi ha una societat viva, que es manifesta davant un problema cert i unes realitats que no agraden. No sé qui hi ha al davant, però a mi m'interessa el que hi veig i jo hi veig molta gent que reivindica més participació, relacions més justes, menys dependències de certs poders principalment econòmics, que els gestors de les coses públiques tinguin més en compte les realitats, etc. Davant de tot això, cal una actitud de respecte i les imatges del desallotjament que s'han vist que són feridores. La violència mai no és una solució... A mi em sembla positiu que una societat desperti, més enllà de les formes i els detalls, però penso que haurà de madurar tot plegat i no sé què en quedarà, de tot això. Serà responsabilitat de tots, no només dels que estan a les places.»

Un altre tema abordat pel bisbe Piris

a instàncies dels periodistes, i com no podia ser d'una altra manera, fou el litigi de les obres d'art del Museu de Lleida i les pressions i desqualificacions de les quals és objecte: «Per als de fora de Catalunya sóc un lladre i per als de dins un traïdor, perquè potser estaria disposat a solucionar el tema d'una altra manera», va dir Piris, tot afegint que no és bo desprestigiar persones, judicar ni difamar: «Jo he optat pel silenci», afirmà.

Els periodistes van preguntar-li també per la possibilitat que el canvi de govern a l'Aragó pugui possibilitar un major diàleg per sortir definitivament d'aquest litigi. Piris va dir que no té per què facilitar-lo, ja que depèn de les persones, siguin del partit que siguin i que puguin fer-ho: «Jo mateix no puc fer el que voldria. Per a aquells que aposten per sortir del Consorci, hi ha dubtes que la sortida servís per a res; fora o dintre, estem obligats a complir les lleis. Els que demanen que sortim, caldria que pensessin que el bisbe de Lleida no és lliure per fer el que vol, ha estat enviat a servir un poble al qual ha de respectar. La sortida del Consorci ofendria aquest poble.»

La trobada amb la premsa va culminar parlant sobre la crisi de vocacions. El bisbe Piris va reconèixer que tenir un centenar de seminaristes per a deu bisbats en els tres seminaris que hi ha a Catalunya «no és una xifra gaire generosa». Va definir la vocació com una crida i una resposta lliure i voluntària, una vocació de per vida. Davant aquesta realitat va dir que potser caldria revisar plantejaments: «Cal potser revisar les funcions, els ministeris, la participació laïcal orgànica instituïda. Certes coses que fan els mossens les poden fer perfectament els laics... Potser Déu ens parla davant d'aquesta realitat».

Excursió als santuaris de la Mare de Déu de Montserrat de Montferri i a la Mare de Déu de la Serra de Montblanc**DISSABTE DIA 18 DE JUNY DE 2011**

- 8.30h** Sortida de davant de l'Estació de Sants (plaça Joan Peiró cantonada amb Melcior de Palau, costat estació d'autobusos)
- 9.30h** Parada de mitja hora per esmorzar cadascú pel seu compte
- 11.00h** Arribada al monestir de Montserrat de Montferri. Estona lliure pels voltants i visita i explicació del santuari
- 12.00h** Breu recorregut per l'antic nucli de Puigtinyós avui anomenat Montferri
- 13.00h** Aturada a la Guàrdia dels Prats, tocant a Montblanc i visita a l'església i a la tomba del mercedari sant Pere Ermengol
- 14.00h** Dinar en un restaurant de Montblanc

- 16.00h** Visita al santuari de la Mare de Déu de la Serra. Explicacions i visita al monestir
- 17.00h** Tornada a l'autocar amb un petit recorregut amb explicació per Montblanc, passarem per davant de l'església arxiprestal, per l'església de Sant Francesc, el call Jueu, les Muralles
- 18.00h** Retorn a Barcelona
- 19.30h** Hora estimada d'arribada al mateix indret de sortida.

Preu, incloent autocar, dinar, guia i explicacions a l'autocar i visites: 37€

Per a més informació truqueu al **934 092 770**

Urgell

Via Lucis, l'oració lluminosa

El bisbe d'Urgell proposa el repàs meditat de les aparicions del Senyor Ressuscitat

Patricia Navas
La Seu d'Urgell

Aquesta Pasqua, el bisbe d'Urgell, l'arquebisbe Joan Enric Vives, ha volgut impulsar la devoció del Via Lucis, un exercici de pietat personal o comunitària que recorre les aparicions del Senyor Ressuscitat de manera anàloga a com el Via Crucis repassa en catorze estacions els moments més decisius de la Passió del Senyor.

«La Pasqua ens revela que la creu porta a la vida i a la resurrecció, i que Jesús desitja que l'acompanyem en els sofriments, sí, però també i sobretot, vol que l'acompanyem en la llum, la vida i el goig», afirma el prelat, a la primera d'una sèrie de cartes setmanals dedicades al Via Lucis i publicades al Full dominical diocesà. En aquell primer text, publicat a l'inici del temps pasqual, l'arquebisbe va llençar la invitació a portar a la pràctica aquesta «oració lluminosa» i va proposar catorze estacions, que al llarg de les setmanes següents ha anat desenvolupant a les seves cartes.

Cada estació d'aquest Via Lucis inclou l'enunciat del moment de la vida de Jesús ressuscitat sobre el qual es reflexiona i un comentari de l'arquebisbe sobre aquest episodi. Algunes estacions inclouen també una referència a un text (del Nou Testament, del Magisteri de l'Església, de sants...) per llegir, pregar i meditar. El bisbe Vives indica que «necessitem també experimentar el camí de la llum, el Via Lucis, que mostra el fruit esclatant del camí de la creu que Jesús va haver de sofrir per la Redempció de la humanitat». I afegeix: «Seria molt bo que també anés arrelant el repàs meditat de les aparicions del Senyor Ressuscitat, com a llum per a la nostra fe.»

El bisbat d'Urgell es planteja publicar un fulletó amb el Via Lucis de l'arquebisbe, al qual es podrien afegir altres textos «pasquals», explica monsenyor Vives. L'arxiprest del Pallars Jussà i col·laborador de *Catalunya Cristiana*, Joan Antoni Mateo, destaca la conveniència de distribuir a les parròquies aquest fulletó, que podria incloure també un Via Crucis «perquè es veiés la continuïtat, que el camí de la creu acaba en la resurrecció». El prevere considera necessari fomentar el Via Lucis perquè «a una determinada pietat popular, li sembla que tot acaba davant la crucifixió i hi falta la resurrecció, sense la qual la redempció queda incompleta». De fet, alguns bisbes llatinoamericans s'han referit en alguna ocasió al Via Lucis com a natural culminació del Via Crucis.

El fulletó del Via Lucis podria ajudar que aquesta devoció arreli a casa nostra, considera mossèn Mateo. De moment, a la diòcesi d'Urgell encara no existeix la tradició de seguir un itinerari contemplatiu de la resurrecció de Crist entre les comunitats i famílies. Tanmateix, sí que es resen durant la Pasqua en algunes parròquies, llars, convents, etcètera els misteris de glòria del Rosa-

ri, i se celebren alguns actes especials relacionats amb aquest temps litúrgic, com ara catequesis, sagraments, etcètera. A la Vall d'Aran, per exemple, a les celebracions pasquals d'enguany s'ha fet referència als escrits de l'arquebisbe de la diòcesi sobre la Pasqua, explica l'arxiprest Pere Balagué.

El delegat episcopal de Litúrgia de la diòcesi d'Urgell, Xavier Parès, recorda que el papa Joan Pau II va recollir la devoció del Via Lucis amb el qual «els fidels, recorrent un camí, consideren les diverses aparicions en què Jesús —des de la Resurrecció fins a l'Ascensió, amb la perspectiva de la Parusia— va manifestar la seva glòria als deixebles, en espera de l'Esperit promès, va confortar la seva fe, va culminar els ensenyaments del Regne i va determinar encara més l'estructura sacramental i jeràrquica de l'Església».

El Directori sobre la pietat popular i la litúrgia que la Santa Seu va promulgar l'any 2002 explica: «Recentment, a diversos llocs, s'està difonent un exercici de pietat anomenat Via Lucis.» També destaca que aquesta devoció «pot ser un mitjà perquè els fidels comprenquin vitalment el segon moment de la Pasqua del Senyor: la Resurrecció» i indica que «amb la metàfora del camí, el Via Lucis porta des de la constatació de la realitat del dolor, que al pla de Déu no constitueix el final de la vida, a

l'esperança d'assolir la veritable meta de l'home: l'alliberament, l'alegria, la pau, que són valors essencialment pasquals.» Aquest directori vaticà amb principis i orientacions afegeix que «en una societat que sovint està marcada per la "cultura de la mort", amb les seves expressions d'angoixa i apatia, és un estímul per establir una "cultura de la vida", una cultura oberta a les expectatives de l'esperança i a les certeses de la fe».

Via Matris

El document també recull un altre exercici de pietat anomenat Via Matris, que considera tota la vida de la Mare de Déu, des de l'anunci profètic de Simeó fins a la mort i sepultura del Fill, com un camí de fe i de dolor articulats en set estacions que corresponen als anomenats «set dolors» de la Verge Maria.

Quan el Via Lucis es realitza en comunitat, es pot portar processionalment el ciri pasqual o una icona de la resurrecció. La proclamació i meditació de les estacions es pot enriquir amb la lectura de relats bíblics, moments de silenci, pregàries, cants...

Per completar la seva proposta d'incorporar el Via Lucis als exercicis de pietat, l'arquebisbe Vives desitja als cristians «perseverança en l'oració "lluminosa" de Pasqua».

Les 14 estacions de «llum» i de vida proposades per l'arquebisbe Joan Enric Vives

- 1 Jesús ressuscitat conquereix la vida veritable. Podem llegir el text: 1 Corintis 15,3-21 i pregar al final amb un Parnostre, Ave-maria i Glòria.
- 2 El sepulcre buit mostra que Jesús ha vençut la mort. Text: Lluc 23,56-57 i contemplar...
- 3 Jesús baixa als inferns i mostra el seu triomf. Text: Catecisme de l'Església catòlica, núm. 624. I pregar.
- 4 Jesús ressuscitat s'apareix a la Verge Maria, la seva Mare. Aquesta aparició no narrada en els Evangelis ha estat transmesa per la tradició i l'art. Pregar.
- 5 Jesús s'apareix a Maria Magdalena i la fa apòstol dels seus apòstols. Text: Joan, 20,11-18. I contemplar.
- 6 Jesús retorna l'esperança a dos deixebles desanimats. Text: Lluc 24,13-35.
- 7 Jesús mostra als apòstols i a Tomàs en especial, la seva carn ferida i vencedora. Text: Joan 20,24-29.
- 8 Amb el seu cos gloriós, Jesús explica que també els morts ressuscitaran. Text: Lluc 24,36-49.
- 9 Jesús defensa els seus apòstols contra la por. Text: Lluc 20,19.24.36. I aplicar-s'ho un mateix.
- 10 Jesús anuncia que restarà sempre amb nosaltres. Text: Mateu 28,16-20. Demanar la confiança.
- 11 Jesús retorna als apòstols l'alegria perduda i els fa pescadors d'homes. Text: Joan 21,1-7.
- 12 Jesús lliura a Pere el ministeri de pastor del seu ramat. Text: Joan 21,15-25.
- 13 Jesús encarrega als Dotze la missió d'anunciar l'Evangelí per tot el món. Text: Marc 16,14-18.
- 14 Jesús se'n puja al cel per preparar-nos-hi estada. Text: Fets dels Apòstols 1,2-11. Vocació a l'eternitat feliç amb Ell, mentre actuem responsablement a la terra.

Tarragona

Càritas celebra una jornada de formació

Joan Boronat / Tarragona

La introducció al counselling: l'art d'ajudar eficaçment va ser el tema d'una jornada de formació organitzada per Càritas diocesana de Tarragona que va tenir lloc el passat 28 de maig a la Casa dels Concilis de la ciutat. La ponència va anar a càrrec d'Idoia Larreategui, educadora social i mäs-

ter en *counselling*, i l'acte va comptar amb l'assistència de 80 persones. La jornada tenia com a objectiu oferir una formació als agents de Càritas per afavorir el seu creixement personal i utilitzar el *counselling* com a eina metodològica. Idoia Larreategui va dirigir la jornada a través d'un *power-point*, que combinava amb relats d'experiències personals. La ponent va explicar

que el *counselling* és una teràpia de comunicació entre les persones i que l'encarregat d'impartir-la ha de tenir una sèrie d'actituds com són l'empatia, el suport incondicional, l'autenticitat i l'assertivitat. Un *counsellor* no pot precipitar-se, ni fer cap diagnòstic ràpid, sinó que ha d'escollir, observar, explorar i «donar espai a la demanda», va explicar la conferenciant.

**Sempre
amb TU**

- Barcelona 106.6
- Tarragona 100.6
- Catalunya Central

- Girona 103.4
- Tortosa 90.1
- Garraf 96.8
- Osona 98.4

- Lleida 91.5
- Cerdanya 104.4
- Seu d'Urgell 105.0
- Andorra 107.5

www.radioestel.com

Aconseguir la cohesió social al Raval

Objectiu essencial de Braval, un centre que du a terme un conjunt de programes i activitats en aquest barri multicultural de Barcelona

Miquel Àngel Codina
Barcelona

Braval és un centre de suport socioeducatiu a nens i joves que desenvolupa un conjunt de programes i activitats amb el propòsit d'aconseguir una convivència pacífica i solidària en el multicultural barri del Raval de Barcelona. Alhora ha esdevingut un centre de reflexió sobre la immigració a Catalunya. Es tracta d'un projecte, integrat dins de l'associació Iniciatives de Solidaritat i Promoció i que forma part de la Fundació Raval Solidari, que comença el 1998 i es consolida el 2002 amb motiu del centenari del naixement de sant Josepmaria Escrivà, fundador de l'Opus Dei.

Josep Masabeu, president de Braval, explica que els quatre grans objectius d'aquesta entitat són els següents: «Fomentar la cohesió social, lluitar contra la marginació, prevenir l'exclusió social dels joves i facilitar la incorporació dels immigrants a la nostra societat.» De fet, és un graó més en el conjunt d'iniciatives de solidaritat que es promouen al Raval al voltant de l'església de Montalegre, d'ençà que el 1967 va ser confiada a l'Opus Dei. Braval acull només nois. Per la seva banda, Terral és un centre situat al cor del Raval, inclòs també dins de la Fundació Raval Solidari, que s'ocupa de la promoció de la dona.

Tot i que Josep Masabeu col·laborava dels inicis a Braval, va ser des de l'estiu del 2001 quan s'hi va poder dedicar plenament. De professió pedagog, Masabeu reconeix que «sempre m'han agradat els temes relacionats amb la solidaritat». I afegeix: «Durant uns quants anys vaig treballar com a director de camps de treball internacionals d'ajuda humanitària a Polònia i Lituània.»

«Promovem —assegura Masabeu— el voluntariat social i volem assolir l'èxit escolar, tot incrementant en els joves la motivació per fer els estudis obligatoris i l'interès per accedir als superiors, ja siguin de batxillerat i universitaris o de formació professional.» Prenent com a eix uns equips esportius, s'impulsen actuacions que contribueixen a cohesionar la societat i a fomentar la tolerància a partir dels valors de la diversitat cultural i de la superació de les desigualtats.

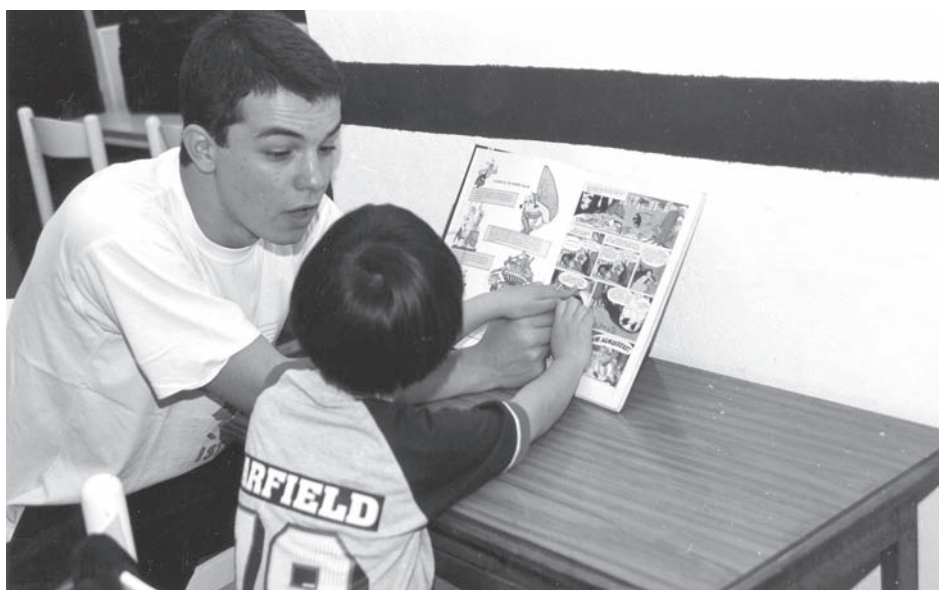
Programes oberts a tothom

Uns 200 nens, adolescents i joves de trenta països que parlen deu llengües i professen nou religions assisteixen actualment, gairebé tots els dies de la setmana, als diferents programes que s'ofereixen en el transcurs de l'any. Són atesos per 130 voluntaris, que en aquest curs hi han dedicat 14.000 hores. Els programes són oberts a tothom, immigrants i autòctons, en convivència enriquidora. Les instal·lacions de Braval, el Poliesportiu Can Ricart i el Poliesportiu Milà i Fontanals són les tres seues on tenen lloc totes les activitats.

En el Programa Esportiu Multiètnic hi juguen cinc equips de futbol-sala i sis equips de bàsquet, formats per uns

Braval és un centre on infants i voluntaris formen una gran família.

Els voluntaris motiven i ajuden els nens en els seus estudis.

«Prenent com a eix uns equips esportius, s'impulsen actuacions que contribueixen a fomentar la tolerància a partir dels valors de la diversitat cultural»

nois, de 9 a 20 anys, de diversos països, «per tal d'evitar crear guetos, és a dir, equips formats només per marroquins, filipins, equatorians o pakistanesos». «Competim en els Jocs Esportius del Consell de l'Esport Escolar de Barcelona. La participació en la lliga "normalitzada" afavoreix la integració, perquè els nostres equips juguen en altres barris de Barcelona i jugadors d'altres indrets de la ciutat ho fan en el barri del Raval», informa Masabeu. I subratlla que «la pinya de la convivència és l'equip. Al voltant de cada equip, format per uns

dotze nois, hi ha sis o set voluntaris que es distribueixen les diverses funcions.»

El Programa 1@1 té com a missió facilitar un suport personal, familiar i social a cada participant, «transmetent-li una visió positiva i dignificadora del treball, amb afany de superació i servei i amb projecció de futur», assenyala el president de Braval. El noi rep una ajuda individual en els estudis per superar el curs, alhora que se l'ajuda a adquirir hàbits d'estudi i convivència.

En el Programa Llengua Bàsica, dirigit als qui no tenen cap coneixement de l'idioma, se'ls ensenya els coneixements fonamentals (vocabulari, conversa...), tant en català com en castellà, que els permeti una primera relació social i evitar així l'exclusió social.

El Programa Ocupacional va adreçat a joves a partir dels 16 anys. Se'ls ofereix un assessorament personal per incorporar-se al món laboral, amb cursos, tallers, borsa de treball, etc. «Els voluntaris de Braval fan el seguiment motivador de cada participant, de manera que puguin aconseguir la inserció laboral, tot inculcant-los hàbits d'estudi, treball i responsabilitat», manifesta Josep Masabeu.

El Casal d'estiu, per a nens de 7 a 14

anys, té lloc durant el mes de juliol, de dilluns a divendres, de nou del matí a sis de la tarda. S'hi combinen aspectes culturals, esportius i conviviales, amb excursions i activitats de coneixement del país. El Torneig de Primavera és l'estada, durant la Setmana Santa, en diverses localitats fora de Barcelona per participar en torneigs esportius amb equips d'altres zones de Catalunya i Espanya.

La tasca del voluntariat

Els programes els dirigeix un petit nucli de tres professionals contractats, amb la col·laboració d'un nombrós equip de voluntaris, que reben la formació, l'orientació, el suport i els mitjans necessaris per al desenvolupament de la seva tasca. «No tenim un perfil únic de voluntari. Hi ha molts estudiants universitaris, de batxillerat o formació professional, però també professionals, jubilats i altres persones disposades a posar la seva experiència i les seves capacitats al servei del proïsme. En el món del voluntariat, un amic porta un altre amic, és com una xarxa. El "boca-orella" és el que funciona realment. La tasca del voluntariat és imprescindible», opina el president de Braval.

Els voluntaris —de totes les edats, procedències socials, opinions i creences— s'encarreguen al llarg de l'any del bon funcionament dels diversos programes. Cadascú hi col·labora en la mesura de les seves possibilitats i en l'àmbit que s'adiu més amb la seva formació i interessos. Masabeu afirma que «el voluntari esdevé un referent positiu per als joves, i sovint es crea entre totes dues parts un vincle sòlid de simpatia i amistat. Els nois valoren sobretot la generositat dels voluntaris. Si poses el cor en el que fas, això els joves ho perceben i ho agraeixen».

Segons Josep Masabeu, el balanç d'aquests tretze anys de vida de Braval és «molt positiu». Esmenta, com a exemple més significatiu, el nom de Glenn Caliba, nascut a Barcelona fa 23 anys i fill de filipins immigrants. Va passar per les aules de Braval i ha acabat la carrera d'Enginyeria Informàtica. «Ell —comenta Masabeu— és el primer universitari del centre que ha aconseguit graduar-se. Això suposa una gran satisfacció per a tots nosaltres! A més, tenim tretze nois a la universitat i més de dos-cents treballen avui dia. Des del 1998, més de mil joves han passat per les nostres instal·lacions. També tenim voluntaris que, temps enrere, havien participat en els nostres programes. Són el millor model que poden tenir els nens i joves, ja que pensen: "Si ells hi han pogut arribar, jo també puc".»

BRAVAL

C/ Cera, 51, baixos
08001 Barcelona
Tel. 934 433 904
a/e: braval@braval.org
www.braval.org

Càlid homenatge al filòsof Jaume Bofill

Amb motiu del centenari del seu naixement (1910-1965)

Rosa María Jané Chueca

Barcelona / Fotos Agustí Codinach

La Sala Gran de la Facultat de Filosofia de la Universitat de Barcelona va quedar petita per acollir, el 10 de maig passat, l'acte d'homenatge a Jaume Bofill, catedràtic de Metafísica de la UB, amb motiu del centenari del seu naixement. L'auditori no va ser suficient per acollir les gairebé 200 persones que van voler retre el seu particular homenatge a l'il·lustre filòsof barceloní.

L'acte va estar organitzat conjuntament per la Fundació Jaume Bofill, la Universitat de Barcelona i la Societat Catalana de Filosofia, amb el suport de la família Bofill Soliguer.

En la primera part de l'acte es va fer un retrat de la figura de Bofill des de diferents aspectes: filòsof, humanista cristià, pedagog, poeta... Misericòrdia Anglés, professora del Departament de Filosofia Teorètica i Pràctica de la

Intervenció de Rovira Belloso, sota la mirada de la vídua de Bofill.

Anna Jolouch, amb el llibre-homenatge.

UB, va assenyalar que «Jaume Bofill va nodrir de significat personal el nostre departament i la nostra càtedra. Va convidar personalitats internacionals de primer nivell, com Rahner, quan

era catedràtic de Metafísica, cosa que aleshores era difícil i que no feien gaires professors».

Antoni Prevosti, professor de Filosofia de la UB, va destacar que l'empremta de Jaume Bofill continua present a la Facultat de Filosofia. Segons Prevosti, «Bofill fa una lectura de sant Tomàs molt viva, fidel i trencadora de clixés. Insisteix en tot el que fa referència al bé, i busca la síntesi entre el punt que pertany a l'enteniment i el que pertany a l'amor. Sempre procura evitar parcialitats». Per al professor, «el pensament de Bofill és la metafísica de l'amor, del sentiment. Sentiment com a substantiu que correspon al verb sentir: denomina el primer i fonamental coneixement que té l'ànima d'ella mateixa. Suggerix un subratllat, una necessitat d'estar permanentment atents al punt de vista del subjecte que sent el coneixement». Finalment, Prevosti va indicar que «no podem dir que Bofill fos un autor "original". El que és meritori en ell és la capacitat profunda i lluminosa de pensar tot el que han dit i ens han deixat escrit grans autors com Aristòtil o sant Tomàs. Ens fa entendre i repensar moltes de les coses que ens han deixat aquests grans autors perquè Bofill era, sobretot, un pensador».

Josep M. Rovira Belloso, teòleg, també va ser convidat a participar en aquest homenatge a Jaume Bofill. Sobre l'homenatge va constatar que «és molt estimat i molts el tenim com a referent exemplar». «Per a Jaume Bofill el "jo" no és un lirisme afegit al coneixement objectiu ni un camí cap a l'individualisme. És concentració, reflexió de la consciència sobre ella mateixa, la relació... això és la persona. El "jo" que pensa és el "jo" que actua també. Unitat del "jo" que simultàniament coneix i estima. És un tomista original i fidel.»

Jordi Galí, pedagog, va ser l'encarregat de parlar de Bofill com a impulsor de la renovació pedagògica en ple franquisme. Segons les seves paraules, «Jaume Bofill tenia la capacitat per generar l'abstracció, la filosofia, i la capacitat de captació aguda i minuciosa del fet concret. No tenia ambició personal i una vegada posat en marxa el moviment de renovació d'escoles, ell i la seva dona es van retirar a un segon pla. Jaume Bofill va ser un professor extraordinari».

«Tenia la capacitat per generar l'abstracció, la filosofia, i la capacitat de captació aguda i minuciosa del fet concret»

D'altra banda, Sílvia Coll-Vinent, professora de Filosofia (URL) va reivindicar la faceta de Jaume Bofill com a home de lletres, com a fill del poeta Guerau de Liost, interessat per l'obra del seu pare.

A la segona part de l'acte es va presentar el llibre *Homenatge a Jaume Bofill i Bofill*, coordinat per Anna Jolouch (Fundació Jaume Bofill) i Josep M. Romero (UB), publicat per la Universitat de Barcelona.

Jolouch va comentar el contingut d'aquest llibre-homenatge, en el qual «diferents autors han actualitzat el pensament de Jaume Bofill i tracten diferents vessants. En aquest llibre hi podem descobrir l'home i mestre que va ser Jaume Bofill». Autors com Àngel Castiñeira, Josep M. Esquirol o Fèlix Martí ens aproximen a la figura i a l'obra del filòsof Bofill.

El llibre ofereix, a més, un àlbum fotogràfic, va subratllar Anna Jolouch, «que ens permet gaudir del seu somriure acollidor. Va ser un home amb una coherència entre compromís intel·lectual i vida».

Finalment van tenir lloc els agraïments, un dels moments més emotius de la jornada. En primer lloc, va prendre la paraula Teresa Roca, presidenta honorària de la Fundació Jaume Bofill; seguidament, Roser Soliguer, vídua de Bofill, i, finalment, Eugeni Bofill, fill de Jaume Bofill, el qual va voler ressaltar que «aquest acte també és d'homenatge a la meua mare».

Amb motiu del centenari s'ha creat una pàgina web dedicada a la figura i obra de Jaume Bofill: www.jaumebofillbofill.org.

CatalunyaCristiana

Podeu optar per l'edició digital: 65€ l'any
Doneu-vos d'alta a www.catalunyacristiana.cat

Subscriviu-vos-hi per 120 € l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CatalunyaCristiana
durant un any (52 números)

- ☐ Edició en català
☐ Edició en castellà

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Forma de pagament

- ☐ Únic pagament de 120€ per any
☐ Xec nominatiu que adjunto
☐ Dos pagaments semestral de 60€
☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat	Oficina	DC	Compte	Data (dd/mm/aa)
____	____	____	____	____

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

«Hitler no va aconseguir penetrar en l'Església catòlica»

José García Pelegrín, autor de «Cristianos contra Hitler»

Samuel Gutiérrez

Des de fa més de 30 anys, l'historiador i crític de cinema José García Pelegrín (Madrid, 1958) viu apassionat pel tema de la resistència cristiana contra el nazisme. Els seus dos llibres publicats així ho testimonien: *La Rosa Blanca* (2006) i *Cristianos contra Hitler* (2011), tots dos de l'editorial LibrosLibres. En aquesta darrera obra, García Pelegrín ofereix el testimoni de sis personatges, gairebé es podria parlar d'herois, que cadascú des de la seva realitat, va afrontar amb coratge l'oposició al règim de Hitler.

Com sorgeix aquesta segona obra sobre la relació entre el nazisme i el cristianisme a l'Alemanya de Hitler?

Aquest llibre és una continuació del primer que ja vaig escriure fa cinc anys sobre el grup d'estudiants cristians de Munic La Rosa Blanca. És un tema, el de la resistència contra el règim de Hitler, que a mi sempre m'ha interessat molt. Aquesta segona obra pretén continuar indagant en la postura dels cristians davant del nacionalsocialisme. És un tema apassionant, alhora que força controvertit.

Controvertit perquè no tothom veu tan clara aquesta oposició dels cristians davant del nacionalsocialisme.

Caldria parlar molt i a diferents nivells. No obstant això, jo crec que, per molt que s'intenti demostrar el contrari, està fora de tot dubte la condemna que fa l'Església catòlica del nazisme com a ideologia. En el primer intent de cop d'estat de Hitler, el 1923, el llavors nunci de la Santa Seu a Alemanya, Eugenio Pacelli, que després seria el papa Pius XII, es refereix al nazisme com un moviment «fanàticament anticristià». Podríem continuar amb moltes referències més, com l'encíclica *Mit Brennender Sorge* («Amb preocupació ardent»), que és l'única encíclica escrita en alemany i no en llatí. Tot i que està signada per Pius XI, ja molt malalt, els qui la redacten són el cardenal de Munic, Von Galen, i

Eugenio Pacelli, que llavors era cardenal secretari d'Estat. Allà torna a quedar molt clar que el nacionalsocialisme no és compatible amb el cristianisme. Cal no oblidar que és la crítica més gran al nazisme que va haver-hi en aquella època. Poc després, quan Pacelli és escollit Papa, Goebbels arribarà a dir: «És el pitjor que ens hauria pogut passar.»

L'acusació que alguns fan a Pius XII és de no haver fet prou per evitar el genocidi jueu.

La imatge, de tot inexacta, que sobre el papa Pacelli va reflectir Hochhuth a l'obra teatral *El Vicario* (1963) ha fet molt de mal. Com és possible que una obra de teatre del 1963 pogués canviar tant la percepció que fins llavors es tenia de Pius XII? Alguns historiadors apunten que ja s'iniciava llavors la famosa revolució del 68. El curiós és que

el papa Pacelli va morir el 1958 com «el gran amic del poble jueu». Ell mateix havia arribat a reconèixer que podria haver condemnat més clarament el genocidi però que no ho va fer perquè sabia que hauria fet augmentar el patiment d'aquesta gent. La postura de Pius XII és clara. S'entén el tema del silenci en aquest context. Ell va optar per una ajuda callada. En general, només la diplomàcia vaticana salva a tot Europa 800.000 persones. És un nombre superior al de la Creu Roja i tots els governs occidentals junts. No hi ha hagut cap altra institució que fes tant pels jueus.

És cert que en algun moment, però, Hitler intenta assimilar l'Església?

Efectivament. Hitler va intentar penetrar en l'espai interior de l'Església, cosa que va aconseguir amb la comunitat evangèlica. Es va crear així l'anomenada Església alemanya, tot i que no tots els protestants van prendre aquesta via, com és el cas del cèlebre Bonhöffer. A l'Església catòlica, Hitler no va aconseguir penetrar. És interessant recordar que el 1930 els bisbes alemanys van prohibir votar al nacionalsocialisme. El consideraven oposat al cristianisme. Un cop Hitler puja al poder, el 1933, la postura de l'Església canvia perquè ja es tracta d'un govern que ha estat escollit democràticament. Per molt que no es combregui amb la ideologia del partit amb el poder, el mal menor és fer un concordat, sabent que els nazis l'aprofitaran propagandísticament. És l'única possibilitat que no passi el que va passar amb l'Església evangèlica. Si hi ha una possible autonomia, és precisament pel concordat,

tot i que reconec que encara avui és un tema polèmic.

L'Església catòlica constituïa per al règim un problema?

Com a col·lectiu, hi ha historiadors que reconeixen que va ser el moviment d'oposició més gran al nazisme. S'ha recollit el testimoni de jerarques nazis declarant que un dels seus objectius era acabar sistemàticament amb l'Església catòlica. Per a ells, l'Església, començant pel Papa, era considerada un enemic.

Com ho demostra el testimoni dels sis personatges que presenta a «Cristianos contra Hitler»...

El llibre recull el testimoni de sis persones, com podrien haver estat moltes altres. El primer és el bisbe Von Galen, anomenat el «lleó de Münster» precisament per la seva valentia a l'hora de predicar des del púlpit contra els abusos nazis, especialment els programes d'eutanàsia. Un altre és Kart Leisner, beatificat també, com Von Galen, per l'Església catòlica, i que va ser l'única persona que ha estat ordenada sacerdot en un camp de concentració, a Dachau. La tercera persona és el també beat Franz Jägers-tätter, camperol condemnat a mort per negar-se a complir el servei militar per raons religioses. Un altre és Helmuth James von Moltke, protestant, en la finca del qual, de Kreisau, es van aplegar persones de filiació política molt diversa per establir les bases de la futura Alemanya. El cinquè, un dels meus preferits, és Wilm Hosenfeld, un oficial de l'exèrcit alemany, profundament creient, que a la Polònia ocupada va actuar seguint el lema: «Miro de salvar tothom.» El personatge de Hosenfeld apareix breument a la pel·lícula *El pianista*, de Polanski, i encara que no és beat, si més no fins ara, sí que ha estat reconegut com a «Just entre les Nacions». Finalment, el darrer testimoni és el d'una infermera, que no era alemanya, sinó polonesa, i que no va ser perseguida per motius estrictament religiosos. Es tracta d'Irena Sendler, la dona que va salvar més de 2.000 nens del gueto de Varsòvia, molts d'ells literalment als seus braços.

Anàlisi

La indignació també és al cinema

Peio Sánchez
Director del Departament de Cinema de l'arquebisbat de Barcelona

No és una casualitat que el documental esdevingui un gènere imprescindible fora dels canals informatius oficials. Les televisions retallen continguts i tendeixen a oferir «pa i circ» per fer callar. El documental d'anàlisi econòmica, social i política, però, està a l'alça, tant en el seu pas per les pantalles del cinema com en l'accés a través d'internet.

Actualment tenim a les pantalles *Inside Job*, de Charles Ferguson, que va

guanyar l'Oscar al Millor Documental 2011 i fa una anàlisi extensa de la crisi econòmica i financera entrevistant diferents protagonistes que revelen la corrupció i els foscos mecanismes d'un sistema sense regulació política dels funcionaments econòmics. La tesi de fons és política i econòmica: falta regulació. Cosa que ens fa pensar que no s'arriba a les arrels veritables però que s'aporten propostes en una direcció interessant.

Més agosarada és *Vamos a hacer dinero*, d'Erwin Wagenhofer, analitzant el paper dels bancs i els fons de pensions en la crisi financera i especialment immobiliària. Tampoc no se centra només en els EUA, també recorre Singapur, Àustria, l'Índia, Burkina Faso, Alemanya

o paradisos fiscals com Jersey, Ghana i l'Iraq, així com la bombolla immobiliària de l'Estat espanyol. La tesi d'aquest director mostra com l'enriquiment d'uns causa la pobresa dels altres fent que s'estengui l'abisme de desigualtat. Dit amb altres paraules del mateix documental: «El que vivim no és una crisi econòmica, sinó una crisi social.»

Seguint aquesta urgència de reflexions també arriba a la pantalla el documental que des de fa temps circula per la xarxa. Es tracta de *La doctrina del shock*, de Michael Winterbottom i Mat Whitecross. La idea és que en moments de xoc es duen a terme les operacions de reforma que més que solucionar els problemes compliquen la situació de les persones i, en especi-

al, dels més febles. L'ombra de Milton Friedman continua essent allargada i en temps de crisi les reformes apunten en contra del benestar social. Propostes interessants que ens deixen preguntes últimes sobre el sentit i l'ètica en un temps on la crisi econòmica porta a la crisi social i aquesta, en el fons, manifesta una crisi de sentit en el qual les respostes precipitades i superficials són insuficients per a un temps que marca un gir de civilització. La caritat de la veritat (*Caritas in veritate*) convida al creixement integral que és capaç d'entrar en la lògica de l'amor gratuït i de la responsabilitat humana social. La qual cosa ens convida a entrar en una economia del do de la qual encara som massa lluny.

Convocat el 144è certamen literari de l'Acadèmia Mariana de Lleida

L'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, actuarà de mantenidor

Jordi Curcó
Lleida

La Pontificia i Reial Acadèmia Bibliogràfica Mariana de Lleida ha fet pública la convocatòria del seu 144è certamen literari i Marià, que enguany serà dedicat a lloar una advocació mariana de la diòcesi de la Seu d'Urgell: la Mare de Déu del Claustre, patrona de Guissona i de la seva comarca.

L'Acadèmia ha publicat les bases d'aquest certamen, on es recullen els dotze premis que seran lliurats a les millors poesies que es presentin a la convocatòria, atorgats per les principals institucions de Lleida i també de la vila de Guissona. Dels dotze premis, destaca tots els anys el que atorga el bisbe de la diòcesi de Lleida, dotat amb nou-cents euros i que és alhora la Flor Natural del certamen. El premi serà lliurat en aquesta ocasió a la millor poesia que canti la Mare de Déu del Claustre de Guissona.

A aquest premi el segueix el que també cada any atorga la Paeria de Lleida, dotat amb sis-cents euros. Serà lliurat a la millor poesia que canti la

Verge Blanca de l'Acadèmia, patrona de la ciutat de Lleida, com a amfitriona de totes les marededéus honorades als certàmens marians.

També en aquesta ocasió, com ja és costum amb les ciutats i pobles convidats a la festa mariana de Lleida, s'ha sumat a la llista de premis l'ajuntament de Guissona, que guardonarà amb sis-cents euros la millor poesia que canti la Mare de Déu del Claustre com a patrona de Guissona i de la seva comarca.

L'Institut d'Estudis Ilerdencs, fundació pública de la Diputació de Lleida, lliurarà un premi de sis-cents euros al millor poema que canti les advocacions marianes de la Segarra. També "la Caixa" en lliurarà un altre, amb la mateixa dotació econòmica, a la millor poesia que canti Maria, protectora de la Unió Europea.

La mateixa Acadèmia Mariana atorgarà la resta de premis, un total de cinc, sense dotació econòmica, a les millors poesies que cantin Maria, una noia de Natzarè; Maria, salut dels malalts; Maria, sempre Mare; el sí de Maria i Jesús, Josep i Maria, emigrants a Egipte.

Els poetes guardonats rebran tots ells una singular obra d'art.

Els poetes que vulguin participar en aquest certamen marià hauran de trametre les seves poesies, originals i inèdites, al secretari de l'Acadèmia Mariana,

carrer de l'Acadèmia, núm. 17 - 25002 de Lleida. El termini de presentació de treballs clourà, d'acord amb les bases, el proper 31 d'agost.

L'Acadèmia ha anunciat que el certamen marià, amb el discurs del mantenidor i l'acte de lliurament de premis, tindrà lloc el diumenge 2 d'octubre, festa de la Verge Blanca de l'Acadèmia, a les set de la tarda a l'Auditori Municipal Enric Granados.

També ha fet públic el nom del mantenidor, que enguany serà l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, ja que és fill de Guissona. L'any 2010, l'Acadèmia va dedicar el certamen a la Mare de Déu del Castell, patrona de Cullera; el mantenidor del certamen va ser el bisbe de Lleida, Mons. Joan Piris, fill d'aquesta ciutat valenciana.

Mn. Salvador Gené, director honorari de l'Acadèmia Mariana i promotor dels certàmens marians, ha explicat a *Catalunya Cristiana* que la institució, creada l'any 1862, prepara ja els actes commemoratius del 150è aniversari de la seva fundació, que tindran lloc el 2012. L'Acadèmia té previst celebrar, entre altres actes, un certamen marià extraordinari, convocant-lo en català, castellà, anglès i francès. «Volem que tingui una repercussió àmplia, a molts països i de totes les institucions i entitats de Lleida, Catalunya, Espanya i fins i tot Roma, ja que la nostra Acadèmia té el títol de Pontificia i és una de les cinc acadèmies marianes que hi ha arreu del món», afirma Mn. Gené.

Club⁺amics Us recordem que la rifa 2011 de l'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana està en marxa!

Demana el teu talonari a l'oficina de l'Associació, telèfon 934 092 700

PREMIS DEL SORTEIG 2011:

1r premi: un cotxe Renault Twingo (o un de la mateixa gamma).

2n premi: dues places per a un Pelegrinatge a Terra Santa (període del viatge durant l'any 2011).

3r premi: una subscripció gratuïta al setmanari durant un any per al guanyador i una altra per a una persona que ell triï.

Premi especial: regal valorat en 500€ entre tots aquells que hagin adquirit un talonari sencer.

BASES DEL SORTEIG:

- Entraran en el sorteig tots els talonaris enviats als venedors.
- No entraran en el sorteig els talonaris emesos per l'Associació no enviats als seus venedors.
- No entraran en el sorteig els talonaris retornats abans de les 10 hores del dia del sorteig.
- No entraran en el sorteig els talonaris no retornats i no venuts o no pagats abans de les 10 hores del dia del sorteig.
- El sorteig se celebrarà d'acord amb l'ordre establert tradicionalment: 1) unitats, 2) desenes, 3) centenes, 4) unitats de miler i 5) desenes de miler. Si el número sortint no existeix, es repetirà el procés.
- No entraran en el sorteig els talonaris no venuts abans de les 10 hores del dia del sorteig, venuts però no ingressats als dos comptes de l'Associació que són: "la Caixa" 2100 1334 91 0200076078 i Caixa Penedès 2081 0100 12 3300010800.
- El sorteig se celebrarà davant notari el dilluns 27 de juny, a les 16 hores a la sala de juntes de l'Associació. S'hi pot assistir.
- Els premis caducaran als 3 mesos del dia del sorteig —de data a data.
- L'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana publicarà els números premiats en el setmanari *Catalunya Cristiana* i es comunicaran a tots els venedors.

Campanars

delfidalmu@yahoo.es

Delfí Dalmau i Argemir

Pira

Població de la comarca de la Conca de Barberà, Pira està situada en una posició força central entre la capital Montblanc i Sarrià. Com Sarrià, té algunes pedreres d'alabastre ja força minvades. La seva activitat econòmica es basa en els treballs de la terra i en algunes indústries derivades. País força pla, la seva església de Sant Salvador es troba ben centrada i amb una plaça àmplia al davant que permet contemplar la seva destacada façana austera del neoclàssic.

L'edifici fou aixecat a finals del segle XVIII i principis del XIX. És un temple de tres naus amb transsepte i capçalera recta. Té murs de maçoneria i de paredat, arrebossats i pintats en to crema. Al frontis hi té obert un portal rectangular amb frontó circular i timpà nu i una creu en relleu a mitja alçada; una segona zona alta, separada per una destacada cornisa de l'inferior, queda oberta per un gran finestral emmarcat per una arcada en relleu; per coronament hi ha una cornisa angular motllurada. Marcant bé la divisòria de tres naus, unes pilastres toscanes superposades en la zona inferior recorren la façana de dalt a baix.

La nau major fa de llargada poc més de 31 metres, 9 d'amplada i prop de 16 d'alçada. El transsepte té una llargada de 19 metres i no sobresurt. El campanar neoclàssic tardà té una planta gairebé quadrada d'uns 5 metres i mig de costat que arriba fins a l'alçada de la teulada del temple. Al seu damunt, un segon cos presenta planta vuitavada amb costats lleugerament desiguals i s'hi ubica la cel·la. Les seves finestres d'arc de mig punt, una a cada cara, les té molt estretes en els costats curts, gairebé espitlleres.

Al capdamunt, unes senzilles motlures a manera de breu cornisa donen pas a un terrat amb barana d'obra amb pinacles de bola, un a cada angle. Encara més amunt, hi ha una torrella de planta quadrada amb grans finestres d'arc de mig punt a cada cara. Per coronament té una agulla piramidal de teules vidriades rogenques. L'escala interior segueix el model català, arrapada a les parets, damunt voltes i amb barana d'obra; de la cel·la al terrat s'hi va per una escala de gat. Es troba aixecat en l'ala esquerra del temple fent angle al sud-est del frontis, encarat més o menys al sud per recollir la major part de la llum solar del dia. D'alçada fa gairebé trenta metres.

El Crist romànic d'Escunhau torna a la Vall d'Aran

La restauració d'aquesta magnífica obra ha durat quatre mesos

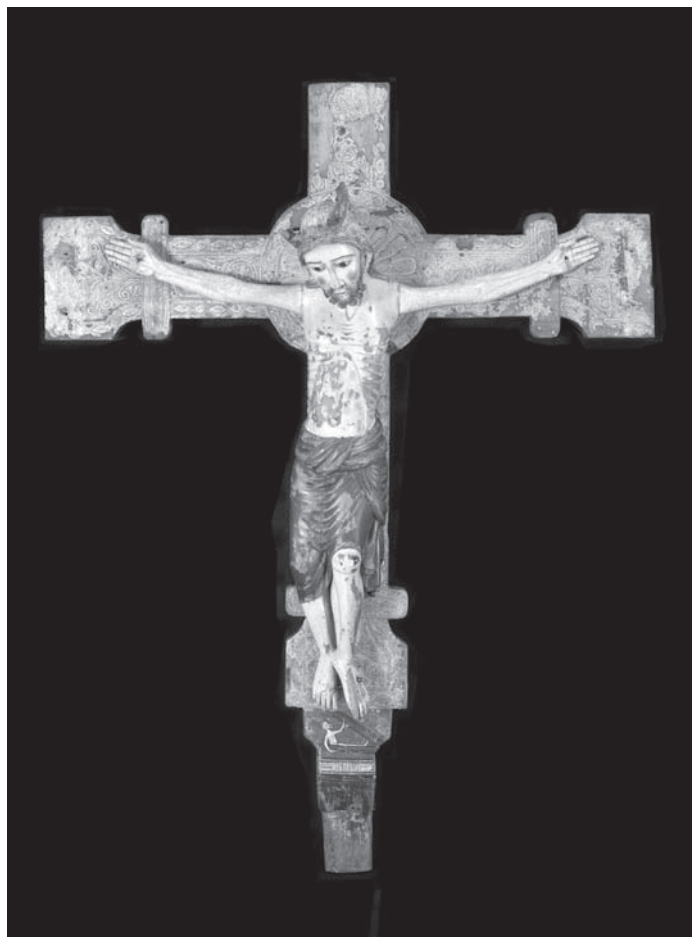
Patrícia Navas
Viella

La talla del Crist i la creu d'Escunhau, del segle XIII, han tornat al Museu dera Val d'Aran, de Viella, després d'haver estat restaurades al Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya, organisme que pertany al Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. L'obra és una de les talles més importants que s'exposen al Museu dera Val d'Aran i tornarà a ser exhibida en aquest museu aranes a partir del proper mes de juliol.

Segons ha informat la Generalitat, els treballs de restauració i de conservació de la peça han durat quatre mesos i han inclòs la fixació general de la policromia, la consolidació puntual del suport de fusta, l'aprofundiment en la neteja de la capa pictòrica i la reintegració cromàtica de les petites llacunes. La intervenció s'ha complementat amb una exhaustiva documentació fotogràfica i radiogràfica del conjunt de la creu i la talla.

També s'ha realitzat un nou sistema d'ancoratge de la talla del Crist a la creu mitjançant espigues de metacrilat de quatre mil·límetres de gruix. Aquest nou sistema, neutre i reversible, permet noves manipulacions de l'obra sense afectar-ne l'estabilitat.

Abans d'aquesta intervenció, el setembre del 2010 es va fer una intervenció de restauració d'urgència *in situ* per tal de solucionar uns problemes puntuals d'aixecament de la capa pictòrica, detectats pel personal del Museu dera Val d'Aran.

«L'obra és una de les talles més importants que s'exposen al Museu dera Val d'Aran»

Una talla romànica

La imatge és una talla de fusta policromada, amb unes mides de 90 cm d'alçada per 94 cm d'amplada. Està considerada del segle XIII, però conserva encara un cert caràcter romànic. La talla s'atribueix al grup de les majestats nues, perquè sembla molt evident la intenció de l'escultor de fer un Crist no sofrent. L'anatomia del cos és tractada amb molta simplicitat i les faccions són correctes i ben dibuixades.

La creu, amb unes mides de 140 cm d'alçada per 116 cm d'amplada, també està feta de fusta policromada. Presenta totes dues cares decorades de manera molt desigual: l'anvers té una decoració floral feta amb relleus de pasta i el dors és policromat amb la simbologia de l'anyell, típica d'aquestes creus.

Model d'«ecomuseu»

El Museu dera Val d'Aran es va crear l'any 1983 amb l'objectiu de dotar la comunitat aranesa amb un organisme que treballés en la recerca, conservació i difusió del patrimoni natural i cultural. El projecte del museu s'inspira en la filosofia i en el model dels museus coneguts amb el nom d'ecomuseus. Per això aquest projecte proposa la creació a la Vall d'Aran d'una xarxa d'indrets d'interès patrimonial.

Actualment, el museu disposa de tres equipaments oberts al públic: la torre del general Martinhon a Vielha, la casa Joanchiquet a Vilamòs i l'església de Sant Joan a Arties.

ESTIL ESTEL: RECOMANACIONS DISCOGRÀFIQUES

★ **Ramon Sauló, *Descobrint camins*.** Picap.

Cançons intimistes

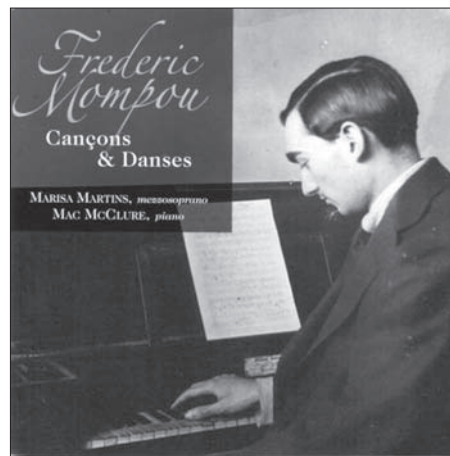
Després de dos anys d'haver enregistrat el disc *Som així*, el cantautor Ramon Sauló, de Cerdanyola, ens presenta el seu nou treball. *Descobrint camins* és el nom d'aquest disc on l'artista fa el que millor sap fer: compondre uns temes intimistes que ens parlen de les petites coses que sentim i vivim en el dia a dia. Unes lletres incrustades en unes melodies que combinen a la perfecció: *Bells records*, *Els darrers Nadals*, *No seré jo*, *El rellotge*, etc.

★ **Cristina Branco, *Fado tango*.** Universal Music.

Homenatge al tango

Arriba el dotzè treball de Cristina Branco, una de les principals veus de la nova generació de cantans de *fado*. L'àlbum *Fado tango* és un homenatge al tango que compta amb textos de cèlebres poetes portuguesos com ara António Lobo Antunes, Fernando Pessoa o Vasco Graça Moura i músiques de Mário Laginha, Joao Paulo Esteves da Silva i Pedro Moreira. Tot i que la música de Cristina Branco està arrelada en la tradició, és essencialment moderna.

★ **Marisa Martins i Mac McClure, *Frederic Mompou. Cançons & danses*.** Columna Música.

Sons de Mompou

La mezzosoprano Marisa Martins i el pianista Mac McClure van començar a treballar junts el 1996 quan el mestre Xavier Montsalvatge els va demanar d'enregistrar les seves cançons. Després d'editar conjuntament diversos discos, presenten ara un recull de composicions de l'il·lustre compositor barceloní Frederic Mompou (1893-1987). Dels temes que interpreten, destaquen *Cançó de l'àvia*, *Ets l'infinit* o *El pont de Montjuïc*.

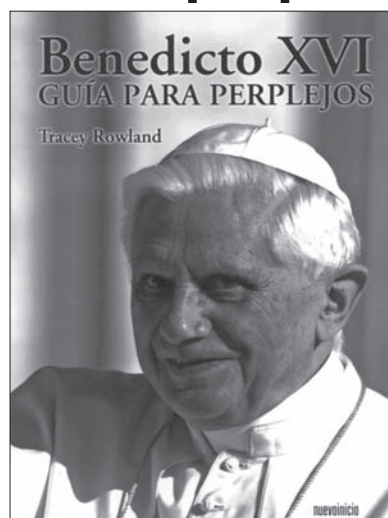
★ **London Symphony Orchestra, *Classical music for relaxation*.** Recording Arts-Resistència)

Grans clàssics

El poder relaxant de la música es mostra en tota la seva profunditat a través dels clàssics i del seu tractament de la melodia i el temps. Per aquest recull desfilen des de Beethoven fins a Pau Casals, passant per Mozart, Bach, Debussy, Vivaldi, Pachelbel o Chopin. Les composicions d'aquests dos CD són interpretades per la London Symphony Orchestra, fundada el 1904 i considerada unànimement una de les millors orquestres del món.

Llibres

Un Papa per a la història

El retrat que la filòsofa i teòloga Tracey Rowland fa en aquest llibre de la figura de Benet XVI posa de manifest que és un dels Pontífexs més significatius des de l'època de la Reforma. L'autora mostra que la defensa del Papa de la tradició catòlica es basa en una síntesi harmònica de les Escriptures, la tradició vivent de l'Església i els ensenyaments dels seus doctors i pares, així com d'una reflexió molt profunda sobre la història i la cultura modernes.

Tracey Rowland, *Benedicto XVI. Guía para perplejos*. Editorial Nuevo Inicio, 2011, 294 pàg.

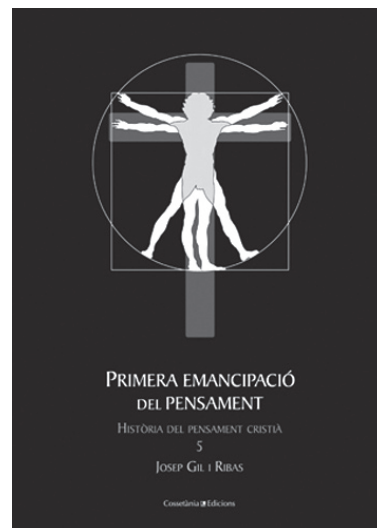
Vitamines per a l'ànima

Són dos els objectius principals que es proposa qui se sotmet a una dieta: la bona salut i l'estètica. El sacerdot passionista Pablo García Macho comenta que tot això està molt bé, però es fa una pregunta: I què fem per l'ànima? Per respondre aquesta qüestió, ofereix tota una sèrie de pensaments, comportaments, exemples, idees, estímuls... per ajudar-nos a seguir com una mena de «dieta espiritual» per fer-nos més feliços.

Pablo García Macho, *Para tu dieta espiritual*. Edicep, Col·lecció Emaús, 2011, 140 pàg.

Anàlisi d'una evolució

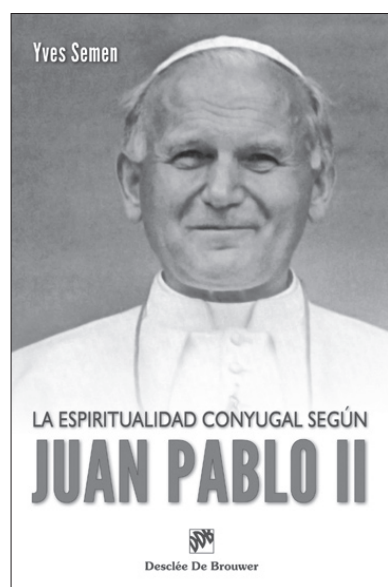
Aquest volum del prestigiós teòleg i sacerdot Josep Gil i Ribas pretén reflectir l'evolució del pensament cristià al segle XVI, que comprèn dos grans esdeveniments: la revolució protestant i la reforma catòlica. Es tracta, per tant, de la primera etapa de l'edat moderna, que s'inicia a finals del segle XV i que acaba a començaments del segle XVII, coincidint amb els períodes del Renaixement i de l'Humanisme.

Josep Gil i Ribas, *Primera emancipació del pensament*. Cossetània Edicions, Col·lecció Història del Pensament Cristià, 2011, 254 pàg.

Història de superació

José Luis Olaizola, fundador i president de l'ONG Somos Uno —que lluita contra el drama de la prostitució infantil a Tailàndia— ha escrit una emocionant i meravellosa novel·la basada en fets reals. Una història única i intensa de superació i de bondat. La protagonista és Wichi, una jove tailandesa de 12 anys, alegre i extravertida. El seu món trontolla quan el seu pare marxa de casa, la mare mor i es queda a càrrec de l'àvia.

José Luis Olaizola, *La niña del arrozal*. Ediciones Martínez Roca, Col·lecció MR Emocionante, 2011, 254 pàg.

El matrimoni cristià

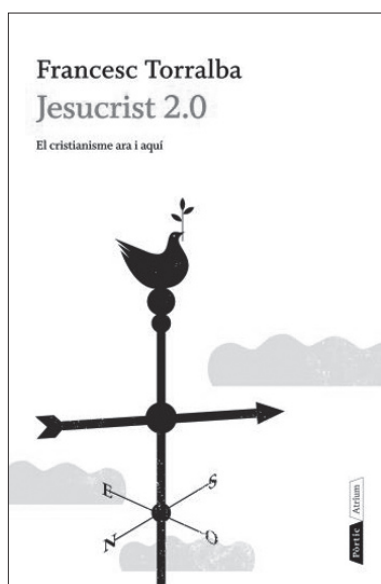
Yves Semen, doctor en Filosofia, seguint la línia iniciada al seu llibre *La sexualidad según Juan Pablo II* (2005), traça en aquestes pàgines tretze esbossos a partir de temes essencials presos de la teologia del cos de Joan Pau II. Entre altres, analitza la vocació al matrimoni, l'eucaristia, el misteri nupcial, la grandesa i humilitat del matrimoni, el perdó en la vida conjugal, els esposos i el sacerdot, les proves i les alegries o la santedat en parella.

Yves Semen, *La espiritualidad conyugal según Juan Pablo II*. Editorial Desclée De Brouwer, Col·lecció Biblioteca Manual Desclée, 2011, 192 pàg.

El sentit de la creença

En aquest volum, personal, sincer i valent, el filòsof i teòleg Francesc Torralba du a terme una «auditoria existencial» i s'interroga públicament sobre el sentit del cristianisme aquí i ara com a opció de vida. Planteja sense embuts qüestions com ara la fascinació occidental per l'espiritualitat oriental, l'infantilisme anacrònic de certes vivències religioses, l'ètica de Jesús, l'experiència de la bellesa, la necessitat del silenci...

Francesc Torralba, *Jesucrist 2.0. El cristianisme ara i aquí*. Edicions Pòrtic, Col·lecció Atrium, 2011, 324 pàg.

Estrelles culinàries

Escollit el millor restaurant del món en diverses ocasions, El Bulli és l'escenari en què la genialitat i creativitat de Ferran Adrià es fan realitat. Al mateix temps és el lloc on acudeixen multitud de joves cuiners per treballar de forma gratuïta. Aquest llibre, escrit per Lisa Abend, corresponal a Espanya de la revista *Time*, se centra en aquests aprenents del gran geni i en la seva formació com a rutilants estrelles culinàries del futur.

Lisa Abend, *Los aprendices de hechicero*. Editorial Planeta, 2011, 364 pàg.

Un gran equip

Diumenge rere diumenge, els jugadors del Barça es confessen al plató del *Hat Trick Barça*, de TV3. Xavier Torres, director i presentador, i Santi Padró, editor del programa, han seleccionat les millors frases dels jugadors, extretes de les entrevistes concedides en exclusiva a aquest espai. Ara es recullen en aquest volum, acompanyades per les esplèndides fotografies de Jordi Cotrina i de les anècdotes més sorprenents.

Xavier Torres i Santi Padró, *Paraula de vestidor*. Ara Llibres, 2011, 176 pàg.

Crítica literària

Déu meu, Déu meu,
per què m'heu abandonat?

El títol d'aquest comentari l'he extret de dins del llibre de Chris Cleave. Després de viure una altra massacre, comença dient-nos: «Heu arrabassat al meu país el futur i ens heu portat objectes del vostre passat. Ja no tenim llavors, només clofolles. Ja no tenim ànima, només una calavera», i més avall: «Senyor, el nostre món s'hauria d'anomenar Gòlgota, la calavera.»

I d'aquí surt el crit «Déu meu, Déu meu, per què m'heu abandonat?», citant Mateu.

Segur que haurà pogut trobar un altre títol per a l'article, per exemple, 10%. Si tens deu dits, te'n tallaries un per salvar una persona desconeguda que no coneixes, negre i perseguida en un país que no és el teu? De fet, només és un 10%, però, ho faries?

La història d'aquesta novel·la ens enfronta a la dura vivència en la qual a dues dones de dos mons ben diferents els toca viure de forma totalment inesperada, i d'aquí sorgeix una amistat i un compromís de vida per a tota la vida que supera les situacions més extremes que us pugueu imaginar.

A Nigèria la vida no val res si pertanyes a una ètnia determinada. Aquesta rea-

CHRIS CLEAVE
Amb el cor a la mà
Amsterdam, 2010, 264 pàg.

litat tan bèstia la viu de primera mà una parella d'anglesos que fan el turista per aquelles contrades on no saben que hi ha una guerra fratricida.

El relat cru, però sense perdre un cert vocabulari amb un punt irònic, ens interpel·la i hi podem veure les reaccions ben diferents i, fins i tot, contraposades davant del mateix problema o la mateixa vivència. L'autora ens fa el relat des de l'actitud i la manera de ser de les dues protagonistes i els seus entorns que difícilment es trobarien i també s'enfrontarien sense aquestes actituds radicals que només pot donar una amistat que, com diu la portada del llibre, ho supera tot.

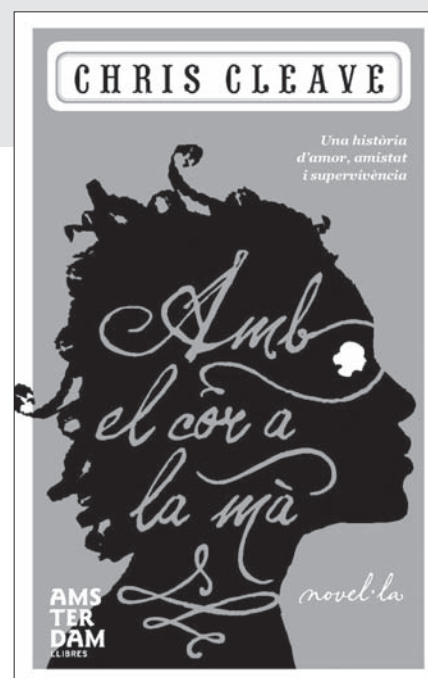
Un se sent interpel·lat i no gaire còmode amb l'actitud del nostre món tan «civilitzat» que cau fàcilment en una deshumanització en nom d'un ordre que ens hem creat i no sempre gaire just sobretot per als altres. Mireu una frase

de la noia nigeriana: «Vosaltres viviu en un món de màquines, però somieu amb coses que tenen cor. Nosaltres somiem amb màquines, perquè veiem on ens han portat els cors.» O després de malviure en un centre tancat d'internament tipus presó i dins un furgó policial l'agent li comenta que parla molt bé l'anglès, i ella li diu: «Pensava que si aprenia a parlar com vosaltres, em deixàrieu quedar.» El guàrdia li respon: «I no t'ha servit de gaire, veritat?, el problema és que sou una sangonera per al país. No sou d'aquí.» Ella demana què significa ser d'aquí i la resposta és: compartir els nostres valors.

No hi ha més conversa, ella ha viscut la tragèdia del seu país a causa de l'explotació del petroli en mans de companyies angleses. De quins valors li parlen!

Llegir-la us farà bé i entendreu en quin món vivim.

Pere Fàbregues
Llibreter

Crítica cinematogràfica

Més de cent anys són una
autorització per dir l'eternitat

Peio Sánchez
Director del Departament
de Cinema de l'arquebisbat
de Barcelona

EL EXTRAÑO CASO DE ANGÉLICA

DIRECTOR:

Manoel de Oliveira.

INTÈRPRETS: Pilar López de Ayala, Filipe Vargas, Ricardo Trêpa, Leonor Silveira, Luís Miguel Cintra, entre altres.
Drama. 97 minuts.
França, Espanya, Brasil, Portugal, 2010.

Som pocs als que ens agrada Manoel de Oliveira. Instal·lat en una manera de fer cinema on la narració de les paraules marca el compàs de les imatges sembla un cinema d'un altre temps i per això és un cinema per mostrar altres coses com l'ànima que roman més enllà de la mort o els amors impossibles possibles en el més enllà.

El extraño caso de Angélica arriba després de cinquanta-set pel·lícules, filmant des del 1931 i amb cent-dos anys. Certament, el mestre Oliveira ha arribat a una simplicitat narrativa amb gran ingenuïtat formal però carregada de perles precioses. Com aquella seqüència on el fotògraf Isaac porta a

la mare de la difunta Angélica les fotos fetes de la morta on aquesta es mostra amb aquesta bellesa entre circumspecta i sobrenatural. La profunditat de camp es fa impressionant fins en set plans que tenen el més enllà. O la manera de tractar el temps, o menor l'entremés, entre el passat del vestuari o els vells palaus i estances, el present dels

plans intercalats de la ciutat i el futur ingràvid i subtil del més enllà de la mort. La densitat simbòlica dels objectes que són més que flor, ocell o gàbia ja des de la primera al·lusió.

Amb el cineasta portuguès ja no parlem de testament filmic (la darrera pel·lícula) els que ja l'hem enviat a una altra dimensió dues o tres vegades. Amb tot, quan Oliveira recupera aquesta pel·lícula que va projectar el 1952 l'assumeix en una nova perspectiva certament escatològica. Cosa que, d'altra banda, no ens ha de sorprendre en un cinema que a la vegada que s'aplana busca inesperadament la transcendència. Clint Eastwood ho intenta en la incompleta *Más allá de la vida* (2010). A *Uncle Boonmee recuerda sus vidas pasadas* en clau d'escatologia budista el director Apichatpong Weerasethakul ens mostra la perspectiva reencarnacionista amb una bellesa imaginativa especial. La tradició cristiana del portuguès es denota en les freqüents al·lusions a Déu i la presència de la creu. Però Oliveira ens vol parlar del cel des del seu tema preferit: els amors frustrats, símptoma de la finitud i de la fragilitat del desig. La història extrema de l'enamorament d'una jove morta concentra la bogeria i la grandesa d'amor romàn-

tic els autors del qual tant ha perseguit el nostre director. Hi ha un moment en què la coral canta en una església *El cielo es mi morada*. Aquest cant sembla que ve d'Angélica (Pilar López de Ayala) que convoca Isaac (Ricardo Trêpa), el fotògraf jueu, a sortir de la seva frustració per entrar més enllà del temps.

L'exigència de paciència contemplativa, la música eloqüent de Chopin i la ingenuïtat en la representació del vol de l'ànima presenten la imatge fílmica, de la qual les fotografies inicials només són una empremta, com un lloc de transfiguració del que és real. Com si entre l'enfocament i el desenfocament fos possible el miracle de veure-hi el que hi ha més enllà en una espècie de convocatòria dels morts per treure el cap al més enllà.

Crec que Oliveira ha volgut filmar la immortalitat de l'ànima malgrat que no ha arribat a filmar la resurrecció dels morts. Si Dreyer va ser massa carnal, Oliveira es va quedar en espiritual. Assumptes aquest difícil fins i tot per a qui és a la vora, a l'entremés. El que és cert és que davant la resurrecció el més fàcil és que es fongui la imatge ja sigui a blanc o a negre.

Amb por i tremolor recomanem Oliveira. Tot i que representa una gramàtica fílmica i una dinàmica narrativa que a molts els fa adormir i, a altres, abandonar la sala. I qui avisa no és traïdor.

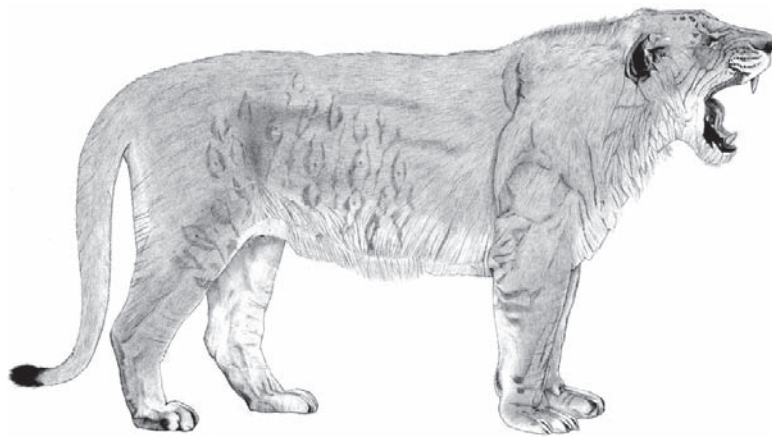
Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

Es van cruspir un lleó els nostres avantpassats d'Atapuerca?

En aquella època llunyana a Espanya hi havia lleons, i força grossos. Se n'han trobat fòssils ben clars. Una espècie batejada amb el nom de *Panthera leo fossilis* podia arribar a uns 2,40 metres de llargada, amb un pes suposat d'uns 400 kg (els lleons actuals, que no sobrepassen pas els 250 kg, no arriben mai als 2 metres).

Doncs bé, un d'aquests lleons sembla molt segur que va ser mort i després menjat pels habitants de la Gran Dolina d'Atapuerca ara fa uns 350.000 anys. Així ho ha interpretat Jordi Rosell, arqueòleg de l'Institut de Peleoeologia Humana i Evolució Social (IPHES) després d'estudiar les restes d'un d'aquests lleons. Els ossos de la bèstia es troben dispersats en una superfície d'uns 10 metres quadrats, cosa que es pot interpretar com que l'animal havia estat trossejat i individus diferents se n'havien aprofitat després de repartir-lo. I com es pot assegurar que van ser humans els qui se'l menjaren? Per les marques de talls fets amb instruments de pedra que es veuen en una costella i en altres ossos, que es veuen fets per separar

Recreació artística de la «*Panthera leo fossilis*».

l'os de la carn o per separar la pell i els tendons. Els investigadors hi entenen i sembla que ens en podem fiar. Vol dir això que els lleons formaven part de la di-

eta alimentària d'aquells antics germans nostres? No es pot pas dir tant. Sabem que eren omnívors com nosaltres i menjaven més aliments vegetals que animals. I pel que fa a l'ingredient animal segur que eren cérvols i cavalls, més fàcils de caçar.

Per què, doncs, en aquesta ocasió, es cruspiren un lleó? Potser perquè mataren aquesta fera que els feia competència a l'hora de capturar cérvols o simplement perquè se'ls presentà en una ocasió propícia. No ho sabem. Sigui el que es vulgui, diu Jordi Rosell que «és el cas més antic que s'ha descrit de caça d'un carnívor de gran mida... Aquest episodi indica que els humans de l'època ja estaven al cim de la cadena alimentària, per damunt dels grans depredadors». De totes maneres cal afegir que en els ossos trobats també s'hi veuen marques de dents no humanes. Com explicar-ho? Serien d'animals carronyaires que després del festí humà anaren a rosegat el poc que encara hi havia quedat en

aquelles restes. Deixem per al lector la interpretació que pugui fer de les dades que es tenen. Només direm que els paleontòlegs, com veieu, arriben molt enllà de vegades a l'hora d'interpretar les descobertes que fan.

L'univers de les galàxies

32. Galàxies de forta radiació infraroja

També hem de parlar d'aquestes galàxies especials. Ho són perquè fan al revés que els quàsars o blàzars: no tenen el màxim d'energia en la part alta de l'espectre electromagnètic sinó en la part oposada, la baixa, més enllà de la zona de l'espectre del vermell a les ones més llargues o sigui les d'energia més feble. Per això s'anomenen «galàxies infraroges» amb tota propietat. La primera es va descobrir l'any 1983. Com hom sap, les ones infraroges vingudes dels astres no es poden captar des de la superfície terrestre. Passa com amb les molt energètiques; l'atmosfera les reté a les seves capes altes. També van ser satèl·lits dotats dels radiotelescopis adequats els que ens en donaren notícia.

Una descoberta inesperada

Quan els astrofísics van decidir posar en òrbita un satèl·lit per captar ones infraroges vingudes del cel, no ho van fer amb la intenció de trobar objectes nous sinó només per veure simplement amb quina intensitat irradien en aquesta zona astres ja coneguts. Era la realització d'un programa que en digueren IRAS, acrònim d'*Infra-Red Astronomical Satellite*. Es portà a cap amb la col·laboració dels Països Baixos, la Gran Bretanya, i els Estats Units d'Amèrica. El satèl·lit fou llançat a l'espai el 1983 des de la base de Vandenberg (Estats Units) i posat en òrbita heliosincrònica, que vol dir amb un dia de període com el Sol, a 900 km d'altitud. Equipat amb un mirall de 54 cm de diàmetre i amb detectors d'ona de longitud llarga: d'entre 12 i 100 microns.

Va ser un èxit total. Els detectors, molt sensibles, es posaren a delatar molts punts que irradiaven en l'infraroig. Els núvols de pols còsmica ho feien tal com s'havia suposat, i també les galàxies de Seyfert, els quàsars i,

en general, totes les galàxies actives tenien radiació més o menys intensa en la regió de l'infraroig, i no s'hi veïé tampoc res de nou o especial. Però sorgí aviat una sorpresa: el satèl·lit captava també radiació infraroja de punts que no corresponien a cap astre o objecte conegut. Quina mena d'objectes podien ser que no havien estat mai vistos? Calia l'ajuda dels telescopis terrestres per poder-los reconèixer, però la cosa no era fàcil. Era clar que només telescopis molt potents podien donar raó del que hi havia en aquells punts.

El primer que ho va aconseguir va ser el telescopi NTT (*New Technology Telescope*) posat en servei per l'Observatori Europeu Austral, o ESO. Amb observació força clara es veïé que aquests punts emissors nous corresponen a autèntiques galàxies distants que emeten el 95% de l'energia en l'infraroig, cosa que vol dir que el total de la seva potència és molt baixa. Així i tot, n'hi ha que encara que la potència sigui baixa, el total d'energia que emeten és al mateix temps força alta ja que pot arribar a superar la d'una galàxia mitjana com la nostra i fins i tot també ser comparable amb la d'un quàsar, cosa que vol dir que es tracta de galàxies molt i molt grans i així ser, alhora, infraroges i ultralluminoses.

Ens trobem, doncs, davant d'un altre tipus, i ben curiós, de galàxies. Fins fa poc havien passat desapercebudes; només alguna d'elles es trobava en els catàlegs i era considerada galàxia de resplendor molt dèbil i prou. La troballa plantejava un problema: d'on els ve una energia infraroja tan gran sent, alhora, gairebé invisibles? Quina importància tenen en la constitució de l'univers? Tenen a veure alguna cosa amb els quàsars?

La resposta, com sempre, ha de venir d'una meticulosa observació i anàlisi curosa de les dades. I és el que s'ha in-

tentat fer però no s'ha pogut pas aclarir tot. El telescopi NTT n'ha pogut analitzar l'espectre de moltes d'elles i pel *redshift* deduir-ne la distància. Totes són més enllà dels 500 milions d'anys llum i alguna fins als 3.000 milions. De mica en mica se n'han anat trobant més i ara ja podem dir que en quantitat superen els quàsars i els AGN. Això vol dir que són un component important de l'univers i de l'estudi de la seva constitució pot sortir-ne una dada important per al coneixement de l'evolució de tot el conjunt còsmic. Per això l'interès que tenen avui dia els científics per aquestes galàxies és molt gran.

Què es pot dir fins ara de la seva constitució

Gràcies a un sistema d'òptica molt especial que té el telescopi NTT, els astrònoms J. Welnik i I. F. Mirabel, aconseguiren, aplicant-lo amb molta cura, obtenir imatges força detallades d'aquestes galàxies. N'analitzaren setze, les més properes. Presenten una forma indefinida que no és ni de galàxia el·líptica ni d'espiral. Tenen aspectes particulars, tots diferents, n'hi ha amb dos nuclis i amb matèria ejectada que apareixen com unes antenes o filaments que semblen sortir-ne. Aquestes provindran del xoc de dues galàxies. A la que s'hi veu això més clarament se li ha donat el nom de «galàxia Superantena». Aquesta galàxia tan especial té com dues llargues banyes, i d'una d'elles s'ha calculat que la llargada és d'un milió d'anys llum, o sigui unes 15 vegades el diàmetre de la nostra galàxia i la distància entre els dos nuclis que se li veuen és d'uns 30.000 anys llum.

Cal dir aquí que no era nou el fenomen de presentar «antenes»; ja se'n coneixien d'altres que en tenien i gairebé sempre era en dues galàxies en col·lisió, com en el cas molt conegut

de la galàxia doble NGC 4038-9. Això vol dir que en topa dues galàxies que giren en la mateixa direcció es produeixen tot naturalment aquestes esfilagarsades de matèria. Els astrofísics ho han comprovat fins i tot amb el càlcul. Però el cas d'aquesta doble infraroja és veritablement descomunal, l'antena llarga que s'hi ha originat quintuplica la de NCC 4038-9 dita abans.

El que encara no han pogut resoldre els astrofísics és el problema de l'enorme energia infraroja que produeixen aquestes galàxies. Una explicació seria que tenen una abundosa formació d'estrelles que hi estan naixent, ja que, com sabem, la radiació dels núvols que rodegen estrelles en formació és generalment infraroja. És una hipòtesi que lliga amb la gran quantitat d'hidrogen molecular que s'hi ha detectat. Però hi ha astrofísics que troben totalment insuficient aquesta explicació perquè el càlcul dona que l'energia que emeten és molt superior a la que emetrien si tota procedís de núvols que rodegessin embrions d'estrelles. Potser caldria completar l'explicació amb el forat negre o forats negres que hi pugui haver. Una altra interpretació, proposada per D. B. Sanders, diu que deuen ser protoquàsars o quàsars en formació amb dos grans forats negres que acabaran fusionant-se i naixerà el quàsar. Explicació poc segura.

Amb ganes de saber-ne més, els europeus decidiren posar en òrbita un altre satèl·lit investigador de l'infraroig còsmic, més potent que l'IRAS. L'anomenaren ISO (*Infra-red Space Observatory*) i fou llançat a l'espai el 17 de novembre de 1995. Va ser operatiu durant tres anys. No va perdre el temps; va fer anàlisis interessants, sobretot de llocs del sistema solar, que contribuiran al coneixement de la formació i evolució dels planetes, i també d'estrelles de la nostra galàxia, però pel que fa a les galàxies infraroges no va poder afegir-hi res que hi pogués donar més llum al que ja se sabia. Hem d'esperar més estudis per saber-ne més coses.

«La Taula de l’Evangeli», trenta minuts de cultura evangèlica

Enric Frigola
Coordinador de Ràdio Estel

La Taula de l’Evangeli és un programa de reflexió amb una conversa distesa però profunda alhora, sobre la litúrgia dominical. Hi participen cada setmana tres convidats que comenten a manera de tertúlia radiofònica les lectures de la missa del diumenge. És un diàleg lliure, moderat per Maria Marín que, lluny de tecnicismes teològics, apunta a una tertúlia a la llum de Jesús. S’hi cerca principalment transmetre experiències de vida o anècdotes que il·luminin vivencialment el que la Paraula de Déu ens vol dir a cadascun de nosaltres, en el món que ens ha tocat viure.

La Paraula de Déu és una paraula per ser viscuda, però abans cal interioritzar-la, meditar-la, i aquest programa ajuda a fer-ho. La reflexió sobre la paraula revelada hauria de ser per a tots una necessitat perquè és alliberadora.

La Taula de l’Evangeli no pretén altra cosa que fer-nos propera aquesta reflexió, sobretot per mitjà del diàleg fluid i actual dels contertulians invitats.

Què ens diu la Paraula? Què ens diu avui? En què afecta la nostra vida? Com ens allibera de tantes coses que poden entristir el nostre caminar per la vida? Com s’ha d’interpretar la Paraula a la llum de l’actualitat?... A l’entorn d’aquestes i altres preguntes els invitats expressen cada setmana la seva reflexió, comenten com fer-ne experiència en el dia a dia, com pot il·luminar el nostre pensament, com ens pot ajudar a viure millor.

La Taula de l’Evangeli és una producció de Ràdio Principat per a tota la Cadena Estel, dura trenta minuts i s’emet cada diumenge a dos quarts d’onze del matí i a la sis de la tarda, just abans de la transmissió de la missa des de Montserrat i des de la catedral de Barcelona, dues transmissions que marquen la nostra programació dominical. També es realitzen edicions especials amb motiu del Nadal, Setmana Santa i altres festes i solemnitats litúrgiques. Una cita setmanal que molts oients creients han fet seva.

La Taula de l’Evangeli, cada diumenge a les 10.30 i a les 18 h.

Graella de Ràdio Estel

Horari	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Horari
0.00	Completes des de Sta. Maria de Solius							0.00
	l'Evangeli							
							De matinada	
1.00	Dietaris de música i músics							1.00
							De matinada	
2.00	Informació							2.00
3.00	Informació							3.00
4.00	Informació							4.00
5.00	Informació							5.00
6.00	L'albada						La cantata del diumenge	6.00
7.00	Titulars							7.00
	El Rosari							
	l'Evangeli							
7.30	Laudes des del monestir de Montserrat							7.30
8.00	El primer cafè					Una raó per viure	El Campanar	8.00
8.30						Església viva	Església d'Urgell	8.30
9.00						Serveis (Temps)		Tot sardana
	Sons de la terra							
10.00	Informatiu					Santoral	Avui és festa	10.00
10.30	Santoral					A tota costa		La taula de l'Evangeli
	Informatiu					Microestel	Missa Conventual des de Montserrat	11.00
11.00	Microestel					Trotamundos		
11.30	Àngelus					Trotamundos	Petit concert de migdia	12.00
12.00	Titulars							
12.30	Microestel						Fundacions	12.30
13.00	Cant de la Salve des del monestir de Montserrat					Microestel		13.00
13.30	Microestel					Tenim un problema	Rutes per Catalunya	
	Informatiu							
14.00	Microestel					Fora d'àrea		14.00
14.30	Microestel							
15.00	Informatiu					Escolta'm	Gent jazz	15.00
15.30	Microestel							
16.00	Informatiu					Microestel		16.00
16.30	Comentari General							
	Informació							
17.00								17.00
	Microestel							
17.30	Microestel					Microestel		17.30
18.00	Informatiu					Gent Gran	La taula de l'Evangeli	18.00
18.30	l'Evangeli							
18.45	Vespres des del monestir de Montserrat							Avui és el dia del Senyor
19.00								
19.30						Microestel	19.30	
20.00	Nits estel					Plusvàlua (r)	Cantate Domino	20.00
21.00	Informatiu					Microestel		21.00
	Valors a peu de carrer	De cap i de nou	Plusvàlua	Mètode Guardiola	Catalunya sense barreres	De cap i de nou (r)	Missatge en una ampolla (r)	
22.00	Andorra actualitat					Microestel		22.00
	Missatge en una ampolla	Buscant la llum	Punt ORG	Paraules d'Amor	Amb llum pròpia	Catalunya sense barreres (r)	Arsènic per compassió	
23.00	Microestel							23.00
	Kosmos	Peces úniques	Gent jazz	Escolta'm	El club del country	En concert	Tenim un problema (r)	
Horari	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Horari

Espais de radiofórmula

JUNY ÉS EL MES CONSAGRAT AL SAGRAT COR DE JESÚS

INTERNET

- **COMUNICACIÓ RELIGIOSA.**— Un grup de laics i sacerdots de l'arxidiòcesi de València han impulsat un nou projecte de comunicació religiosa a la xarxa (www.buenobonitogratis.com). Ofereixen cançons, guions d'activitats, reflexions, imatges, pregàries, dinàmiques, homilies, jocs...

ALTRES BISBATS

- **NOVAHUMANITAS.**— Sessió *Aprender a analizarme*, dirigida per M. Ángeles de los Ríos. Dies: **cap de setmana de l'1 al 3 de juliol i del 8 al 10**. Lloc: Madrid i Toledo. Més informació: tel. 696 386 211 i 626 217 395, informad@novahumanitas.org.
- **EDITORIAL VERBO DIVINO.**— Organitza el curs bíblic *Compañeras en el camino. La mujer en la Biblia y en el cristianismo de los primeros siglos*, del **dilluns 18 de juliol al dissabte 23**. Serà a Dueñas (Palència), impartit per Fernando Rivas i Carmen Yebra. Més informació: tel. 619 994 666, formacion@verbodivino.es.
- **GOAC.**— La Germandat Obrera d'Acció Catòlica organitza uns cursos d'estiu del **dilluns 18 de juliol al dimecres 27** a Àvila, dividits en dos grups: per a consiliaris i jornades obertes. Més informació: tel. 917 014 085, fax 915 227 403, difusion@hoac.es, www.hoac.es.

BARCELONA

- **ORATORI DE LA SANTA FAÇ.**— Adoració continuada al Santíssim Sagra-

ment el **dilluns 13 de juny, dimarts 14 i dimecres 15**, de 9.00 a 13.00. C/ Jonqueres, 15, pral. 1a – Barcelona.

- **TIBIDABO.**— Adoració al Santíssim el **dilluns 13 de juny**, de 8.00 a 20.00; el **dimarts 14 i dimecres 15**, de 8.00 a 22.00.

- **LLIBRERIA CLARET.**— El **dimarts 14 de juny**, a les 19.30, presentació del llibre de Francesc Torralba *Jesucrist 2.0*, a la sala Pere Casaldàliga de la Llibreria Claret (c/ Roger de Llúria, 5 – Barcelona).

- **CONCERTS DE SANT ANTONI.**— Johann Sebastian Bach-Bernat Bailbé, orgue. Santuari de Sant Antoni – Franciscans (c/ Santaló, 80 – Barcelona), el **dimarts 14 de juny i el dijous 16: Variacions Golberg**; el **dimecres 15 i el divendres 17: L'art de la fuga**, a les 21.00.

- **CAIXAFORUM.**— El **dimecres 15 de juny**, a les 19.30, conferència *La maduresa poètica de Maragall i els grecs; entre «L'Odissea» i els himnes homèrics*, per Carles Miralles (catedràtic de Filologia grega de la Universitat de Barcelona). Av. Francesc Ferrer i Guàrdia, 6-8 – Barcelona, tel. 934 768 600.

- **PARRÒQUIA DE SANT JOAN M. VIANNEY.**— Adoració continuada al Santíssim el **dijous 16 de juny**, de 8.00 a 20.00. C/ Melcior de Palau, 56 – Barcelona.

- **PARRÒQUIA DE LA MARE DE DÉU DE LA MEDALLA MIRACULOSA.**— Adoració continuada al Santíssim el **dijous 16 de juny**, de 8.00 a 24.00. C/ Consell de Cent, 110 – Barcelona.

- **COSMOCAIXA.**— El **dijous 16 de juny**, a les 19.00, conferència de Philippe Grandjean sobre *Toxicitat i desenvolupament*. Més informació: c/ Isaac

Newton, 26 – Barcelona, www.laCaixa.es/ObraSocial.

- **AMICS DE SANT FRANCESC.**— El **dijous 16 de juny**, a les 20.00, cloenda, avaluació i eucaristia. Convent dels frares franciscans, c/ Santaló, 80 – Barcelona.

- **PARRÒQUIA DE SANT AGUSTÍ.**— Adoració continuada al Santíssim el **divendres 17 de juny**, de 16.00 a 22.00. Pl. Sant Agustí, 2 – Barcelona.

- **CONCERT PRO JORNADA MUNDIAL DE LA JOVENTUT.**— El **divendres 17 de juny**, a les 21.00, concert de TeSe-guiré + amics a la parròquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa (c/ Consell de Cent, 110 – Barcelona).

- **COMUNITAT DE L'ANYELL.**— El **divendres 17 de juny**, a les 20.00, escola de la Paraula: Jn 3,16-18 (capella de Guadalupe, c/ Comtessa de Sobradí, 5 – Barcelona); el **dissabte 18**, a les 21.00, vetlla de la Santíssima Trinitat; el **diumenge 19**, a les 7.30, laudes i adoració; a les 12.00, missa, i a les 18.00, vespres i adoració. Església de Sant Jaume, c/ Ferran, 28 – Barcelona.

- **ESGLÉSIA DE SANT GAJETÀ.**— El **divendres 17 de juny**, a les 22.00, concert de Scivias Formación Vocal-Instrumental amb el programa *Ad celestem harmoniam*; el **diumenge 19**, a les 18.00, cor Cantus Barcelona. C/ Consell de Cent, 293 – Barcelona.

- **CONVIVÈNCIA BÍBLICA «DÉU = AMOR».**— El **dissabte 18 de juny**, de 10.00 a 19.00. Inclou la conferència *Dios es Padre y Madre*, a càrrec de Javier Velasco Arias (17.30). Organitzen: Escola d'Animació Bíblica de Barcelona i parròquia de la Miraculosa. Lloc: c/ Consell de Cent, 110 – Barcelona. Més informació: Quique Fernández tel. 652 078 868, quimil66@yahoo.es.

- **SANT JERONI DE LA MURTRA.**— El **dissabte 18 de juny**, a les 19.00, recital de Bonanewers Gospel Choir. Més informació: tel. 933 951 911, www.lamurtra.cat.

- **CAPELLA MARCÚS.**— Adoració continuada al Santíssim el **dissabte 18 i el diumenge 19 de juny**, de 8.00 a 22.00, i el **dilluns 20**, de 8.00 a 20.00. C/ Carders, 4 – Barcelona.

S. I. CATEDRAL BASÍLICA
BARCELONA

- **CATEDRAL.**— El cor de cambra Francesc Valls participarà el **diumen-**

ge 19 de juny, en l'eucaristia de les 10.30, ofertori: *Benedictus sit Deus* de Pau Solà (estrena. Projecte de col·laboració amb el Departament de Composició de l'Escola Superior de Música de Catalunya); comunió: *Benedicimus Deum coeli* de Zielenski; sortida: *Cantate Domino* de Pitoni.

- **AMICS DELS CLÀSSICS.**— El **diumenge 19 de juny**, a les 11.15, concert commemoratiu del 75è aniversari del primer concert de l'Orquestra de Cambra Amics dels Clàssics. Serà a l'Ateneu Barcelonès, c/ Canuda, 6 – Barcelona.

- **BASÍLICA DE LA PURÍSSIMA CONCEPCIÓ.**— El claustre (c/ Roger de Llúria, 70 – Barcelona) és, juntament amb el de la catedral, un dels espais en els quals es pot veure l'ou com balla, des de **dijous 23 de juny** i durant vuit dies; el **diumenge 26**, eucaristia a les 11.30; després, processó pel claustre on també es farà una catifa de flors; a les 19.00, vespre solemne. El dijous 23 i el diumenge 26 el claustre estarà obert tot el dia.

- **CASAL LOIOLA.**— Els **dijous 30 de juny, 7 i 14 de juliol**, de 20.30 a 22.00, *Els vespres ens calen: una mirada cristiana de la història recent*. C/ Balmes, 138 – Barcelona, tel. 934 156 334, www.casalloiola.org.

- **UNIVERSITAT DE BARCELONA.**— Del **dilluns 4 de juliol al divendres 8**, curs de Francesc Grané (director del Centre Edith Stein) sobre *El rol de les religions en les societats democràtiques del segle XXI*. Més informació: tel. 934 035 880, juliols@ub.edu.

- **ESCOLA D'ESTIU BLANQUERNA.**— Del **dilluns 4 de juliol al divendres 15** ofereix 112 cursos estructurats entorn de les diferents etapes educatives: educació infantil, educació primària, educació infantil-primària-secundària, educació especial i la salut del docent. Més informació: <http://fcfpcce.blanquerna.url.edu>.

GIRONA

- **ULTREIA.**— El **diumenge 19 de juny**, a les 10.30, ultreia diocesana de Cursets de Cristiandat al santuari de la Salut de Terrades. Més informació: tel. 937 624 371.

- **JOAN PAU II.**— El **diumenge 19 de juny**, a les 19.00, eucaristia en acció de gràcies amb motiu de la beatificació del papa Joan Pau II, a la catedral de Girona.

上禮爲之而
莫之應則攘
臂而扔之

El que està per sobre de la humanitat actua sense intenció.
El que està per sobre de la justícia, no fa res amb intenció.
Els grans ritus actuen i com que no tenen resposta, insisteixen amb força per aconseguir el seu objectiu.

**CONVIVÈNCIES
AMB PETER YANG**

De l'1 al 10 de juliol
a
SANTANDER

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ
«Rincón del Silencio»
c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona
Informació, Tel. 934 242 787

ALBA Residència d'Àvies

Torre de 24 places només per a dones.
Estades curtes i llargues. Centre de dia també els festius.

Tel.: 932 039 740 · www.albaresidencia.es · info@albaresidencia.es
Barcelona (Sarrià - Sant Gervasi)

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

GUSTAVO RON, GUANYADOR DEL PREMI CINEMATogràFIC FAMÍLIA 2010 PER LA PEL·LÍCULA «VIVIR PARA SIEMPRE»

«Els nens ens donen autèntiques lliçons de com aprendre a viure»

Samuel Gutiérrez

Amb el seu segon llargmetratge, *Vivir para siempre* (2010), al jove cineasta Gustavo Ron, espanyol de naixement i britànic de formació, no deixen de ploure-li els reconeixements tant nacionals com internacionals. Un dels darrers ha estat el Premi Cinematogràfic Família, que concedeix cada any l'associació Cinemanet a pel·lícules que promouen els valors humans, cívics i familiars. La història de Sam, un nen de dotze anys amb leucèmia que es prepara per a la mort, ha fascinat el jurat perquè es tracta d'una pel·lícula que, més enllà de les aparences, tracta sobre «la vida i les ganes de viure».

Tot i que no es tracta de la Palma d'Or del Festival de Cannes, deu ser bonic rebre el Premi Família...

Sempre és bonic rebre premis, però en aquest cas té connotacions especials, perquè el context de la pel·lícula és una malaltia viscuda dins de la família i també perquè la manera amb la qual a mi em commouen aquestes històries té molt a veure amb la meva educació dins de la meva pròpia família. Rebre un premi que promogui aquests valors per a nosaltres és gairebé com un premi al treball ben fet.

Com se li acut a un director jove, amb projecció, tractar un tema com el de la mort, sense gaire bona acoïllida entre el públic?

La idea de la pel·lícula sorgeix arran de la lectura d'un bon llibre: *Esto no es justo*, de Sally Nicholls. Inicialment no es pensa si el tema és més o menys complicat. Simplement va ser una història que em va commoure profundament i que vaig sentir ganes d'adaptar-la a un guió. Per això m'agrada deixar ben clar que no tinc més mèrit que el d'haver trobat un dia un bon llibre en un prestatge i haver-ne comprat els drets.

Era conscient, no obstant això,

que afrontava un tema que no és d'allò més popular?

Sí, sí, és clar que ho era. El que passa és que jo com a director, en els anys que fa que treballa al cinema, sempre m'he sentit incapaç de fer una pel·lícula en què no cregués a fons. Confesso que de vegades he intentat ficar-me en guions una mica més superficials, però m'ha resultat molt difícil. En aquest cas, creia que aquesta història mereixia ser explicada i el fet que a la gent li costi més o menys entrar-hi se supleix amb el fet que un cop dins, els agrada moltíssim i la recomanen.

Els nens són en les seves pel·lícules els mestres de la vida, més

fins i tot que els adults.

Sens dubte, i això és una cosa que es posa especialment de manifest quan ens enfrontem a experiències tan dures com un càncer o la mateixa mort. És llavors quan els nens ens donen autèntiques lliçons de com aprendre a viure. Aquest és realment el tema de la pel·lícula: aprofitar al màxim el temps que tens de vida i arribar a complir els teus somnis.

Com viu un director jove com vostè, amb pel·lícules que miren d'anar més enllà de la superficialitat imperant, que un projecte com el de *Vivir para siempre*, tan ambiciós, no acabi de funcionar a la taquilla espanyola?

Hi ha molts factors que poden fer que una pel·lícula tingui més o menys taquilla. Jo, personalment, estic content amb el resultat d'aquest projecte perquè no només la crítica, sinó també el públic que ha vist la pel·lícula, s'ha sentit molt proper al que expliquem i amb moltes ganes de veure els nostres pròxims projectes. Això em fa viure ben tranquil, treballant ja en la propera pel·lícula, que espero que estigui a l'alçada o superi la que hem fet fins ara.

Ens en pot avançar alguna cosa?

És una pel·lícula sobre classes de cuina, que barreja moltes històries. L'objectiu d'aquestes classes és trobar una recepta per a cada moment de la vida.

És el seu un cinema d'autor?

M'estimo més no etiquetar-me. Amb un bon guió sota el braç no m'importa el gènere que em toqui dirigir. També és veritat que el projecte en què estic treballant ara té molts lligams en comú amb la meva primera pel·lícula *Mia Sarah* (2006).

Pensant-ho millor

Carles Soler Perdigo
Bisbe emèrit de Girona

La fe del jovent. I la nostra?

El Magisteri, la Teologia i la Pastoral i el mateix Dret Canònic avalen avui el paper actiu i responsable dels laics i laiques en l'Església. Abans, aquesta responsabilitat activa l'exercien en la família. Avui, pel que fa a la transmissió de la fe i a l'apostolat, són passius a casa i en la vida professional i social. El respecte i la tolerància, sempre invocades, sembla que els inhabilita i incapacita. Però de fet és l'excusa o la manca de sensibilitat cristiana, a causa de la feblesa de la fe. Aquesta és la pandèmia que, crec jo, hem d'atrevir-nos a reconèixer entre els que encara ens declarem cristians. Ens falta, no aconseguim aquell amor, aquell zel, aquella alegria, que ens demanava Pau VI, en l'*Evangelii nuntiandi*, perquè la fe en Jesucrist Salvador la compartim amb massa ídols moderns. Hem de superar la por o la vergonya de confessar que també estem contaminats per la cultura moderna, que també patim feblesa en la nostra fe, que també ens encanten amb ídols moderns i això ens inhabilita i ens incapacita per escometre les inajornables reformes, que no rebaixes, que fa temps que necessita la nostra Església. No ens pertoca a nosaltres decretar les reformes, però sí fer veure la seva necessitat o conveniència i sobretot ens pertoca fer-les possibles i efectives. La necessitat crea l'òrgan. La disponibilitat i el zel per donar resposta a un repte manifest, determina el canvi convenient. El Concili tarraconense del 1995 en la resolució 2, instava les nostres esglésies i tots els seus membres, a assumir la missió d'anunciar la salvació de Crist, tot il·luminant amb la fe i l'esperança les grans qüestions de l'existència, a les quals sols l'amor de Crist pot donar sentit ple.

Rauxa

Una amenaça per al catolicisme

Quan els catòlics contemplem la secularització en què viu Europa sovintensem inevitablement en Amèrica Llatina com a gran esperança del catolicisme. Tanmateix en aquell continent any rere any l'Església catòlica perd fidels d'una manera constant, i no pas per la secularització. La causa és l'avanç imparable dels grups pentecostals —que poc tenen a veure amb les Esglésies protestants tradicionals— i que practiquen un proselitisme agressiu adreçat expressament als catòlics. El resultat és que el percentatge de persones que han abandonat l'Església catòlica en benefici d'aquests grups va des del 20% al Brasil o a Xile, fins al

40% a Guatemala... i continua creixent. L'origen d'aquest fenomen preocupant es remunta als anys setanta. Llavors els Estats Units van enviar «predicadors» i recursos de tota mena a Amèrica central i del sud per frenar la teologia de l'alliberament, que en plena guerra freda consideraven un avanç perillós del socialisme en el seu territori d'influència. Avui aquell context polític ha desaparegut, però els grups pentecostals d'origen nord-americà continuen creixent sense aturador. L'hegemonia catòlica a Amèrica Llatina retrocedeix sense que, i això encara ho fa més alarmant, els catòlics en siguem gaire conscients.

Eduard Brufau